

VLAAMS NATIONAAL

WEEKBLAD

WIT

VRIJDAG 9 MAART '90

35^e JAARGANG · NR.10 · 33 fr.

200STE VERJAARDAG VAN DE VERENIGDE NEDERLANDSE STATEN

TIEN WOELIGE MAANDEN

LEPEL & VORK

Restaurant «Tijl»

Specialiteiten:

- * Zeeuwse Mosselen (vanaf juli)
- * Paling op verscheidene wijze
- * Ribstuk aan 't been enz...

Assesteenweg 74
1740 Ternat
Tel.: 02/582.31.14

Woensdag gesloten
Zaterdag open vanaf 18.00 uur

Herberg Viking

Sinds 15 jaar Vlaams-Nationaal trefpunt in het hartje van Brussel.

Guido Dosogne
Arduinkaai 5 (KVS)
1000 Brussel
02/218.01.27

RESTAURANT Hasselberg

NIEUWE LAAN 47 - 1860 MEISE
Op 5 km van de Heysel, baan Plantentuin.

LUNCH-TIME MENU
900 F p.p.
4 diensten

MARKTMENU
1.300 F p.p.
5 diensten

Banketzaaltje gratis voor al uw feesten

Tel. : 02/269.70.45

'tboerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - LUNCHROOM - Coffeeshop
Altamira stone grill

Prijzen voor groepen
op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

RESTAURANT KAPELLEKESHOEF

Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten
Rustieke sfeer

Banketbakkerij ANTWERPIA

JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat
38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

RESTAURANT-HOTEL OVEREINDE

Salons Raymond

- banketzalen tot 300 personen
- specialiteiten bruiloften en banketten

Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40

Bij vertonen van VU-lidkaart:
één aperitief gratis.

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december

De familiezaak met traditie

Brood- en
banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2730 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Hostellerie

Petrus

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Hotel — Restaurant — Feestzaal — Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor van kalmte, comfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:

- 6 luxueuze hotelkamers met alle denkbare comfort
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 695 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's.
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: vanaf 1750 fr.
- Eveneens pension en half-pension mogelijkheden.
- Week-end verblijf.

Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden: Tel. 058/28.80.07

Hostellerie Petrus, Oerenstraat 13, 8190 Alveringem.

OVER APPELEN EN CITROENEN

FASE een, twee en drie. Korf een, twee en drie. Je zou voor minder het noorden van de staatsomvorming kwijt geraken. Ook en vooral omdat dit tipisch politiek jargon nog aangedikt wordt door tegenstrijdige, zelfs niet terzake doende verklaringen. Sommige politici en, in hun zog, sommige commentatoren slagen er wonderwel in het essentiële en het belangrijkste tot een onontwarbaar kluwen te bundelen.

Omdat niet alle onderdelen van de staatsomvorming tegelijkertijd konden worden uitgevoerd en omdat het ene probleem al dringender diende aangepakt dan het andere, werd bij de regeringsonderhandelingen een kalender vastgelegd. In een eerste fase zou de pacificatiewet voor de randgemeenten, Voeren en Komen en de overdracht van bevoegdheden worden geregeld. Een tweede fase omvatte het Arbitragehof, Brussel en de financiering van Gewesten en Gemeenschappen. Beide opdrachten zijn ondertussen geklaard. En dit tot tevredenheid van de Volksunie.

Dat geen ideaal-model werd uitgetekend, staat buiten kijf. Kan het ook anders? We leven nu eenmaal in een land waarvan de omvorming noodgedwongen langs bijzondere en dubbele meerderheden moet verlopen. Wie hiermede geen rekening wil houden, rest slechts een alternatief: niet de stille, maar de gewelddadige revolutie. Het federaal model dat het licht zag, is een evenwichtig en op maat gesneden geheel dat vertrekt vanuit de twee grote gemeenschappen. Het biedt zonder enige twijfel Vlamingen en Franstaligen een waardevol werktuig om een eigen beleid te ontwikkelen. Uiteraard zal dit eigen beleid waard zijn wat Vlamingen en Franstaligen er zelf van maken. Enig geduld en een stevige aanloopperiode zijn hier gepast. Een en ander nu op de helling willen plaatsen — de wens van de liberalen — zou politiek onverantwoord zijn.

De derde fase wordt al eens de kroon op het federalisme genoemd. Zij bevat inderdaad de motor die de federale dynamiek op gang moet brengen.

Belangrijkste element daarbij is zeker de rechtstreekse verkiezing van de Raden, met andere woorden de afschaffing van het dubbel mandaat. Tot op vandaag is een lid van het Vlaams Parlement ook lid van het centraal Parlement. Deze belangenvermenging zet een domper op de regionale inzet van heel wat verkozenen. Komaf maken met de onduidelijke, ongehoorde en politiek-onfatsoenlijke dubbele petjes-situatie houdt in dat de Vlaamse Raad écht het Vlaams Parlement wordt.

Ook bijzonder belangrijk is de toekenning van het verdragsrecht aan Gewesten en Gemeenschappen. Vlaanderen moet zich internationaal kunnen profileren en engageren ten opzichte van andere gemeenschappen en staten. Uit die kon-

frontatie kan een positieve en creatieve ingesteldheid ontstaan, die dan weer bijdraagt tot eigen identiteitsbevestiging. Vlaanderen moet gewoon opnieuw de pioniersrol vervullen die het ooit in de wereld had. Een rol die vooral voor de jongere generaties een hoopvolle boodschap inhoudt.

Ander onderdeel is de overheveling van de residuaire of restbevoegdheden. Nu beschikt de centrale regering hierover. Zij heeft de volheid van bevoegdheid over alles wat niet uitdrukkelijk is toegekend aan een andere macht. Een overheveling van deze bevoegdheid verplaatst meteen het zwaarste punt van de overheidsdynamiek naar Gewesten en Gemeenschappen.

Kortom: een onafhankelijk Parlement, dynamische Gewesten en Gemeenschappen, een korrekte bevoegdheidsafbakening en een plaats op het internationale forum... deze aspecten beschouwt de Volksunie als wezenlijk in de derde fase van de staatsomvorming. Niets meer, maar ook niets minder. Dát is de afspraak van het regeerakkoord.

Het is duidelijk dat bij deze wezenlijke afspraak voor Vlaanderen essentiële knelpunten opduiken. Met de splitsing van Brabant, het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, de Europese zetelverdeling en de hertekening van de

kiesomschrijvingen staan fundamentele Vlaamse belangen op het spel. Van een andere orde evenwel zijn de verklaringen over het feit dat de Vlaamse regering zes, negen dan wel elf excellenties moet tellen, of dat de ministeriële kabinetten dringend moeten afslanken, of dat de Kamer en de Raad maar zus- of zo-veel leden mogen tellen.

Een nieuwe politieke cultuur vereist uiteraard dat meer dan ernstig werk wordt gemeemaakt van een doorzichtig en vatbaar staatsbestel, dat aantal en bezoldiging van de verkozenen op een rechtvaardige leest geschoeid zijn.

Deze en andere aanzetten tot een versterking van de politieke democratie wist overigens juist de Volksunie voor een eerte maal uitdrukkelijk in het regeerakkoord te vermelden. Maar dat men ophoudt appels met citroenen te vergelijken. Stellen dat de afschaffing van het dubbel mandaat een randverschijnsel is en dat integendeel de vraag naar de behoefte aan voltijdse parlementairen essentieel is, lijkt ons op z'n zachtst uitgedrukt wartaal.

Wat de Volksunie vooropstaat is een visie, een visie op een vrij Vlaanderen met vrije mensen. De eerste twee fasen hebben alvast een Vlaams huis opgericht. De derde fase moet Vlaamse huisbewaarders aanstellen, een goed nabuurschap mogelijk maken door deuren en vensters te slaan, en de muren afschermen. Dat is in wezen de inzet van de derde fase. Het is ook de inzet van het federalisme. Nu terugkrabbelen uit angst voor het nieuwe of om louter partijpolitiek opportunisme, is een kapitale fout.

Johan Artois

Vlaams-Nationaal
Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-,
Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:
Maurits Van Liedekerke

Redakteuren
Johan Artois
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit en redactie op prk. 000-0171139-31 van „WIJ”, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel. 02/219.49.30). Telefax: 02/217.35.10.

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantw. uitgever:
Jaak Gabriëls,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 19 ('s voormiddags) of privé, Alsebergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02/380.04.78.

INHOUD

10 Volgens het Gemeentekrediet zijn de gemeenten financieel gezond. Waakzaamheid en voorzichtigheid is geboden om niet opnieuw tot ontsporingen te komen.

12 Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel doet het goed als we de cijfers bekijken. Toch is enige nuance geboden bij het interpreteren van die cijfers.

15 De Vlaamse Raadsfractie hield een hoorzitting over „de zorg voor jongeren met een handicap”. Een verslag.

17 In het Europees Parlement heeft Jaak Vandemeulebroucke concrete voorstellen geformuleerd om mensen met een handicap hulp te bieden.

18 Minister André Geens bezocht Suriname, het enige Nederlandssprekende ontwikkelingsland. Eén resultaat: Vlaamse TV-beelden op de Surinaamse buis.

19 De volksnationale strijd gaat verder, zowel in Bulgarije als in Joegoslavië.

22 Precies tweehonderd jaar geleden ontstond een nieuwe staatkundige entiteit: de Republiek der Verenigde Nederlandse Staten. Een tiental maanden hield zij stand.

27 Het belangrijkste prozawerk van Felix Timmermans wordt heruitgegeven. Het succes heeft te maken met de herkenbaarheid van deze Vlaamse schrijver.

29 Walter Meeuws werd geofferd op het altaar van het Belgisch kompromis. Flandrien keek terug op het eerste wielerveekeinde op Vlaamse wegen.

Omslagillustratie Algemeen Rijksarchief.

USSR: HERVORMERS VOORUIT

Bij de verkiezingen in de drie belangrijkste Sovjet-republieken (de Russische federatie, de Oekraïne en Wit-Rusland, samen goed voor 70% van de bevolking van de Sovjet-Unie) behaalden de hervormingsgezinde kandidaten een grote voorsprong op de orthodoxe kommunisten. Uit de resultaten blijkt dat *Gorbatsjov* nog steeds de populairste politicus is. Hij gaat de radicale hervormer *Boris Jeltsin*, die in zijn geboortestad Sverdlovsk meer dan 80% van de stemmen behaalde, en vooral de conservatief *Igor Ligatsjov* ver vooraf.

Jeltsin bevond zich in Amsterdam op het moment dat zijn mooie resultaat bekendgemaakt werd. Hij stelde er zijn boek *Getuigenis van een opposant* voor, dat in 15 talen wordt uitgegeven. Volgens Jeltsin bieden de recente verkiezingsuitslagen de regering de gelegenheid om de Sovjet-ekonomie sneller te hervormen.

BREENDONK

Tijdens een blitzbezoek aan het fort van Breendonk beloofde minister van Landsverdediging *Guy Coëme* dat zijn ministerie 60 miljoen frank veil heeft voor de verdere restauratie, instandhouding en uitbating van dit oorlogsmonument. Het fort van Breendonk werd in 1940 een Gestapo-verzamelkamp van waaruit Belgische en Noordfranse gevangenen naar de Duitse konzentrationenkampen werden gedeporteerd.

Volgens Coëme mag de herinnering aan de oorlogsgruwelen nooit uit ons geheugen verdwijnen. De minister drukte de wens uit dat het fort „als een vuurtoren zou blijven bestaan, waarvan het licht ons in staat stelt de gevaarlijke klippen van het verleden te ontwijken, en ons de weg toont naar een vredige en veilige toekomst”. Hoe terecht de herinnering aan de gruwelijke kampen ook is, ook andere gruwelen, van tijdens en na de oorlog, zijn het waard om herinnerd te worden. De Belgische regering vond het in al die jaren nooit de moeite om ook die vuurtorens te laten branden.

POOLSE GRENS

Bij de hereniging van Duitsland groeide de Oder-Neissegrens tussen Polen en de DDR uit tot een regelrecht konflikt in de Westduitse regering. Bondskanselier *Kohl*, die eerst een duidelijke verklaring over de Pools-Duitse grens maar bleef uitstellen, wou dan toch de Oder-Neissegrens erkennen, maar alleen op welbepaalde voorwaarden, zoals een hernieuwde Poolse belofte om af te zien van herstelbetalingen.

In eigen partij en vooral daarbuiten stootte

Met vijftienduizend waren ze, de militanten van de vakbonden, om de regering te verwittigen inzake de voorstellen voor pensioenen en bruggpensioenen. Vooral dit laatste pakket willen de vakbonden bespreekbaar houden. Er komt over deze materie alleszins overleg tussen vakbonden en regering in een speciale werkgroep.

(foto Peustjens)

de kristendemokratische bondskanselier op veel tegenwind. De liberale buitenlandminister *Genscher* haalde tenslotte zijn slag thuis: *Kohl* moest zijn voorwaarden over de herstelbetalingen en de regeling van de rechten van de Duitse minderheid in Polen weer inslikken. De kanselier mocht wel vasthouden aan zijn standpunt dat de BRD niet in naam van een eengemaakt Duitsland de Poolse westgrens kan erkennen.

De *Bond van Verdreven Duitsers* mengde zich eveneens in het grensdebat. Deze drukingsgroep groepeerde ongeveer 2 miljoen etnische Duitsers die tussen '45 en '47 hun vaderland verlieten en zich in de Bondsrepubliek vestigden in de hoop ooit terug naar huis te kunnen. De Bond wil dat er een referendum gehouden wordt over de status van de vroegere Duitse gebieden in Polen. De Duitsers en Polen in die gebieden en de mensen die er na de oorlog weg moesten moeten onder internationaal toezicht kunnen uitmaken of die gebieden bij Polen blijven of weer Duitse bodem worden.

BRT-LOGO

De Vlaamse omroep volhardt in de boosheid. Met de voorstelling van het nieuwe

BRT-logo blijft de BRT-top immers de federalisering van België negeren. Toen de VU enkele jaren terug de aanpassing van de benaming Belgische Radio en Televisie aan de nieuwe staatsstructuur vroeg, kregen de Vlaamsnationalisten te horen dat dit een te dure operatie zou worden „omdat dan alle briefpapier en omslagen veranderd zouden moeten worden”. Nochtans was dit voor de franstalige gemeenschap somroep geen probleem. Daar voegde men prompt een f toe om het franstalig karakter van de RTB herkenbaar te maken.

Toen bekend werd dat de BRT naar een nieuwe huisstijl aan het zoeken was, en ook een nieuw logo zocht, herhaalde de Volksunie haar vraag om de BRT voor Vlamingen en buitenlanders een herkenbaar Vlaams karakter te geven. Tevergeefs. Het is werkelijk onvoorstelbaar dat de omroep van de Vlaamse gemeenschap zijn eigen Vlaams karakter blijft miskennen.

Bij de BRT wist men te vertellen dat het nieuwe logo beantwoordt aan de waarden die de openbare omroep in de toekomstige concurrentie met VTM wil vertegenwoordigen: *stabiel en betrouwbaar*. Stabiel in de weigering zijn Vlaams karakter te erkennen. Betrouwbaar in de volgzzaamheid van het voorbijgestreefde Belgique à papa.

BEDEVAART

De 63ste IJzerbedevaart van 26 augustus '90 gaat door onder het motto *Europa begint hier*. Iedereen heeft inderdaad de mond vol van Europa. Ook het komende Zangfeest, onder de titel *De grenzen voorbij*, verwijst naar de internationale dimensie en de eenmaking van Europa.

Voor het IJzerbedevaartcomitee moet dit eengemaakt Europa een Europa van de volkeren zijn, van alle volkeren tussen de Atlantische Oceaan en de Oeral. Dit hoeft geen utopie te zijn; een autonoom Vlaanderen werd ook steeds als utopisch voorgesteld. Niettemin staat het nu in de steigers.

Vlaanderen kan zijn rol in de Europese eenmaking slechts spelen als het, wat zijn bevoegdheden betreft, rechtstreeks en volwaardig kan deelnemen aan het Europese besluitvormingsproces. Het IJzerbedevaartcomitee schrijft het verdragsrecht voor Vlaanderen hoog in het vaandel.

Verder wordt er terecht verwezen naar de veramerikanisering van onze leefstijl, onze taal en onze cultuur. Het Europa van '92 heeft ook een cultureel project broodnodig. Tenslotte is *Europa begint hier* een slogan voor grote waakzaamheid: er dreigt zich, nu ternauwernood de Belgisch-Brusselse olievlek werd ingedamd, een nieuwe, reusachtige Europese olievlek over Vlaams-Brabant uit te breiden.

MANAGER VAN HET JAAR

De korrektionele rechtbank van Brussel heeft zakenman *Patrick Depuydt* vrijgesproken van alle beschuldigingen. De voorzitter van o.m. het meubelbedrijf Velda werd beschuldigd van bedrieglijk bankroet en verduistering. Depuydt, die dit jaar door de lezers van het weekblad *Trends* verkozen werd tot manager van het jaar, heeft zijn onschuld steeds staande gehouden.

De beschuldigingen die Depuydt ten laste gelegd werden dateren van '84. Toen was Depuydt krisismanager bij BTI. Vlak voor de handel in auto-onderdelen op de fles ging, zou Depuydt schuldeisers waarvan hij zelf aandelen of eigendommen bezat hebben bevoordeeld. Bovendien zou de Kortrijkse manager voor meer dan tien miljoen frank meubelen achterover gedrukt hebben. Depuydt werd van beide beschuldigingen vrijgesproken bij gebrek aan bewijs.

STRAND ZONDER ZAND

De voorbije stormen hebben ook de Vlaamse kust niet gespaard. Nu over enkele weken het toeristische seizoen begint kampen sommige badplaatsen met een katastrofaal zandtekort. Vele duizenden kubieke meters zand werden immers de jongste weken

In Boekarest slaagde men er zaterdag niet in het standbeeld van Lenin neer te halen, ondanks de aanmoedigingen van honderden toeschouwers. Pas toen een (westerse) ekstra zware kraan werd ingeschakeld, wilde Lenin wijken.

(foto AP)

weggeblazen. Vooral de kustgemeente De Haan is zwaar getroffen. Daar werd het strand nagenoeg volledig weggespoeld.

Volgens minister van Openbare Werken en Verkeer *Johan Sauwens* zal er voor het herstel van de stranden op korte termijn 500 miljoen frank nodig zijn. Op lange termijn is er zelfs sprake van drie miljard investeringskosten. Sauwens zal op de Vlaamse ministerraad bijkredieten vragen.

Op het kabinet van de VU-minister stelde men verder voorrang te willen verlenen aan de uitvoering van de eerste fase van het Sigmaphan. Dit plan moet alle dijken op dezelfde hoogte brengen. Daarvoor zou op korte termijn anderhalf miljard frank nodig zijn, en op lange termijn liefst vijf miljard.

GROENENDIJK

Op verzoek van het gemeentebestuur van Koksijde vernietigde de Raad van State het klasseringsbesluit van het Oostduinkerkse duinengebied Groenendijk wegens een procedurefout. Het gemeentebestuur wil een deel van het gebied als woonuitbreidingsgebied gebruiken. In het gewestplan staat het gebied als dusdanig ingekleurd.

In '81 had de Vlaamse eksekutieve Groenendijk echter bij KB gerangschikt als landschap, omwille van zijn wetenschappelijke waarde. Het gebied zou nl. de enige en laatste groeiplaats zijn van talrijke plantensoorten en gemeenschappen in de duinen.

De Raad van State vernietigde nu dit KB omdat er vooraf geen overleg gepleegd werd

met de betrokken instanties en de getroffen privé-eigenaars. Vlaams minister *Waltniel* kondigde aan dat hij de teloorgang van een belangrijk deel van Groenendijk niet over zich heen zal laten gaan. Waltniel kondigde aan de nodige maatregelen te zullen nemen om het natuurgebied te beschermen.

MIGRANTEN

De interministeriële konferentie over migranten besliste dat migranten van de derde generatie automatisch de Belgische nationaliteit krijgen. Wel laat men de mogelijkheid open om op 18 jaar afstand te doen van het staatsburgerschap. Voor de gastarbeiders van de tweede generatie mag de betrokkene zelf of zijn/haar ouders beslissen om zonder problemen Belge te worden. Voor de migranten van de eerste generatie tenslotte wordt het verschil tussen gewone en grote naturalisatie (met politieke rechten) afgeschaft.

De werkgroep ging niet in op het voorstel van migrantenkommissaris D'Hondt om het openbaar ambt ook voor niet-Belgen op te stellen. Dit zou alleen kunnen voor tijdelijke en kontraktuele statuten. Over het voorstel om langdurig werkloze migranten verplichte taalkursussen te laten volgen, werd nog niets beslist. Ook over de mogelijke erkenning van de Islamraad werd nog geen beslissing getroffen. Op het kabinet van de koninklijk kommissaris toonde men zich zeer ontgoocheld over het gebrek aan dynamisme dat door de beleidsvoerders aan de dag gelegd wordt.

HET WOORD VAN KONGRESVOORZITTER PATRICK VAN KRUNKELSVEN

■ Het hoofdstedelijk gewest is op zoek naar een eigen **grafisch symbool**. Vlaanderen heeft zijn leeuw, Wallonië zijn haan, maar Brussel heeft voorlopig niets. Daarom schrijft de hoofdstedelijke eksekutieve een wedstrijd uit voor de Brusselaars. De winnaar wordt 350.000 frank rijker.

■ Een onderzoek bij gedetineerden van de Antwerpse gevangenis bracht bij 24% van de onderzochten sporen van **soft drugs** aan het licht, bij 17% sporen van hard drugs en bij 10% sporen van kalmeermiddelen.

■ België controleert zijn melk niet op de aanwezigheid van **dioxine**, zo bleek uit een Vara-uitzending op de Nederlandse televisie.

■ De **varkenspest** nam verder uitbreiding. Er doken ook nieuwe pesthaarden op buiten de schutkring van 6 km rond Winge.

■ CVP-kamerlid Luc Dhooe lanceerde enkele mooie voorstellen betreffende de **politieke cultuur**: de vergoeding van de parlementsleden koppelen aan hun aanwezigheid, de forfaitaire belastingvrijstelling verminderen tot 25% van de wedde, halvering van de parlementaire wedde van de ministers en halvering van de ministeriële kabinetten. Dhooe deeft blijkbaar de bekommernis van de VU om een betere werking van de democratie.

■ De eerste tien Vlaamse **blauwmutsen** zijn teruggekeerd uit Namibië. De vijf rijkswachters en militaire politiemannen maakten deel uit van een dertig Vlamingen tellend onderdeel van de VN-veiligheidsmacht die in Namibië de verkiezingen en het onafhankelijkheidsproces begeleidde.

■ De drie **Antwerpse universitaire instellingen** Ruca, Ufsia en UIA willen erkend worden als één universiteit. De drie instellingen wensen wel hun eigenheid te behouden. „Wij willen in feite een konfederale structuur”, zo wordt gesteld.

■ Het Algemeen Nederlands Zangverbond stelde de organisatoren van het vijfjaarlijkse **Estse Zangfeest**, het grootste Oost-europese, voor om samen te werken. Het ANZ wil beginnen met een uitwisseling van delegaties.

■ In de lezersrubriek van 't **Pallietkerke** vinden we deze week naast lezersbrieven van Annemans, oud VU-kamerlid Van Steenkiste, een reactie van VU-sekretaris Kuljpers op leugens die verleden week verschenen waren ('t Pallietkerke haalde naar eigen zeggen zijn informatie bij een VU-kollega van Kuljpers) ook een brief, ondertekend door Blok-voorzitter Dillen. Deze brief bevat niet meer noch minder de persmededeling na afloop van het Blok-partijbestuur. We stellen voor dat het Antwerps rookkrantje in zijn hoofdging voortaan Blok-weekblad schrijft. Voor alle duidelijkheid en openheid steekt WIJ zijn VU-binding ook niet onder stoelen of banken.

■ **Eerstdaags** worden de ontwerp teksten voor het VU-kongres van 12 en 13 mei verstuurd naar de VU-kaderleden. U heeft de kongreswerkzaamheden geleid. Tevreden met het resultaat?

„Gezien de korte tijd waarop de teksten klaargestoomd werden en de belangrijke opdracht eigenlijk wel, ja. We mogen fier zijn over de teksten. Ze kwamen tot stand na een vlotte samenwerking in de kongreskommissie. Daarin waren alle arrondissementen vertegenwoordigd, zodat al zo goed mogelijk met de bekommernissen van onze mensen aan de basis rekening gehouden werd.

Het enige waar ik misschien minder tevreden over ben, is het onvermijdelijke van ontwerp teksten: het zijn diskussieteksten die nu uitgediept en verfijnd moeten worden.”

■ **Wat zijn de doelstellingen van dit kongres? Wat mag het VU-kader er van verwachten?**

„De Volksunie is een programmapartij vanuit een volksnationalistische visie. In het verleden werd er binnen de VU veel energie gestopt in het natievormende aspekt van ons programma, in de verwezenlijking van een betere staatsstructuur. Er werd wellicht te weinig de klemtoon gelegd op onze maatschappijvisie. Na de recente staatshervorming beweren een aantal mensen dan ook dat de Volksunie terminaal is. Niets is natuurlijk minder waar.

Met dit kongres willen we de krachtlijnen van een eigentijds volksnationalisme vastleggen, ingaan op de uitdagingen van het toekomstige Europa en de positie bepalen van de VU in het politieke veld. We moeten immers vaststellen dat de Vlaamse staat niet oplevert wat we ervan verwachtten. Het is hoognodig dat we ons daar als Volksunie over uitspreken. Het eigene en het eigenzinnige van de VU weer eens op de voorgrond brengen.”

■ **Het kongres zal in twee luiken worden georganiseerd. Een eerste luik in mei, een tweede begin volgend jaar. Waarom dit tweeluik?**

„Tijdens de werkzaamheden in de kongreskommissie ondervonden we dat een aantal thema's zo fundamenteel waren dat we ze programmatisch niet volledig konden uitwerken. Daarvoor is nog heel wat discussie met verschillende lagen uit de samenleving nodig.

Het kongres behandelt grosso modo vijf thema's: het Vlaams buitenlands beleid, de problematiek van de kennis en de duale maatschappij, de duurzame ekologische en demografische ontwikkeling, en cultuur, recreatie en vrije tijd in het algemeen. Deze thema's zullen dus in eerste instantie algemeen benaderd worden vanuit onze visie, de programmatische uitwerking ervan volgt in het tweede luik van het kongres.”

■ **Sinds de jongste staatshervorming stellen heel wat commentatoren en politieke tegenstanders vragen over de verdere bestaansredenen van de VU. Kan het kongres hierop een afdoend antwoord geven?**

„Het is op dit moment belangrijk dat we niet aan onszelf twijfelen. Het democratische volksnationalisme gekoppeld aan het federalisme is uniek. Sommige anderen beweren dit ook, maar ze bewijzen dagelijks het tegendeel. We moeten er de buitenwereld van overtuigen dat ons programma veel ruimer is dan de staatshervorming. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de teksten dit zullen bewijzen. We hebben immers een originele visie op tal van vlakken: welzijn, pluralisme, milieu, internationale samenwerking en ga maar door. Deze visie is een onmisbare en waardevolle bijdrage tot de Vlaamse politieke besluitvorming.”

■ **Gisteren was U kandidaat-voorzitter. Vandaag kongresvoorzitter. Is U op weg de nieuwe partij-ideoloog te worden?**

„Nee, dat is helemaal niet mijn bedoeling. Als demokraat geloof ik in de bijdrage van het ganse kader om het programma op te stellen. In het dagelijks contact met mensen van binnen en buiten de partij word ik steeds weer verrast door originele visies. We kunnen enorm veel van elkaar leren! De Volksunie is trouwens geen dogmatische partij. We werken in ons kongres naar een bundeling van de positieve inbreng van al deze mensen toe.

Eerder dan een ideoloog zou ik mezelf willen omschrijven als een pragmatische dromer. De ideale maatschappij moet niet onmiddellijk realiseerbaar zijn, dat is mijn vertrekpunt. Wel moet de politieke vertaling de verbeelding van de kiezer aanspreken.

Op weg naar die ideale maatschappij moet je soms minder ideale tussenstappen nemen, dat is de pragmatische kant van de zaak. Dat zijn dan de nadelen waar wij als regeringspartij af en toe mee worstelen.”

BRABANT BESTUURBAAR MAKEN

DE provincie Brabant omvat drie gebieden: het hoofdstedelijk gebied Brussel, de zuiver Vlaamse arrondissementen Leuven en Halle-Vilvoorde, tot slot het Waalse Nijvel. Het zijn de territoriale ligging van de tweetalige hoofdstad binnen het ééntalig Vlaams gebied en de recente organisatie van het hoofdstedelijk gebied die volgens de werkgroep van *Bob Maes* een voor de hand liggende splitsingsoperatie niet eenvoudig maken.

In ieder geval moet een splitsingsoperatie drie luiken tellen: de administratieve splitsing van de provincie, de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en de herindeling van de tweetalige kieskantons.

BOEDELSCHEIDING

Vanuit Vlaanderen bepleit de werkgroep de oprichting van een provincie Vlaams-Brabant, bestaande uit de 35 gemeenten van Halle-Vilvoorde en de 30 van Leuven. Wat de Walen met Nijvel doen — een aparte provincie of voegen bij Henegouwen of Namen — is hun zaak.

Probleem is alleszins de rechtvaardige boedelscheiding. „*Het instrument bij uitsteek is het opstellen van een verdeelsleutel die wordt samengesteld volgens objectieve criteria: inwonersaantal, personenbelasting en oppervlakte*”. Harde onderhandelingen liggen hoe dan ook in het verschiet wat betreft een billijke verdeling van het patrimonium dat gelegen is te Brussel.

Heel nauwkeurig onderzocht de werkgroep de verschillende elementen van een boedelscheiding. Provinciale eigendommen, onderwijsinstellingen, leningslasten en subsidies werden opgesplitst per arrondissement en zo mogelijk per taalgroep. Het besluit: „*In de provincie Brabant heeft men het blijkbaar erg moeilijk met het wiskundige beginsel: één is gelijk aan één. Brabant telt 51,1 % Nederlandstaligen en 48,6 % Franstaligen. Toch gaan de Franstalige Brusselaars en de Walen keer op keer met het grootste deel van de buiten lopen.*”

Er is evenwel nog veel meer gaande in

Brabant. De compensatiepolitiek tiert er als een geldverslindend monster. Werkelijke noden en zinvolle besteding zijn er ongekende criteria. Het criterium is dat van het wafelijzer: naast elke Vlaamse frank moet een Waalse liggen, ook al moeten de Franstaligen activiteiten-te-gek-om-los-te-lopen verzinnen om hem te besteden. Voorbeelden liggen voor het grijpen. Op het vlak van de waterzuivering, de kulturele kredieten, de landbouwsektor, de domeinen, zelfs de wergendienst... op al deze terreinen haalde de werkgroep aberrante compensatie-verspillingen van onder het stof.

Brabant is zonder enige twijfel de vreemde bijt in het nieuwe, konfederale België. De tweetaligheid van de provincie is niet langer houdbaar, evenmin aanvaardbaar.

Reeds eerder opperde vice-premier Dehaene de splitsingsidee: aparte provincies Vlaams- en Waals-Brabant, en wat Brussel betreft overheveling van de provinciale bevoegdheden naar de hoofdstedelijke structuren. Deze week volgde voorzitter Picqué van de Brusselse Eksekutieve hem in deze gedachtengang.

Tijd voor de Brabantse VU-werkgroep van oud-senator Bob Maes om haar denkpiestekenbaar te maken. Kneipunt eens te meer is Brussel.

DENKPIESTE

Het laatste unitaire bolwerk beeft dan ook op zijn grondvesten. Er zijn de kommunautaire tegenstellingen, de financiële crisis, de desorganisatie van de diensten, de versnippering van bevoegdheden. „*De provincie is op het ogenblik onbestuurbaar en maatregelen dringen zich op*”.

Die maatregel — een splitsing — is op zich eenvoudig, maar de verwezenlijking ervan

stuit op heel wat problemen. Het Leuvens kamerlid *Luk Vanhorenbeek* zette een mogelijke denkpiestep op papier. Drie principes hanteerde hij daarbij als uitgangspunt: de beklemtoning van de tweeledigheid van België, eenvoudige en doorzichtige structuren, en geen inflatie van het aantal mandaten.

Het eerste principe vergt een herziening van artikel 1 van de grondwet, dat de provincies opsomt. De provincie Brabant moet geschrapt, en vervangen door de provincies Vlaams-Brabant-Brussel en Brabant-Wallon-Bruxelles. De eerste omvat de arrondissementen Leuven, Halle-Vilvoorde en de Vlaamse gemeenschap in Brussel. De tweede het arrondissement Nijvel en de Franse gemeenschap in Brussel.

Als tweede stap voorziet Vanhorenbeek de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde in enerzijds het tweetalige Brussel van de 19 met franstalige en Vlaamse lijsten, en anderzijds het Vlaamse kiesarrondissement Halle-Vilvoorde met enkel Vlaamse lijsten. „*Op deze wijze wordt meteen een eind gemaakt aan de agitatie van Franstaligen in de Vlaamse gemeenten rond Brussel; Halle-Vilvoorde wordt eentalig Vlaams*”.

Derde etappe is de herindeling van de tweetalige kieskantons. Deze moeten uiteraard ingedijkt worden tot Brussel met zijn 19 gemeenten. Om zijn principe „geen inflatie van mandaten” gestand te houden, wil Vanhorenbeek in beide provincies 45 raadsleden. Vandaag telt de Brabantse provincieraad 90 leden. Voor Vlaams-Brabant zou de raad dan 17 Leuvenaars, 18 leden uit Halle-Vilvoorde en 10 Brusselse Vlamingen kunnen tellen.

Voor Brussel tot slot voorziet de Leuenaar een overlegstructuur, die de territoriale bevoegdheden gezamenlijk uitoefent. Geen aparte provincie Brussel dus, evenmin een bevoegdheidsoverdracht naar de huidige hoofdstedelijke structuren zoals *Dehaene* en *Picqué* voorstellen.

Met zijn denkoefening leverde Vanhorenbeek alvast een belangrijke bijdrage tot het debat over de provincie Brabant. Dat de huidige toestand onhoudbaar is, beseft vandaag iedereen. Rest nog de politieke moed om bvb. rond het voorstel van de Leuenaar een beslissend gesprek op gang te brengen. Zijn drie principes dienen daarbij gehandhaafd. (j.a.)

DE KLEREN VAN DE STAAT

SINDS de begroting voor 1990 in juli van vorig jaar werd opge maakt zijn de economische en financiële gegevens waarop de begrotingscijfers gebaseerd werden gewijzigd. De nominale groei van het BNP bijvoorbeeld ligt hoger dan verwacht. Ook de indeks op de consumptieprijzen steeg, zodat de aankopen van de staat iets duurder zullen uitvallen. Vooral de toename van de rentevoet, van 8,5 tot 10,4, speelt vadersje staat parten. Met een uitstaande schuld van 7500 miljard heeft elke stijging hiervan dramatische financiële gevolgen. In 1990 zal de staat zo'n 44,2 miljard meer intrest dan voorzien op zijn kortlopende leningen moeten betalen.

BIJKREDIETEN

Om deze en andere meeruitgaven te kunnen doen vraagt elke minister bijkredieten voor zijn departement. Voor de rijksschuld kwamen deze neer op 33,4 miljard omdat naast de tegenvallers van dit jaar de cijfers voor 1989 iets beter uitvielen dan verwacht. Voor de andere departementen samen werd 34 miljard gevraagd. In de bilaterale besprekingen tussen de ministers en begrotingsminister Hugo Schiltz slaagde deze laatste erin dit vragenlijstje terug te schroeven tot 12 miljard. Hierin zitten onder meer een verhoging van de kredieten van 1 miljard op het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking, van 2,1 miljard voor de pensioenen, van 1,2 miljard in de sociale verzorging voornamelijk om de achterstallige dossiers van mensen met een handicap versneld af te werken. Het totaal van de bijkredieten, rente plus andere, bedroeg 53,8 miljard.

INKOMSTEN

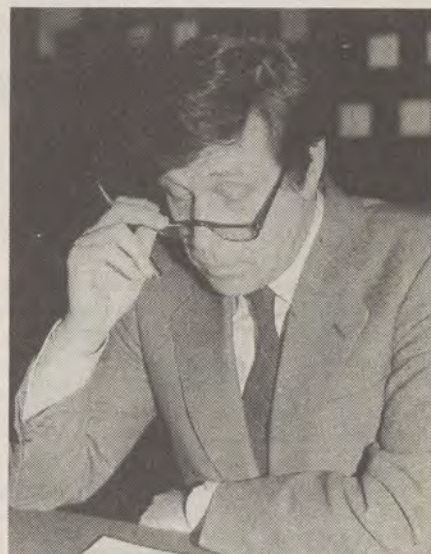
De gewijzigde economische en financiële omstandigheden zorgen niet alleen voor meer uitgaven, ook de inkomsten van de staat nemen toe, per saldo met 26,4 miljard.

Hierin zijn zowel meer- als minderinkomsten verrekend. De belasting op de bedrijfsinkomsten stijgt bijvoorbeeld met 11,7 miljard als gevolg van de betere conjunctuur. Die zorgt ook voor een toename in de aksijnen (0,8 miljard), de BTW (4,7 miljard) en de registratierechten (3,8 miljard). De vermindering van de roerende voorheffing tot 10 % kost de staat anderzijds zo'n 8 miljard.

Met 53,8 miljard meer uitgaven en 26,4 miljard meerinkomsten zou het netto te financieren saldo bijgevolg 27,4 miljard hoger komen te liggen dan geraamd. Om dit te voorkomen diende de regering nieuwe

spaarmaatregelen te nemen bovenop het pakket van 80 miljard frank waarover reeds in juli van vorig jaar werd beslist. De belangrijkste besparingen worden gerealiseerd in Defensie (800 miljoen), bij de Rijkswacht (200 miljoen), Financiën (300 miljoen) in de werkloosheid (500 miljoen) en het Instituut voor Veterinaire Keuring (800 miljoen), Distri-gaz (750 miljoen).

Tevens besliste de regering om de toelage van de staat aan het stelsel van de sociale zekerheid te verminderen met 10 miljard frank. Het stelsel als geheel is al een tijd uit de financiële problemen: de inkomsten aan sociale bijdragen overtreffen de uitgaven in de diverse verzekeringen. Toch blijft de staat, zoals wettelijk voorzien, een deel van de normale belastingsgelden besteden aan

Begrotingsminister Hugo Schiltz slaagde er op korte tijd in het vooropgestelde doel te bereiken. Hij wist 27,5 miljard in de uitgaven te schrappen.

Vorige week heeft de regering de begroting van dit jaar aan een eerste controle onderworpen. Die is nodig om de begrotingscijfers aan te passen aan de gewijzigde economische omstandigheden.

Vijf dagen deden de eerste-minister en zijn vice-premiers erover om de nodige maatregelen te nemen om de begrotingsdoelstellingen te halen. Dit is snel, voor sommige waarnemers té snel om goed te zijn. Het resultaat is niet spektakulair, maar toch slaagde de regering erin om opnieuw 27,5 miljard in de uitgaven voor dit jaar te schrappen.

de sociale zekerheid. Dit deel wordt nu verminderd.

De maatregelen die de regering nam zijn zeker niet spektakulair. De begrotingscontrole is trouwens niet de plaats om grote spaarplannen vast te leggen. Dat gebeurt bij de opmaak van de begroting. Wel blijft de regering haar begrotingsdoelstellingen nauwgezet volgen.

UIT DE KLEREN

Eens te meer stelt de oppositie dat het allemaal niet ver genoeg gaat, dat de regering niet van de goede conjunctuur profiteert om de sanering versneld door te voeren. Wie

a zegt moet echter ook b zeggen. De goede conjunctuur zou tot meer inkomsten moeten leiden. Dit is nog niet het geval. Als gevolg van het geheel aan fiscale maatregelen waaruit bedrijven kunnen putten om voor zichzelf een bijzonder gunstig fiscaal klimaat te creëren. Anderzijds kan enkel nog serieus gesnoeid worden in de sociale zekerheid. In de werkloosheid bijvoorbeeld indien ook de ondernemingen inspanningen zouden leveren om langdurig werklozen opnieuw in te schakelen. Dit wordt dan wel gemakkelijkheidshalve aan de staat toevertrouwd.

Het grote budgettaire probleem ligt bij de enorme schuld. De intrestuitgaven verstikken de overheid om wat dan ook te doen. De oorzaken van deze schuld liggen echter stuk voor stuk in het verleden bij regeringen die zichzelf en de bevolking voorhielden dat de kleren van de staat voldoende mooi en dik waren om tot in der eeuwigheid een economisch en sociaal paradijs te voorzien. Dit is een illusie gebleken. Vandaag echter beweren dat de overheid helemaal uit de kleren kan is evenmin korrekt. Hoedanook is onze overheid verantwoordelijk voor een goede infrastructuur, sociale voorzieningen, een minimum aan defensie, ontwikkelingssamenwerking...

De regering rest nog enkel de ondankbare taak om de buikriem dicht te houden. Voor lange jaren bijgevolg niet spektakulair.

**Stefan Ector
VU-studiedienst**

DE GEMEENTEFINANCIËS ZIJN GEZOND

DE recentste gemeenterekeningen, daterend uit 1987, bewijzen dat de resultaten in stijgende lijn gaan. Het saldo van het eigen dienstjaar is positief: meer dan 15 miljard. Dit bedrag is het resultaat van een compensatie. Anders gezegd, een vijftigtal gemeenten hebben samen een tekort van 3,6 miljard en de anderen een overschot van 18,3 miljard. De cijfers van de gemeenterekeningen over 1988 en 1989 zijn nog niet voorhanden maar in beide gevallen wordt opnieuw een overschot verwacht.

Rekening gehouden met de vroegere dienstjaren belooft het totaal overschot voor 1987 bijna 53 miljard. Slechts zes gemeenten hebben een tekort dat in totaal zelfs geen 1 miljard bedraagt. Alle andere gemeenten bevinden zich in het goede kamp. Dit overschot komt de drie gewesten ten goede. De Brusselse gemeenten hebben een overschot van 3,9 miljard. De Waalse gemeenten behouden hun belangrijk overschot van 22,2 miljard en de Vlaamse gemeenten hebben een overschot van 27 miljard.

BEGROTING

Deze tendens en toename van het totale overschot is ook terug te vinden in de begrotingen. Dit hoeft niet te verbazen daar door een K.B. vanaf het dienstjaar 1988 de begrotingen dienden in evenwicht te zijn. In 1989 was geen enkele begroting nog deficitair.

Belangrijk gegeven is wel dat de schuldenberg van de gemeenten uit de jaren tachtig in saneringsleningen werd omgezet. Er werden dus leningen tegekend om de vroegere tekorten geleidelijk weg te werken. Deze leningen hebben ertoe geleid dat de tekorten op de rekeningen en begrotingen verdwenen en vervangen werden door schulden.

Het Gemeentekrediet stond hiervoor voor 158 miljard leningen toe waarvan 137 miljard bestemd was voor de grote steden. In het kader van de hervorming der instellingen werd dit Fonds geregionaliseerd. Zo besliste de centrale overheid de oninbare schuldvorderingen van het Fonds op de plaatselijke besturen over te nemen, terwijl de gewesten belast werden met de terugbetaling aan het Fonds van de inbare schuldvorderingen en met de eventuele financiering van de nog niet toegekende bedragen.

De budgettaire en boekhoudkundige toestand van de gemeenten werd door deze financiële tegemoetkomingen beïnvloed. Met een ander beeld gezegd: alle zieken kregen een transfusie.

GROTEN

Als er gesproken wordt over de financies van de gemeenten is het duidelijk dat het gewicht van de vijf grote steden Antwerpen, Brussel, Gent, Luik en Charleroi niet te verwaarlozen is. Deze vijf steden vertegenwoordigen samen slechts 12% van de bevolking, maar hun uitgaven en ontvangsten vertegenwoordigen voor het eigen dienstjaar 1989 zowat 34% van de gewone begroting van alle gemeenten van het land. Zelfs de situatie van de grote steden is volgens het Gemeentekrediet positief. Vorig jaar hadden

Het Gemeentekrediet is hoopvol gestemd over de ontwikkeling van de gemeentefinancies in ons land. Bij de voorstelling van een studie over de financies van steden en gemeenten wordt de gunstige trend verklaard door de saneringsleningen en ook door de inspanningen van de gemeenten zelf. De algemene tendens tot verbetering houdt aan.

de grote vijf zelfs een overschot van 2,7 miljard.

Zelfs voor Luik zijn de vooruitzichten positief. Als de stad het voorgelegde saneringsplan strikt volgt, geraakt ook zij uit het schuldendal.

ZELFSTANDIG

Uit de studie blijkt ook dat de gemeenten in toenemende mate op zichzelf zijn aangewezen voor het vergaren van financiële middelen. Zo blijven de aanslagvoeten van de gemeentebelastingen, de aanvullende personenbelasting en de opcentiemen op de onroerende voorheffing jaar na jaar toenemen. In 1989 werd de gemiddelde personenbelasting opgetrokken tot 6,43%. Het gemiddelde van de opcentiemen op de onroerende voorheffing steeg op één jaar van 1785 naar

Uit de studie blijkt dat de gemeenten in toenemende mate op zichzelf zijn aangewezen voor het vergaren van financiële middelen.

1853. De eigen belastingen vormen een steeds belangrijker deel van de gemeentelijke inkomsten, terwijl het geld dat van de overheid komt via het gemeentefonds alsmäär vermindert.

Hetzelfde kan gezegd worden van de subsidies die de staat verleent voor gemeentelijke investeringen. Vorig jaar kon nog geen 30% van de buitengewone werken met staatsubsidies betaald worden.

De studie waarschuwt de steden en gemeenten om steeds waakzaam te blijven en op financieel vlak geen avonturen aan te gaan. Er zijn immers ook aanduidingen dat alles niet naar wens verloopt. Vorig jaar daalden de gemeentelijke investeringen met 19% wat erop wijst dat de gemeenten voorzichtigheid aan de dag leggen.

Striktheid blijft de hoeksteen van elk financieel beleid en het naleven van de budgettaire orthodoxie is de ideale weg om een echte beslissingsautonomie te kunnen behouden.

TAK PAKT TAALTOESTAND MIVB AAN

Het Taal Aktie Komitee -TAK- is niet te spreken over het gebrek aan kennis van de Nederlandse taal bij de loketbedienden van de MIVB, de maatschappij voor Interkommunaal Vervoer Brussel. Uit een enquête, uitgevoerd in 22 metrostations blijkt dat liefst 90% van de loketbedienden Nederlandsonkundig zijn. TAK zal opnieuw klacht indienen bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en bij de minister van het Brussels Gewest.

BELABBERDE TAALKENNIS

Eind januari hebben twee vertegenwoordigers van TAK in gezelschap van een gerechtsdeurwaarder een onderzoek gedaan naar de toestand van de taalkennis, meer bepaald het Nederlands, bij het buitenpersoneel van de MIVB. Er werden 22 stations aangedaan. In 18 stations hadden de loketbedienden noch passieve noch actieve kennis van het Nederlands. In twee stations werd een matige passieve kennis vastgesteld en in twee andere stations werden de onderzoekers in perfect Nederlands bediend.

Dit betekent dat 90% van het MIVB-buitenpersoneel niet in staat is de Nederlandstalige klanten of het kwart miljoen Vlaamse Brusselaars met daarbij de vele duizenden pendelaars op een korrekte en wettelijke manier kunnen bedienen.

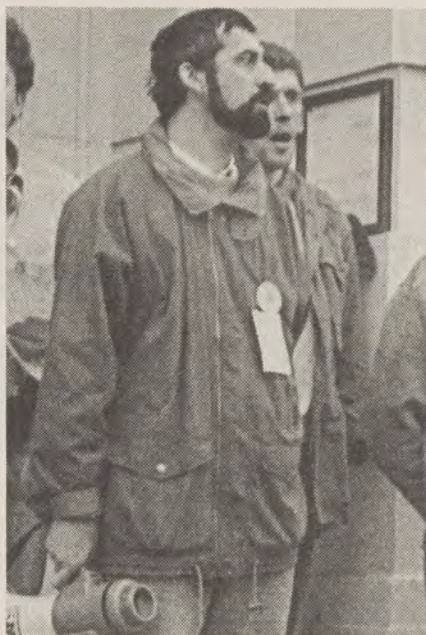
OPNIEUW KLACHT

Zowat drie jaar terug heeft TAK een soortgelijk onderzoek ingesteld. Toen werden 17 stations aangedaan en toen bleek 80% van het personeel Nederlandsonkundig te zijn.

Guido Moons van TAK besluit hieruit dat de toestand er dus duidelijk nog meer is op achteruitgegaan. Nog steeds blijft de MIVB, in casu Directeur-Generaal Appelmans de taalwet terzake negeren, aldus Moons.

Ook drie jaar geleden werd klacht neergelegd na een taalonderzoek. De TAK-stelling werd volledig gevolgd en de MIVB werd in gebreke gesteld. Voormalig minister van Verkeer De Croo maakte er zich bij een eerste onderzoek vanaf met de nietszeggende verklaring dat hij de MIVB opdracht had gegeven tot een versnelde herscholing van haar buitenpersoneel in taallabo's. De MIVB organiseerde dan een stoomkursus van 10 u. Nederlands.

TAK zal nu opnieuw een klacht neerleggen. De taalwet is zeer duidelijk: in zijn betrekkingen met de konsument moet het

Guido Moons van TAK: „Brussel dan alleen hoofdstad van Vlaanderen wanneer de meest elementaire zaken van sociaal en cultureel verkeer worden gerespekteerd.”

MIVB-personeel Nederlands gebruiken als de konsument ook Nederlands spreekt. De wet voorziet ook in een taaleksamen dat de MIVB moet afnemen bij de werving van personeel en dit onder toezicht van een vast wervingssekretaris.

De wet voorziet eveneens dat alle berichten, mededelingen en formulieren voor het publiek bestemd, in het Nederlands en het Frans zijn opgesteld.

TAK formuleert dan ook concrete eisen aan het adres van de MIVB. In eerste instantie moet de taalwetgeving toegepast worden.

Verder vraagt TAK de organisatie van een nieuw en onvervalst taaleksamen, de overplaatsing van Nederlandsonkundigen naar de binnendienst, het toekennen van een tweetaligheidspremie en het inschakelen van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling bij het opvullen van vrijgekomen plaatsen.

Guido Moons stelt verder dat Brussel dan alleen hoofdstad van Vlaanderen kan zijn als de meest elementaire zaken van sociaal en cultureel verkeer worden gerespekteerd. De Vlaamse Brusselaars, de Nederlandstalige pendelaars en bezoekers in Brussel moeten in hun eigen taal ontvangen en geholpen worden.

ADVERTENTIE

Deze week in Knack Magazine

Wij en de Duitse eenheid

Vooral kleinere Europese landen denken bij de Duitse eenmaking wel eens aan wat er vijftig jaar geleden is gebeurd. Moeten wij over die Duitse eenheid kunnen meepraten? Wat is eigenlijk onze houding tegenover die nieuwe supermacht in wording? Deze week in Knack.

Litouwse dagen

Knack-redakteur Peter Renard reisde twee weken lang door de Baltische staten Estland en Litouwen. Hij bericht over die nieuwe landen in wording, want dat ze straks met Moskou over onafhankelijkheid gaan praten, is wel zeker. Een reportage, deze week in Knack.

Een liberaal op pad

Frans Verleyen reisde PVV-voorzitter Guy Verhofstadt achterna, op pad in Oost-Europa om er jonge liberale partijen van de grond te helpen. Een gesprek met Verhofstadt over dat nieuwe leven

in het Oosten, deze week in Knack.

Frankie en de Mondiale

Frankie Van der Elst is bezig aan een goed seizoen, maar speelde een rotslechte interland tegen Zweden. Een gesprek over Club Brugge, de Mondiale en het ontslag van Walter Meeuws. Deze week in Knack.

En meer...

Winter: wie wind zaait, zal storm oogsten • Gesprek: Danny de Vito maakt moest van het huwelijk • Jobhappening: ruim vijftig bladzijden werkaanbiedingen.

NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS TE BRUSSEL: TE FRAAI VOORGESTELD?

OP basis van de cijfergegevens komt de Vlaamse Gemeenschapscommissie tot de vaststelling dat de gunstige evolutie sinds 1980 van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel bestendig wordt en dat het Nederlandstalig onderwijs er weer gezond is (perskonferentie VGC, 3 oktober 1989). Ja, het zelfs beter doet dan het onderwijs in Vlaanderen of in Wallonië...

ANDER BEELD

Als men enkel naar de globale leerlingenaantallen kijkt, blijkt dat het Nederlandstalig basisonderwijs het zeer goed doet in Brussel. Maar men zou dan ook de moed moeten hebben om een en ander te nuanceren. Indien men de cijfers gaat uitsplitsen naar taal en culturele achtergrond, ontstaat er een heel ander beeld. Dan blijkt dat voor het kleuteronderwijs het aantal kinderen afkomstig uit homogeen-Franstalige gezinnen verviervoudigd is tussen 1979 en 1989, terwijl het aantal kinderen afkomstig uit migrantengezinnen (zowel EG- als niet-EG-burgers) vervijfvoudigd is.

Het aantal kinderen afkomstig uit homogeen-Nederlandstalige gezinnen is dus gedaald. De cijfers spreken voor zich: in het kleuteronderwijs zakte het aantal homogeen-Nederlandstalige kinderen van 71,5 % naar 37,2 %. In absolute cijfers is dit een daling van 3130 naar 2430 leerlingen. Voor het lager onderwijs gelden zowat dezelfde vaststellingen, hoewel minder frappant. Hier zien we een achteruitgang van 86,4 % naar 53,9 %, ofwel een daling van 7720 leerlingen (1979) naar 5020 (1989).

MOTIEVEN

In een onderzoek (prof. Kas Deprez, UIA, 1984-85) naar de motivatie van de anderstalige ouders om hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs te sturen, bleken er twee

hoofdmotieven te zijn. In de eerste plaats het aanleren van het Nederlands, met het oog op latere beroepskansen, en in de tweede plaats het geringer aantal migrantenkinderen in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel (gemiddeld 12,5 %, in het Franstalig basisonderwijs te Brussel schommelt dat gemiddelde rond 45 %).

In dezelfde periode maakte het secundair onderwijs te Brussel een moeilijke periode

Momenteel is er geen enkele aanwijzing die beterschap doet vermoeden. We kunnen wel veronderstellen dat de stijging van het aantal leerlingen in het Nederlandstalig lager onderwijs zich mettertijd zal vertalen in een stijging van het aantal leerlingen in het Nederlandstalig secundair onderwijs.

LUXEPROBLEMEN

Tussen 1980 en 1988 is dan weer het aantal leerlingen in het Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit (HOBUB) gestegen van 7.639 tot 10.220 en in de Brusselse universiteiten stelt men een gelijkaardige evolutie vast. Deze evolutie kan enerzijds verklaard worden door de toenemende mobiliteit van de studenten en de gemakkelijke bereikbaarheid van de Brusselse hogescholen en anderzijds door de algemene tendens die er bestaat om zich steeds hoger te scholen.

De gemakkelijke bereikbaarheid heeft er voor gezorgd dat de Brusselse hogescholen voor het grootste deel bevolkt worden door niet-Brusselaars. Vooral Vlaams-Brabant is hier het grote rekruteringsgebied. De verwachting is dat de studenten-aantallen nog zullen toenemen. Dit veroorzaakt *luxeproblemen* zoals het gebrek aan ruimte. Vooral de VUB (Vrije Universiteit Brussel) schijnt hiermee te kampen te hebben.

VASTSTELLINGEN

Uitgaande van de geschetste evolutie en van de ervaringen (cfr. de studies van prof. Kas Deprez), kan men tot drie vaststellingen met betrekking tot het Nederlandstalig onderwijs te Brussel komen.

1. Er is een groot aantal kinderen afkomstig uit taalgemengde en uit homogeen-Franstalige gezinnen.

2. Het aantal migrantenkinderen neemt toe, alhoewel niet zo spectaculair als in het Franstalige onderwijs.

3. Het aantal kinderen afkomstig uit homogeen-Nederlandstalige gezinnen blijft dalen.

Toen bij de staatshervorming van 1971 de fameuze *Vrijheid van het gezinshoofd* opnieuw ingevoerd werd, werden door de Vlaamse onderhandelaars enige compensaties afgedwongen (oprichting van kinderdagverblijven, lager klassenormen), maar toch voorspelde men de ondergang van het Nederlandstalig basisonderwijs te Brussel.

In de jaren zeventig daalde het aantal leerlingen vrij fors: met 1/3 in het lager en met 20 % in het kleuteronderwijs. Rond 1980 begon deze trend echter om te buigen en sindsdien is het aantal kleuters jaarlijks blijven toenemen: van 4347 in 1979 tot 6540 in 1989.

In het lager onderwijs deed zich dezelfde evolutie voor, zij het minder spectaculair: van 8932 in 1979 tot 9312 in 1989 (zie fig. 2). Op dit ogenblik telt het Nederlandstalig basisonderwijs te Brussel 15.852 leerlingen.

door: het zag zijn leerlingenaantal dalen van 16.335 in 1980 tot 13.402 in 1988, wat natuurlijk nog altijd veel meer is dan het totaal aantal leerlingen in het Nederlandstalig lager onderwijs te Brussel.

Deze situatie veroorzaakt enkele prangende problemen:

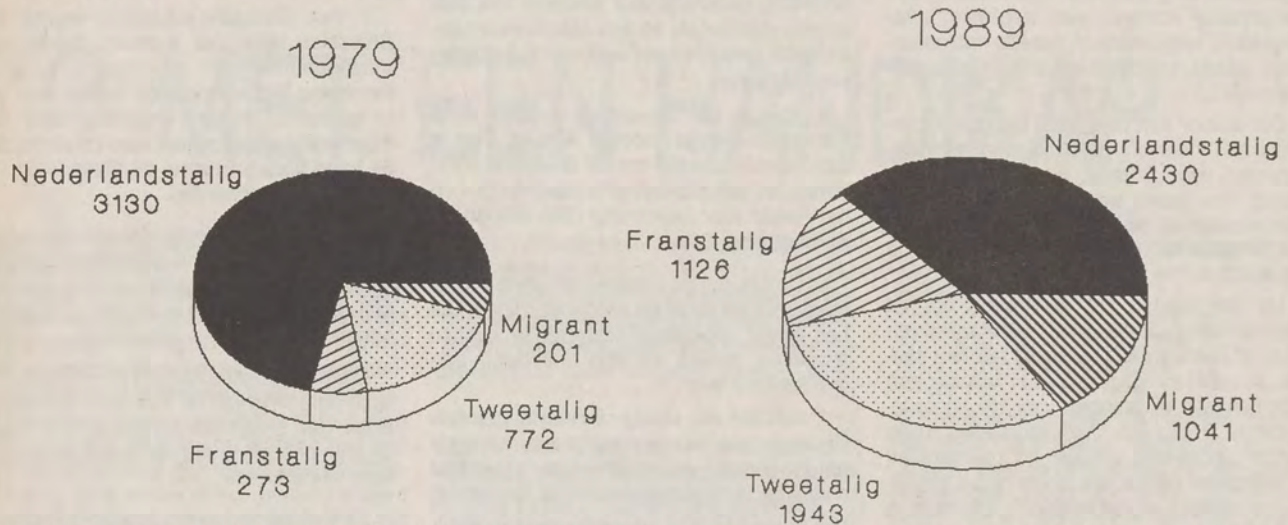
1. Opvang van de Franstalige kinderen en van de allochtone kinderen, die moeilijk mee kunnen met hun Nederlandstalige klasgenoten

niet denkbeeldig dat het peil van de Vlaamse kinderen onder een neerwaartse druk zal komen, vooral op het gebied van de kennis van de moedertaal.

3. De leerkrachten ondervinden de groot-

lende afkomst wat taal en cultuur betreft kan een verrijkende ervaring betekenen voor alle betrokkenen, maar dan moet het beleid dringend bijgestuurd worden.

KLEUTERONDERWIJS EVOLUTIE 1979-1989

De toename van het aantal kleuters in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel. Let wel op de herkomst van de kinderen (bron VGC).

ten en in veel gevallen een leerachterstand van 1 tot 2 jaar ontwikkelen.

2. Door het feit dat de Nederlandstalige kinderen het klaslokaal delen met een groot aantal anderstalige kinderen, is het gevaar

ste moeilijkheden. Zij zijn niet opgeleid om les te geven aan een klas waarin drie of meer talen door elkaar gebruikt worden, of waarin verschillende culturen naast elkaar bestaan.

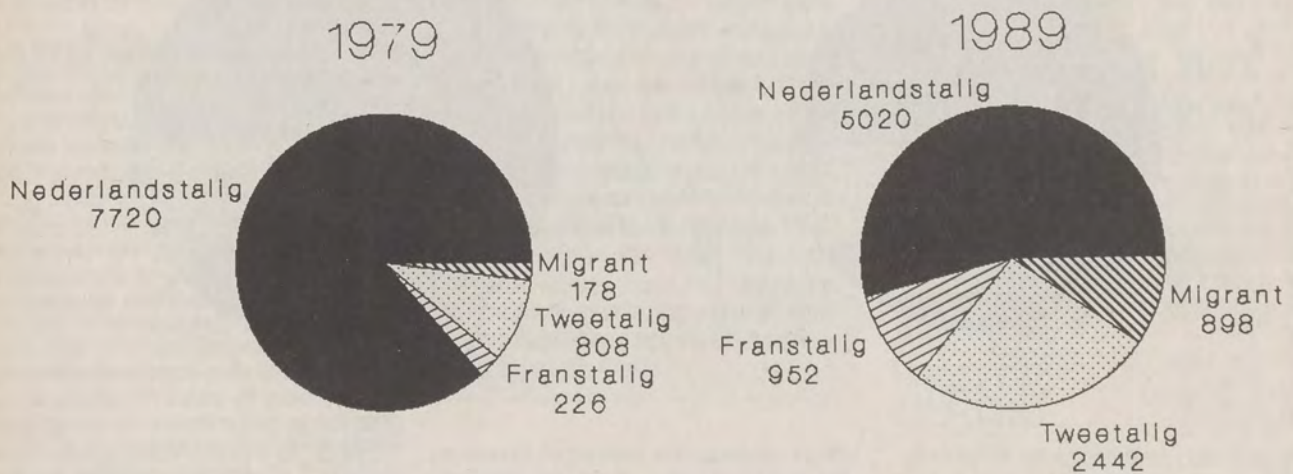
Een onderwijs met kinderen van verschil-

NIEUWE LEI?

Nu is het wel zo dat men reeds geruime tijd experimenteert met onderwijssystemen als

LAGER ONDERWIJS EVOLUTIE 1979-1989

Ook in het lager onderwijs is de herkomst van de leerlingen nu anders dan tien jaar geleden (bron VGC).

Elkaar Ontmoetend Onderwijs (EOO) en *Bikultureel Onderwijs*, maar het ontbreekt tot dusver aan een gekoördineerd beleid.

Zeer merkwaardig is ook dat de bevoegde minister, *Daniël Coens*, in zijn boek *Met een nieuwe lei* vrijwel geen aandacht besteedt aan de moeilijke toestand waarin het Nederlandstalig onderwijs te Brussel zich bevindt. Op pagina 190 lezen we immers: „*Er is mijns inziens geen probleem met betrekking tot het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Er zijn aangepaste normen, een degelijke infrastructuur, een versterkt tweede taalondericht, goede koördinatoren en een efficiënte promotie*”.

Dat is voor een deel juist, het gaat inderdaad niet meer om de strijd rond de gunstnormen voor Brussel, maar wél om de vraag: hoe lossen we de problemen op die voortvloeien uit de toevloed van anderstaligen in het Nederlandstalig basisonderwijs te Brussel?

Uit het overleg dat plaatsvond op het kabinet van staatssecretaris *Vic Ancliaux* en in de VU-werkgroep *Onderwijs* zijn een aantal voorstellen gegroeid die oplossingen trachten aan te brengen voor de hogergeschetste problemen. Deze voorstellen zullen verder uitgewerkt worden en overhandigd aan minister Coens. We geven de belangrijkste voorstellen en opmerkingen hieronder in het kort weer.

VOORSTELLEN

1. Meer overleg tussen de beleidsinstaties en de mensen die te Brussel in het onderwijs staan.

2. Oprichting van een *pluralistisch centrum voor het Nederlandstalig onderwijs te Brussel*, dat oplossingen (leerplannen e.d.) dient aan te reiken voor de problemen, veroorzaakt door het samenleven van anderstalige en Nederlandstalige kinderen in dezelfde klassen.

3. In de *opleiding* van de leerkrachten zouden er twee specialisaties moeten voorzien worden: één in de richting van Nederlandstalig onderwijs voor kinderen met een andere moedertaal en één bijkomende specialisatie gericht op het werken met kinderen van migranten.

4. Ook in de *navorming* zouden deze klemtonen gelegd moeten worden. Het is dan ook noodzakelijk om het Brusselse werkterrein als een *prioriteit* af te bakenen binnen het *Fonds voor Navorming* (280 miljoen op de begroting '90).

5. De bikulturele onderwijsprojecten moeten de nodige steun en aandacht krijgen. Om het *aantal* allochtone kinderen te kunnen reguleren, stellen we een *drievoudig normensysteem* voor:

* Scholen die weinig of geen migrantenkinderen tellen worden gestimuleerd er meer op te nemen en vormen van bikultureel onderwijs te organiseren door de toepassing van *gunstnormen*.

* Scholen die met hun migrantenpopulatie *boven een bepaalde grens* zitten kunnen enkel genieten van gunstnormen indien de demografische situatie in de wijk dit toelaat. De demografische situatie in de wijk wordt aldus als criterium gesteld.

* Scholen die in wijken liggen waar de

demografische situatie van die aard is dat ze een hoge concentratie *niet* rechtvaardigen, krijgen *normen* opgelegd die *in negatieve zin* zijn aangepast, waardoor ongenueanceerd opnemen van allochtone kinderen vermeden wordt.

6. Anderstalige kinderen moeten de mogelijkheid krijgen via bijlessen, bij voorkeur spelonderwijs, hun taalachterstand weg te werken.

7. Een uitwisselingssysteem, waarbij een Brusselse klas voor veertien dagen naar Vlaanderen verhuist, en omgekeerd, zal de Brusselse kinderen in staat stellen hun taal te gebruiken in een omgeving waar hun moedertaal wél dominant is en zal anderzijds de band tussen Brussel en Vlaanderen van jongsaf aan versterken.

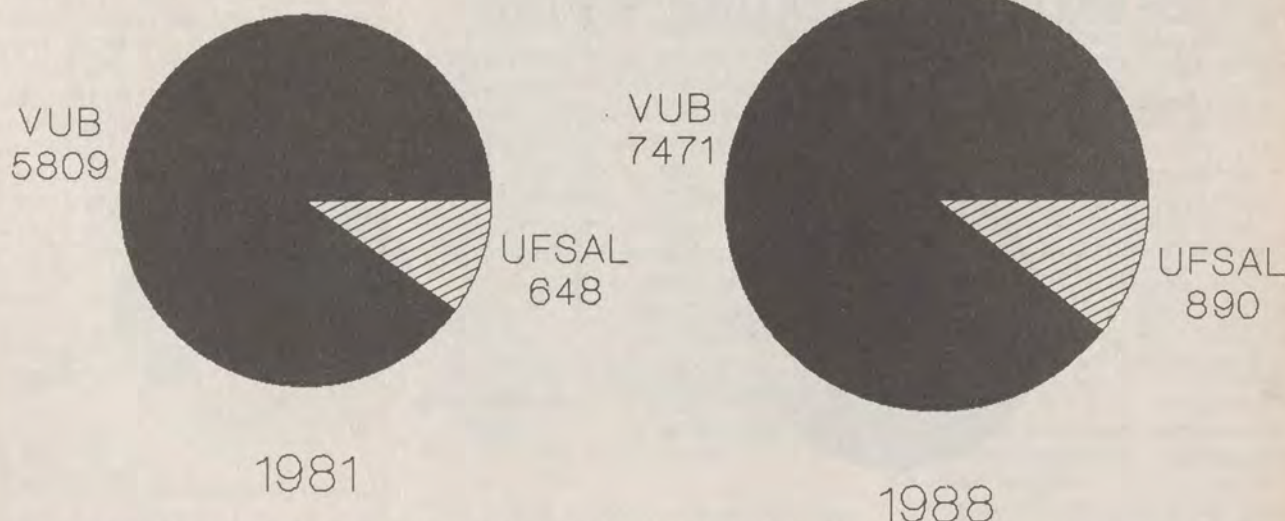
8. Het is noodzakelijk dat ook de ouders van Franstalige of van allochtone kinderen bij het onderwijs betrokken worden. De *voertaal* van de bestaande of de nog op te richten ouderkomitees is het Nederlands.

9. Een voldoende aanbod en een geografische spreiding van de scholen zijn noodzakelijk. Een bijzondere aandacht moet hierbij uitgaan naar de zwaar verfranste Zuid-Oostkant van Brussel.

10. Met het oog op een zo volledig mogelijk en doeltreffend onderwijsaanbod, zonder geldverspilling, zijn te Brussel, meer dan elders in het land, de verschillende onderwijsnetten aangewezen op samenwerking en zelfs aanvulling, met respect voor elkaars eigenheid.

Filip Michiels

BRUSSELSE UNIVERSITEITEN AANTAL INSCHRIJVINGEN 1981-1988

Terwijl in het secundair onderwijs het aantal leerlingen daalt stijgt de Nederlandstalige Brusselse hogeschoolbevolking. Vlaams-Brabant is de grootste leverancier (bron VLIR).

DE ZORG VOOR JONGEREN MET EEN HANDIKAP

N zijn welkomstwoord benadrukte Paul Van Grelmbergen de rol die de Vlaamse Raad in de toekomst in het gehandicaptenbeleid te spelen heeft. Sinds de staatshervorming is Vlaanderen zelf bevoegd voor bijna het gehele gehandicaptenbeleid. De Vlaamse Raad draagt dan ook een grote verantwoordelijkheid. Een beleid ten aanzien van mensen met een handicap moet voor de VU-fraktievoorzitter „in de eerste plaats gevoerd worden vanuit het belang van de gehandicapte zelf met als doel evenwaardige kansen te bieden om zich in onze Vlaamse samenleving thuis te voelen, zich te kunnen ontwikkelen, gerespecteerd te worden, een volwaardige plaats in te nemen. Belangen van organisaties op zich, hoe goed de intenties ook mogen zijn, zijn daaraan voor de VU ondergeschikt. Wij zeggen dit zonder rancunes, zonder een steen naar wie dan ook te willen werpen, zonder twijfels te willen uiten ten aanzien van de vaak lovenswaardige bedoelingen. Wij zeggen dit vanuit onze ongebondenheid, die ons het recht geeft hierover vrij en onge dwongen te spreken.”

KNELPUNTEN

In haar inleiding behandelde mevrouw Simone Janssens-Van Oppen, daarvoor goed geplaatst als sekretaris van VLOC (Vlaams Oudercomitees van dove en spraaktaalgestoorde kinderen) een aantal knelpunten. In een boeiende getuigenis, uit de praktijk gegrepen, zette ze de problemen waarmee tal van ouders van gehandicapte kinderen dagelijks gekonfronteerd worden op een rijtje: vroegdiagnose en juiste verwijzing, gepast onderwijs, de revalidatie en de lange, ingewikkelde en moeilijke weg en administratieve besommeringen die hiermee gepaard gaan, de onvolkomenheden in de gebruikte criteria, de problemen inzake de verlengde minderjarigheid, de tewerkstelling en het zinvol bezig zijn in of buiten het gewone arbeidscircuit, het wonen en toegankelijk maken van gebouwen, de mobiliteit. Telkens plaatste zij de nodige vraagtekens, gaf uiting aan de verzuchtingen die leven.

Haar bijdrage was een pleidooi tot integratie: „Integratie kan betekenen: leven, wonen, werken tussen de mensen die wij validen noemen. Integratie kan echter ook betekenen: via aparte, specifieke aanpak komen tot een zo dicht mogelijk wonen, leven,

kap kan slechts het beste goed genoeg zijn! Om dit te bereiken is nog een lange weg te gaan.”

WERKGROEPEN

In drie verschillende werkgroepen vond de eigenlijke „hoorzitting” plaats. Er werd geluisterd naar de problemen, wensen en verzuchtingen die bij de direkt betrokkenen leven. Het zou te ver leiden alles aan te halen wat aan bod werd gebracht. Een kleine greep daaruit kan volstaan.

Een eerste werkgroep, met senator Walter Peeters als gespreksleider behandelde vooral de problemen rond „het jonge kind”. Het is duidelijk dat er wat schort aan een vlugge, duidelijke en volledige diagnose waarbij de gehandicapte nog te veel fragmentair, volgens een medisch model, en te weinig als gehele persoon wordt bekeken. Met betrekking tot het onderwijs blijft de regionale spreiding problematisch. Mits een degelijke omkadering door daartoe speciaal opgeleide ortopedagogen zouden heel wat kinderen met leerstoornissen volgens sommige aanwezigen in het gewoon onderwijs kunnen opgevangen worden.

Een tweede werkgroep, met mevr. Janssens als gespreksleider, boog zich over de woonproblematiek en alles wat erbij komt kijken. De maximale zelfredzaamheid en het voorzien in assistentie daar waar nodig vormt een na te streven ideaal. Toch ontbreekt voor projecten als Fokus-wonen en aanverwante nog steeds een wettelijke basis, is men voor de assistentie aangewezen op andere-verzuilde-diensten, moet er m.b.t. projecten begeleid of zelfstandig wonen een regionale spreiding komen en kunnen ook gemeente en OCMW een belangrijke opdracht vervullen.

WERKEN

Een derde werkgroep hield zich bezig met de problematiek van het „werken”. Deze groep werd geleid door kamerlid Herman Lauwers. Lang werd hier stailgestaan bij de

Ruim vijftig aanwezigen zaterdag in de UFSIA-gebouwen aan de Rodestraat in Antwerpen voor de hoorzitting van de Vlaamse-Raadsfractie van Paul Van Grelmbergen met als thema „De zorg voor jongeren met een handicap”. Hier was het veld aanwezig, de direkt betrokkenen: mensen met een handicap, ouderverenigingen, direkties en personeel van instellingen en diensten...kortom de meest waardevolle gesprekspartners voor een eerste dialoog over de uitdagingen waar het gehandicaptenbeleid vandaag voor staat. Het werd een boeiende namiddag. Leerrijk, vooral voor volksvertegenwoordiger Herman Lauwers en senator Walter Peeters, VU-leden in de commissie Welzijn en Gezondheid van de Vlaamse Raad, die zeer binnenkort met belangrijk wetgevend werk in deze materie zullen belast worden wanneer het ontwerpdecreet over het Vlaamse fonds voor de Integratie van Mensen met een Handicap op de agenda komt.

werken in de gewone maatschappij. Daarbij gebruik ik het woord „apart” in zijn oorspronkelijk Nederlandse betekenis: iets aparts, iets buitengewoons, iets uitzonderlijks goeds. Immers, voor mensen met een handi-

problemen waar beschutte werkplaatsen voor staan. In de sektor heerst nogal wat onzekerheid over de samenvoeging in één Vlaams Fonds van materies die vroeger gespreid waren over het ministerie voor Arbeid enerzijds en dat voor Welzijn anderzijds.

Ook kwam aan het licht dat gehandicapten niet gestimuleerd mogen worden om te gaan werken in het normale arbeidscircuit. Door het verlies van elke tegemoetkoming blijken zij door te gaan werken plots een lager inkomen te hebben als voorheen. Tevens blijkt dat zij hun „rechten” verliezen. Deze zouden volgens de aanwezigen beter „ge-schorst” worden.

Andere problemen die aangekaart werden waren o.m. de moeilijkheden die doven ondervinden door het niet tussenkomen van het Rijksfonds bij de aanschaf en het gebruik van een „doventelefoon”, nochtans een onmisbaar hulpmiddel voor mensen waarvoor „kommunikatie” het belangrijkste probleem vormt. Dat er ook geen voorziening bestaat om de kosten verbonden aan het opleiden van geleidehonden voor blinden te helpen

dragen, betekent een zoveelste lacune in onze wetgeving.

We beperken ons tot een bloemlezing, een beperkte greep uit alle problemen, opmerkingen, wensen en verlangens die leven en die de moeite waard zijn om onder de aandacht te brengen.

BETER VLAANDEREN

In zijn slotwoord benadrukte senator Walter Peeters, voorzitter van de commissie Welzijn en Gezondheid van de Vlaamse Raad, de opdracht die de Vlaams-Nationalisten zich stellen: „*de hervorming van de staat, het verwerven van maximaal zelfbestuur is voor ons slechts een middel voor een doel: de inhoudelijke opvulling van de eigen staatkundige structuren: een beter Vlaanderen*”.

Na de diverse problemen en uitdagingen waarmee het welzijnsbeleid in het algemeen en de gehandikaptenzorg in het bijzonder worden gekonfronteerd te hebben geschetst, meende Walter Peeters dat „*vele van de zich steeds indringerder stellende beleids-*

vragen niet langer kunnen beantwoord worden binnen de klassieke, nog grotendeels bestaande opdelingen en referentiekaders. Nu de bevoegdheden en de middelen naar de gemeenschappen zijn overgeheveld moeten we in Vlaanderen een brede maatschappelijke dialoog op gang brengen over de moodzakelijke herstructureringen binnen de gehandikaptenzorg.”

Na deze hoorzitting wacht de VU-fractie een moment van reflectie en verwerking. De dialoog met de gehandikaptensektor is niet rond. In de weken en maanden die volgen dienen verder intensieve contacten met de betrokkenen en belangrijke deelgroepen te worden onderhouden. De basis daartoe werd tijdens de hoorzitting gelegd.

Koen Van Caimere
fraktiemedewerker

P.S. De teksten van Paul Van Grembergen, Simonne Janssens en Walter Peeters kunnen opgevraagd worden bij de VU-fractie in de Vlaamse Raad, Natieplein 2, 1000 Brussel. Tel 02-513.99.50 toestel 139.

20^e Antiekbeurs van Vlaanderen

Het Pand GENT

10 - 18 maart 1990

14.30 u. tot 22.00 u. zat. en zon: 11 u. tot 20 u.

KB KREDIETBANK

De Financieel
Economische **TIJD**

GEHANDIKAPTENBELEID OP EUROPEES VLAK

ER was reeds heel wat gepraat geworden in het EP omtrent de problematiek van de mensen met een handicap in de Europese Gemeenschap. Enige tijd geleden werd trouwens het HELIOS-programma opgezet met hulp voor de gehandikaptten op diverse vlakken.

Het was echter de bedoeling van Vandemeulebroucke om heel concreet een aantal voorstellen te doen in resolutievorm die een directe praktische hulp kunnen betekenen voor de gehandikte mensen.

Hij diende een tiental resoluties in die elk op zich en afzonderlijk voorstel bevatten.

1. De situatie van de visueel gehandikte in het openbaar vervoer.

In samenspraak met de daaromtrent opgerichte werkgroep werkte Jaak Vandemeulebroucke hieromtrent een voorstel voor Europese akte uit. Het is en blijft immers een ontzettend moeilijke opgave voor een visueel gehandikte om zonder ongelukken gebruik te maken van het openbaar vervoer. Hij kan immers onmogelijk de uurtabellen of bijvoorbeeld de kleine verwijzingsstekens onderaan de tabellen vinden, laat staan begrijpen. Uurregelingen en andere nuttige informatie is niet aanwezig in braille of grootletter-schrift of eventueel kassette.

Meteen verzocht Vandemeulebroucke via de door hem ingediende resolutie de Europese Commissie een globaal onderzoek in te stellen omtrent de tipische problemen van de gehandikte in het openbaar vervoer en hiervoor contact op te nemen met de bestaande verenigingen van visueel gehandikten. Vandemeulebroucke stelde voor om precies op deze studie gebaseerd een aantal concrete voorstellen te formuleren voor maatregelen op het Europese vlak.

2. De regeling van bijstand aan mindervalide mandatarissen die in de onmogelijkheid verkeren hun mandaat ten volle uit te oefenen.

Hierbij verwees Vandemeulebroucke naar het mooie principe van algemeen stemrecht dus ook voor gehandikte mensen. Het is echter schrijnend te moeten vaststellen dat er oor de verkozen gehandikten zo weinig bestaat om hen ook daadwerkelijk te helpen bij de uitoefening van hun mandaat. Ook hier pleit hij voor een veralgemeend Europees initiatief waarbij ze kunnen bijgestaan worden door een vertrouwenspersoon.

TEWERKSTELLING

3. De rol van het Europees Sociaal Fonds bij het bevorderen van de tewerkstelling voor gehandikten.

Het Europees Sociaal Fonds is een van de structuurfondsen dat vooral acties steunt in het kader van de tewerkstelling. Vandemeulebroucke stelt hier voor een groter gedeelte van de beschikbare kredieten aan te wenden in het kader van de tewerkstelling van een groter aantal gehandikten, omdat dit precies een van de belangrijke elementen is om te komen tot een betere integratie van deze mensen.

4. Het uitroeien van het analfabetisme in de lidstaten van de EG. Cijfers tonen aan dat het er op dit terrein niet noemenswaardig op verbeterd is in de EG-lidstaten. Vandaar dat Vandemeulebroucke ook hier pleit voor een

Het ankermoment „Welzijn” had zijn duidelijke effecten op het lokale en het regionale vlak. Jaak Vandemeulebroucke wou als fractieleider van de Regenboogfractie in het Europees Parlement beslist niet afwezig blijven bij deze geslaagde VU-akte.

verhoogde aandacht, verhoogde middelen voor deze categorie van mensen, o.a. via de inzet van werkloze leerkrachten (tegen vergoeding) en zelfs studenten.

5. De konstruktie van aangepaste en comfortabele rolwagens voor gehandikten.

Hier wil Vandemeulebroucke de Europese Commissie een multidisciplinair onderzoeksteam aan het werk laten zetten met de bedoeling de kwaliteit van de heel vaak oncomfortabele rolstoel te verhogen.

BANKAUTOMATEN

6. Het verkrijgen en het gebruik van de parkeerschijf voor mindervaliden.

Dit voorstel beoogt een Europese eenvoudigheid op dit terrein, zodat een mindervalide met zijn ene kaart overal terecht kan en dat hij met deze kaart terzelfdertijd onbeperkt qua tijd overal mag parkeren.

Jaak Vandemeulebroucke: concrete voorstellen.

7. Het betalen van auteursrechten en BTW voor kassetten voor blindenbibliotheken.

Het voorstel van resolutie beoogt hier de afschaffing van beide heffingen op kassetten waarop ingelezen wordt voor blinden en pleit meteen ook voor een nauwe samenwerking onder de diverse Europese blindenbibliotheken.

8. De problemen van mindervaliden met bankautomaten en aanverwante systemen.

Vandemeulebroucke pleit via zijn voorstel voor een aantal heel concrete reglementeringen betreffende de plaatsing van deze automaten, zodat mindervaliden ook zonder problemen van deze automaten kunnen gebruik maken.

9. Gesproken tijdschriften voor mentaal gehandikten.

Hier vraagt Vandemeulebroucke de Commissie initiatieven in verband met het creëren van gesproken tijdschriften voor mentaal gehandikte mensen, met het oog op het verschaffen van een minimum aan informatie en ontspanning.

10. Vergoedingen voor slachtoffers van arbeidsongevallen die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben.

Via deze resolutie signaleert VU-Europarlementslid het feit dat de vergoeding voor slachtoffers van een arbeidsongeval, o.a. in België, op het ogenblik van de pensioenleeftijd, drastisch verminderd wordt. Hij verzoekt de Europese Commissie om een optreden terzake.

Gilbert Vanoverschelde.

MEER INSPANNINGEN VOOR SURINAME

Minister van Ontwikkelingssamenwerking André Geens reisde twee weken terug voor de tweede keer naar Suriname, het enige nederlandssprekende ontwikkelingsland. Bij zijn vorige bezoek startte Geens de ontwikkelingssamenwerking met Suriname na de democratisering weer op. Deze keer legde André Geens voor 200 miljoen frank een nieuw samenwerkingsprogramma vast. Peter Verlinden brengt voor WIJ verslag uit.

Tweehonderd miljoen frank, dat zal de kostprijs zijn van het nieuwe samenwerkingsprogramma dat twee weken geleden door minister van Ontwikkelingssamenwerking André Geens in de Surinaamse hoofdstad Paramaribo werd vastgelegd. Er loopt nu al een ruim programma met het enig nederlandssprekende land in het zuiden, maar dat is nog niet volledig uitgevoerd. De eerste Gemengde Commissie Suriname-België vond plaats in '80, maar kort daarna werden de geplande ontwikkelingsprojecten op een laag pitje gezet, onder druk van de politieke omstandigheden. In december '82 liet immers de toenmalige regeringsleider en opperbevelhebber van het leger *Desi Bouterse* 15 opposanten tegen zijn autoritair regime ombrengen.

Minister van Ontwikkelingssamenwerking André Geens, met naast hem zijn gastheer, president Shankar.

NIEUW PROGRAMMA

Om de activiteiten na de democratisering weer op te starten, ondernam André Geens toen al een werkreis naar Suriname. We schrijven september '88. Het werd zijn eerste officiële reis in zijn functie van minister van Ontwikkelingssamenwerking. André Geens bewees snel de vroegere Nederlandse kolonie goed te kennen en er in zijn beleid een ruime plaats voor in te ruimen. Het belangrijke project Boskamp, de creatie van een vissersdorp voor een budget van ruim 170 miljoen frank, en ook het houttechnologisch laboratorium aan de universiteit van Paramaribo (34 miljoen fr.), konden de draad na zes jaar stilstand weer opnemen.

Nu, in 1990, werd het tijd om de nieuwe plannen concrete vorm te geven en een omvangrijke lijst van projecten werd in de tweede Gemengde Commissie aangenomen. We noemen even de belangrijkste. Er komt steun voor de uitrusting van overheidssapoteken, waardoor de bevolking tot in de kleinste dorpen zal kunnen beschikken over de belangrijkste geneesmiddelen. Door een tekort aan deviezen heeft Suriname voortdurend af te rekenen met problemen bij het onderhoud en de modernisering van de infrastructuur voor onder meer ziekenhuizen, telekommunikatie en transport. Er komt een project om de installaties in de ziekenhuizen te onderhouden en zo mogelijk van wisselstukken te voorzien. Het onderwijs in Suriname staat op een zeer hoog peil, ook in de gezondheidszorg, maar de goedgeschoolde geneesheren worden steeds weer gekonfronteerd met een tekort aan de meest essentiële benodigdheden voor operaties en onderzoeken.

En tenslotte, wellicht de opvallendste afspraak, zullen er zeer binnenkort Vlaamse televisieuitzendingen op de Surinaamse buis verschijnen. De niet-kommerciële televisiezender ATV heeft uitdrukkelijk gevraagd om Vlaamse programma's, vooral van edukatieve aard. We hebben zelf kunnen vaststellen dat overal in Suriname het Nederlands op zijn minst goed verstaan wordt, en in de steden en overal op school is het de enige voertaal. Toch worden 90% van de TV-uitzendingen op ATV uitgezonden in het Engels of het Portugees.

Dat heeft te maken met een tekort aan middelen, zelfs om ondertiteling te verzorgen, én met een zekere aarzeling om programma's uit Nederland over te nemen. De meeste Surinamers wisten te vertellen dat het Vlaams voor hen zeer goed verstaanbaar is, vooral omdat wij Vlamingen blijkbaar rustiger praten en beter articuleren dan onze noorderburen. De bevestiging van André Geens dat er zeer snel Vlaamse televisieproducties naar Paramaribo kunnen vertrekken werd dan ook entoesiast onthaald.

Tenslotte nog dit: door de aanhoudende politieke onrust in het binnenland was het helaas niet mogelijk om het prachtige Amazonegebied in te trekken. De kuststrook, tot ongeveer 40 km het binnenland in, is gelukkig zo afwisselend en kleurrijk dat de meereizende journalisten zelfs na één week al besloten ooit naar dit land terug te keren, maar dan voor een rustige vakantie.

Peter Verlinden

VRIJ VLAANDEREN
VRIJE MENSEN

LEUVEN

12 & 13 MEI 1990

TELEVISIE

Ook in de telekommunikatie wil de ontwikkelingshulp vanuit ons land bijspringen. Eerst en vooral zullen deskundigen van hier meewerken aan de ontwikkeling van een zogenaamd *Masterplan* voor de telekommunikatiesector in Suriname. Wellicht komt er ook ruime steun voor een project van rurale telefonie, bedoeld om het binnenland te ontsluiten.

EEN JAAR VOLKSNATIONALE STRIJD (4)

SLAVEN OP DE BALKAN ROERIG ALS STEEDS

Van de *Sorben*, de *Kasjoeben* en de *Ma-
zoeriërs* hebben we, zoals gewoonlijk, geen
nieuws. We kunnen alleen maar vermoeden
dat de *Sorben* zich zorgen maken over de
mogelijke hereniging van Duitsland. Zullen
zij in dat nieuwe Duitsland op evenveel
tegenwoordigheid kunnen rekenen als in de
Moskouhorige DDR? De Duitsers krijgen
een kans om te bewijzen dat zij hun oude
demonen afgezworen hebben.

De andere Slavische of slavischspreekende
volkeren wonen op de Balkan, sommige in
een eigen staat of deelstaat, andere niet.

BULGAREN MET HARDE HAND

De *Bulgaren* hebben een eigen staat, nog
niet langer dan 1908 trouwens. Er leven wel
enkele Bulgaarse volksgroepen buiten de
grenzen: in Joegoslavië, Griekenland en
vooral in Roemenië, maar er wonen vooral
veel anderen in Bulgarije: Makedoniërs en
Pomaken.

De *Bulgaren* maken er zich wat gemakke-
lijk van af met de bewering dat het Makedo-
nisch niet méér is dan een dialect van het
Bulgaars en dat Pomaken eigenlijk Bulgaren
zijn die tijdens de eeuwenlange Turkse over-
heersing uit opportunistische of onder dwang
naar de Islam en de Turkse cultuur overgelo-
pen zijn. Zij vinden dit een voldoende reden
of voorwendsel om deze laatsten (ongeveer
een miljoen) tot slavisering, tot zelfs van hun
namen, te brengen. Weerstand daartegen
breken zij met geweld. Tenslotte gaan zij
over tot plotse uitdrijving van duizenden
Pomaken naar Turkije.

Lange tijd waren de *Bulgaren* de felste
paulavisten en tevens de trouwste paladij-
nen van het Moskou-kommunisme.

Tegen het einde van het jaar beginnen
ook in dit blok barsten te komen. Misschien
wordt de toestand voor de minderheidsvolke-
ren dan ook draaglijker.

SERVIERS WILLEN BAAS BLIJVEN

De andere Slavische volkeren leven, min
of meer samengebundeld, in de federale
republiek Joegoslavië.

De *Serviërs*, een weerbaar, staatsdenkend
volk, waren van bij de oprichting van Joegos-
lavië (na de eerste wereldoorlog), toonaange-
vend, om niet méér te zeggen. In 1989 is dit
in steeds mindere mate waar. De federatie

Om allerhande redenen staat de Joegoslavische deelstaat op springen, onder andere omdat de Serviërs niet op gelijke voet willen staan met de andere „Joegoslaven”.

staat op springen, om allerhande redenen, onder andere omdat de deelrepubliek Servië met andere deelrepublieken niet op gelijke voet wil staan.

Het hele jaar door is er in Servië veel beroering. Hoofdoorzaak is de woede van de Serviërs omdat hun heerschappij niet meer geslikt wordt. Het Servische nationaal bewustzijn, altijd al wakker, is aan 't koken. Wat hen het meest stoort is, naast de aantasting van hun gezag in andere deelrepublieken, de betwisting van hun meesterschap over de in 1974 autonoom geworden provinciën Kosovo en Vojvodina (Banaat). Kosovo wordt voor ongeveer 90 % door Albanezen (Skipetaren) bewoond maar is een oud Servisch gebied, met historische gevoelswaarde voor de Serviërs (enigszins te vergelijken met onze Nederlanden-in-Frankrijk). De kinderrijke en ook wel opdringerige Skipetaren zijn op weg, er in feite een helemaal Skipetaarse provincie van te maken.

De afzetting van drie te gematigd geachte Skipetaanse partijleiders, onder druk van de basis, heeft tot gevolg dat honderdduizenden Serviërs in de straten van Belgrado

verschijnen om tegen dit bakzeil halen te protesteren. Legereenheden worden naar Kosovo gestuurd en nog in de loop van maart maken de Serviërs een einde aan de autonomie van de provincie. Ze wordt weer ingelijfd bij Servië. De daarop volgende hevige Skipetaarse protesten worden hardhandig neergeslagen.

Einde juni wijdt de patriarch van de Servisch-orthodoxe kerk de Sint Sava-katedraal in. Dit is een soort Servische Koekelbergbasiliek: een erediensgebouw met duidelijke politieke bijbedoelingen. Vele, ook onkerkelijk geworden, Serviërs stromen er heen, om te delen in de godsdienstige-nationalistische mengsfeer die zo kenmerkend is voor vele nationalistes.

Niet alleen Kosovo wordt opnieuw onder het Servische gezag gebracht, ook Vojvodina. Dit is een gebied dat pal ten noorden van Servië's hoofdstad Belgrado ligt en waar tot na de laatste wereldoorlog vele nationaliteiten door elkaar woonden. Na de oorlog werden de Duitsers er uit „verwijderd” en er wat meer Serviërs aan toegevoegd. De bonte

samenstelling van de bevolking rechtvaardigt een autonoom bestuur en anderzijds ook de verwachting dat weerstand tegen een Servische staatsgreep verdeeld en dus ondoeltreffend is. „Vojvodina” is Servisch voor hertogdom. Maar „vôjni” betekent „militair” en dit is wat het (Joegoslavische deel van het) Banaat na zoveel tijd in feite weer geworden is: een door militairen bestuurd gebied.

Bij het voortdurende touwtrekken tussen de kommunistische partijen van Joegoslavië is de regel dat Makedonië, Montenegro (Crna Gora) en Bosnië-Herzegowina aan één zeel trekken met Servië; het zuiden dus tegen het noorden: Slovenië en Kroatië.

Men zou ook kunnen stellen: arm tegen rijk, ortodoks tegen katholiek of westelijk (Italiaans, Habsburgs) tegen oostelijk (Bizantijns, Turks).

Merkwaaardig genoeg houden de Kroaten zich tamelijk rustig. Vóór de oorlog waren zij de grote vijanden van de Serviërs en tijdens de oorlog hadden zij zelfs, onder Duits-Italiaanse bescherming, een eigen staat opgericht.

In de lijn van deze oude felle tegenstelling dient de bomaanslag gezien te worden die in Kroatië **begin april** gepleegd wordt tegen kantoren van „Politika”, een Servisch-nationalistische krant.

Op **11 december** brengt de voorzitter van de Kroatische KP toch openlijk kritiek uit op Servië. Hij verklaart ook, vast te willen houden aan vrije verkiezingen in het voorjaar van 1990. Hiermee schaart hij zich aan de zijde van Slovenië en neemt hij afstand van Servië en de anderen, die het nog steeds houden bij een KP-staat.

De *Slovenen* zijn het kleinste, maar niet het minste Slavische volk van de Joegoslavische federatie. Het hele jaar door heeft het van zich doen spreken, zoveel als de Skiptaren van Kosovo, bovendien onbloedig en tevens veel doeltreffender. Kosovo is uiteindelijk aangehecht bij Servië terwijl Slovenië al met één been buiten Joegoslavië staat.

In **september** kent het Sloveense parlement zichzelf „het recht op onderscheiding” uit de federatie toe. Op het verrijft van Servië dat de Slovenen zich zodoende aan separatisme bezondigen, antwoordt het hoofd van de Sloveense KP, Milan Kucan, dat „de voornaamste bewaker van Joegoslavië's uiteenvallen het centralisme en het unitarisme van Servië” is.

Deze tegenstelling wordt verscherpt, zo niet veroorzaakt, door de omstandigheid dat Slovenië economisch de best ontwikkelde deelstaat is, die het beu wordt zijn welstand afgeroomd te zien door een vaak korrupt Zuiden en doordat daar, zo dicht bij Oostenrijk, al een westelijke mentaliteit heerst. Wat tot uiting komt in o.a. een vrijere pers en in een democratiseringsproces dat vlug opschiet.

De Joegoslavische federale leiding reageert vanzelfsprekend boos op de drieste Sloveense koers en dreigt met het uitroepen van de staat van beleg. Gelukkig voor Slove-

nië grenst het niet aan Servië. Servische troepen zouden het pas doorheen Kroatië kunnen bereiken. En daar voelt men meer voor de Sloveense dan voor de Servische houding.

In **oktober** komt de Sloveense KP naar voren met een nieuw programma: een meerpartijstelsel, vrije verkiezingen, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, eerbied voor de mensenrechten, vrije vakbonden en... kandidatuur voor de Europese Gemeenschap. Mein Liebchen, was willst du noch mehr? Hoe verenigbaar is dit alles echter met de Joegoslavische federatie van socialistische republieken?

Hoe ver Slovenen en Serviërs uit elkaar staan, hoe assertief eerstgenoemden geworden zijn en hoe arrogant nog steeds laatstgenoemden, blijkt uit de arrestatie, op **1 december**, door Sloveense politie, aan een paar Serviërs die anti-Sloveense leuzen schreeuwden. Weliswaar was daar een grote betoging

De Slovenen kenden zichzelf „het recht op onderscheiding” toe. Een Sloveense delgatie stond, in gezelschap van Willy Kuijpers, de pers te woord in ons parlement. (foto Dann)

gepland, die verboden werd en niet doorging. Maar toch: Serviërs die betogen in Slovenië, en Slovenen die daar politieel tegen optreden... hoe ver staan zij nog van burgeroorlog of van afscheiding?

SLOVENEN BUITEN DE GRENZEN

Kleine gedeelten van het Sloveense volk bevinden zich in Italië en in Oostenrijk.

Een afvaardiging van de „Slovenska Kulturno Gospodarska Zveza (Sloveense Economische en Culturele Unie), de meest representatieve organisatie van de Slovenen in Italië, komt einde november naar Brussel om de aandacht van de Europese Gemeenschap te vestigen op de moeilijke toestand van hun streek.

De Sloveense beweging in Oostenrijk is dubbelzinnig. Eensdeels komt zij terecht op voor de rechten der Slovenen, anderdeels bedrijft zij, hoe klein ook, een imperialistische politiek tegenover de overweldigende Duitse meerderheid in Karinthië. Daarin wordt zij gesteund door Duitse linksen, die graag van leer trekken tegen alles wat nationaal-Duits is. In de loop van 1989 verliest zij de steun van de Joegoslavische deelstaat

Slovenië. Contacten blijven bestaan met de KP-centrale te Belgrado. Dit versterkt het vermoeden dat de Sloveense beweging in Karinthië althans gedeeltelijk door de Joegoslavische KP-centrale gemanipuleerd wordt.

Een oud zeer is het tweetalige onderwijs. De Slovenen willen voor heel Zuid-Karinthië *tweetalig* onderwijs in de lagere school. De Duitsers, met name die welke er durven voor uit komen dit te zijn, willen een Sloveens naast een Duits net. Na veel touwtrekken was in 1988 een compromis in die richting tot stand gekomen.

Op **11 januari** trekt de Sloveens-nationale partij KEL haar instemming met deze regeling in. In de plaats daarvan breidt zij de eis tot tweetalig onderwijs tot de kleuterschool uit. Men bedenke dat nergens in Karinthië een aaneengesloten Sloveens taalgebied bestaat en dat het Sloveense aandeel in de bevolking hooguit 3 % bereikt.

Deze intrekking van instemming betekent niet dat de nieuwe schoolregeling ongedaan gemaakt wordt.

In **maart** houdt Karinthië landdagverkiezingen. De Sloveens-linkse partij, „Anderes Kärnten/Drugacna Koroska” haalt 1,7 % van de stemmen. Zij was nochtans sterk gesteund door de beide centrale Slovenenverenigingen alsook door de hele linkse Oostenrijkse pers.

Eén van de stille doelen van de Sloveense beweging is de officiële en feitelijke tweetaligheid van Karinthië's hoofdstad Klagenfurt. Die ligt nochtans duidelijk buiten het gemengde Duits-Sloveense gebied.

Een stapje in deze richting zet toch de katholieke „Hermagoras-Bruderschaft” door er een Sloveense lagere school te beginnen, met kerkgeld. Aangezien zij privé is, valt zij niet onder de taalwet en dient dus niet tweetalig te zijn, zoals elders door dezelfde geëist.

Ook in de Oostenrijkse deelstaat *Stiermarken* beginnen nu de enkele rond Radkersburg wonende Slovenen zich te roeren. Zij stichtten een vereniging die voorlopig als doel ziet het oprichten van een cultureel centrum met museum en boekerij. Verder dringt zij aan op het aanleren van de Sloveense taal in lager en sekondair onderwijs.

Karel Jansegers

DE AFZET VAN VERSE BIO-PRODUKTEN

HET lag voor de hand dat Rik en Lucia Dedapper zouden geraadpleegd worden. In hun Boek IV *Biologisch telen door en voor beroepstellers* hadden beiden reeds hun standpunten gepubliceerd, maar de onderzoekers wensten het vooral te hebben over de verdere evolutie sinds het verschijnen van het boek. Biologisch telen, goed en wel, maar je moet je produkten ook nog kunnen slijten... Vraag en aanbod dus.

LABEL

De RUG mikt op een viervoudige studie, twee fazen werden reeds afgewerkt. De eerste handelt over de marktstructuur in onze buurlanden, de tweede over het konsumentengedrag in eigen land. De twee volgende gaan dan over *marktstructuur* en de inrichting van *verkooppunten*.

Zeer binnenkort willen we de twee reeds verschenen studies hier ten gronde bespreken, de twee volgende bij verschijnen.

Een bijzonder vlotte en bevoegde prof. Viaene beantwoordde gevat de na zijn inleiding gestelde vragen. Enkele voorbeelden.

Prof. Viaene is er van overtuigd dat de bio-labeling bij de verbruiker soms verwarrend overkomt. Dit is te begrijpen omdat jarenlang vanuit minstens vier richtingen gezaaid werd met lastenboeken allerhande, die dan meestal kopijen waren van buitenlandse lastenboeken. Voeg daarbij nog dat de ene vereniging al wat minder of meer tolerant was voor het praktisch toepassen ervan, maar ook nog dat de verbruiker niet steeds tijdig en duidelijk voorgelicht werd.

Het thans overlappende bio-garantie-label, dat trouwens vrij goed oogt, kan, zo hopen wij, binnen vrij korte tijd een einde maken aan die verwarring. Tenslotte is er niets zo schadelijk als een verwarde koper... Prof. Viaene stelde terecht dat een label voor 100 % moet waargemaakt worden door producent en tussenpersonen, anders gaat de zaak uiteindelijk ten gronde.

MEERPRIJS?

Wijzelf verwoordden onze bezorgdheid voor het labelen, wanneer een stroom van produkten van een „geïntegreerde” land- en

tuinbouw binnen vrij korte tijd, en allicht dan nog agressief, zal aangeboden worden.

„Geïntegreerd” telen betekent dat slechts een deeltechniek *biologisch* bedreven wordt; de rest gebeurt dan maar rustig (of lustig?) verder volgens de gangbare (lees chemische) normen en geplogenheden. Hoe op die wijze een (welk?) label 100 % kan waargemaakt worden, kan geen zinnig mens ons vertellen, ook niet een bekwaam en erudiet wetenschapper als prof. Viaene.

In opdracht van prof. dr. ir. Jacques Viaene (RUG) kreeg COVOBIT, de biologische proeftuin van onze medewerker Rik Dedapper, het bezoek van de ingenieurs Sabine De Moor en Guy Gallet. Beiden zijn assistenten van de Gentse prof en bereidden een *semanarie voor over marketingstrategie betreffende vraag-en-aanbod en konsumentengedrag inzake biologische groenten en fruit*. De twee ingenieurs wensten Rik Dedapper aan de tand te voelen omtrent zijn standpunten dienaangaande. Op maandag 11 februari j.l. ging in het Vlaams perscentrum te Gent een perskonferentie door waar de prof zijn bevindingen mededeelde.

VOORUIT? ACHTERUIT?

Een van de persmensen vroeg prof. Viaene of de meerprijs van 20 tot soms 40 % voor biologisch zuiver geteelde groenten en fruit wel verantwoord is. Het antwoord was kort en krachtig: „*Biologisch geteelde groenten en fruit zijn voor onze gezondheid 100 % méér waard!*”.

Weer iemand anders vroeg of de Belgische Boerenbond wel gelukkig is met het werk van de prof en zijn assistenten. Prof. Viaene kon daar niet met een ja of een neen op antwoorden, maar vindt toch dat de BB de jongste tijd echt moeite doet om te proberen begrip op te brengen voor het alternatieve. Het pas voorbijge kongres van de Boerenbond

Een meerprijs van 20 tot 40 % voor biologisch zuiver geteelde groenten en fruit kan, maar ze zijn dan ook volgens sommige kenners 100 % meer waard voor onze gezondheid.

had trouwens als thema „Landbouw en Milieu”. Er is dus vooruitgang...

Als besluit zouden wij kunnen stellen dat allicht heel wat aanwezigen zich de vraag gesteld hebben hoe het dan toch komt dat, in vergelijking met de ons omringende landen, zeg maar van de hele EG, wij zo uitzichtloos achterna hinken. Deze achterstand is veel meer dan enkel maar een mentaliteitskwesitie. Gelukkig zijn er nog de steeds strenger wordende richtlijnen in die andere landen.

Willens nillens zal het beleid (?) uiteindelijk mee moeten marcheren, al dan niet met tegenzin... Zo hopen wij althans...

Binnen afzienbare tijd willen wij het werk van prof. Viaene en zijn assistenten diepgaander bespreken.

Rik Dedapper

— *Biologische telen door en voor beroepstellers. Ook nog voor gevorderde liefhebbers. Lucia Sneyers en Rik Dedapper. Slechts 300 fr. franco thuis. Tel. 014/58.91.72.*

DE VERENIGDE NEDERLANDSE STATEN

DE uitroeping van de Republiek der Verenigde Nederlandse Staten — die in de Franse versie „Etat Belges” heetten — gebeurde te Brussel op 10 januari 1790. Wat de staatkundige structuur van de Republiek betrof werd bij de uitroeping verwezen naar het model van de Verenigde Staten van Amerika dat, toegepast op de nieuwe staat, een konfederaal verband tussen de historische gewesten betekende. Ieder van deze gewesten behield zijn eigen staten, wetgeving en justitie. De konfederatie zelf had slechts beperkte bevoegdheden op het gebied van oorlogvoering, vrede, diplomatie en internationale betrekkingen.

De Republiek der Verenigde Nederlanden was geen lang leven beschoren. Ze kreeg van in den beginne af te rekenen met grote moeilijkheden: het uitblijven van buitenlandse steun en erkenning, het onvermogen van de regering om de financiële problemen het hoofd te bieden. Drie weken na het uitroepen van de Republiek, op 2 februari 1790 stierf keizer Jozef II die het gehate symbool van het Oostenrijks bewind tijdens de Brabantse Omwenteling was geweest. Zijn broer en opvolger Leopold II begon onmiddellijk een verzoeningspolitiek te voeren ten overstaan van de opstandige Zuidelijke Nederlanden. De Republiek der Verenigde Nederlanden ging echter ook en vooral ten onder aan inwendige verdeeldheid: de interne tegenstelling tussen de konservatieve, klerikale Statisten onder Van der Noot en de democratische volgelingen van Jan Frans Vonck. Al deze elementen zorgden er voor dat de Republiek der Verenigde Nederlandse Staten reeds in het najaar van 1790 op apegapen lag. Haar lot was definitief bezegeld toen de Oostenrijkers op 2 november terug Brussel kwamen bezetten.

TEGENSTELLINGEN

De tegenstellingen tussen de konservatieve Statisten en de democratische Vonckisten hadden niet belet dat de twee groepen tijdens de Brabantse Omwenteling hadden samengewerkt om de Oostenrijkers te verdrijven. Ze waren nochtans wezenlijk; een wereld scheidde de opvattingen van Hendrik Van der Noot en Jan Frans Vonck, beiden advocaat te Brussel.

De behoudsgezinde Van der Noot was een verdediger van de rechten der geprivilegieerden en van de macht der standenvertegenwoordiging. Hij dankte zijn aanhang, die heel wat geestelijken telde, vooral aan de kerkelijke politiek van Jozef II. De Oostenrijkse keizer was een verlichte despoot in de letterlijke zin van het woord: een centralistische

Precies tweehonderd jaar geleden prijkte op de politieke landkaart van West-Europa gedurende een tiental maanden een nieuwe staatkundige entiteit: de Republiek der Verenigde Nederlandse Staten. Deze Republiek was een konfederatie van historische gewesten der Zuidelijke Nederlanden, die zich zopas met de Brabantse Omwenteling van het Oostenrijks gezag hadden bevrijd. De belangrijkste onder deze historische gewesten waren de Dietsstalige: het graafschap Vlaanderen en het hertogdom Brabant dat op het kwartier Waals-Brabant na Nederlandstalig was. Andere historische gewesten in de konfederale Republiek waren het Doornikse, de graafschappen Henegouwen en Namen, het hertogdom Limburg met het Land van Overmaas. Het prinsbisdom Luik met daarin het Land van Loon — ons huidig Limburg — had niet tot het Oostenrijks gebied behoord en maakte geen deel uit van de nieuwe Republiek der Verenigde Nederlanden. De Luxemburgers, die wel Oostenrijks waren geweest, traden niet toe tot de Republiek.

despoot die zich liet leiden door de ideeën van de Verlichting. Hij wilde een pluralistische maatschappij waarin de kerk van het soeverein staatsgezag was onderworpen. Zijn bijnaam keizer-koster verwierf hij zich door de pedante en pietluttige wijze waarop hij van zijn beleid gestalte gaf in een eindeloze rij edikten gaande van het afschaffen van

de kontemplatieve kloosters of van de broederschappen over het beperken van de processies tot de eis van voorlezing van zijn edikten in de kerken en de inrichting van centrale seminaries. Deze en dergelijke hervormingen bezorgden hem het verzet van de geestelijkheid. Met pietluttige edikten zoals dat van de afschaffing of de beperking van de kermissen tot één dag nam hij het gewone volk tegen zicht in. Vonck en zijn democratische volgelingen stonden niet afkerig tegenover een aantal keizerlijke hervormingen als dusdanig. Ze namen deel aan de Brabantse Omwenteling en de strijd tegen de Oostenrijkers omdat ze niet akkoord gingen met de wijze waarop de hervormingen opgedrongen werden. Ze wilden een nieuwe maatschappelijke structuur waarin het volk zijn eigen vertegenwoordiging zou kunnen kiezen en waarbij de standenvertegenwoordiging zou herleid worden tot een wetgevende vergoeding naar Frans model.

KONFEDERATIE

De tegenstelling tussen Statisten en Vonckisten, die overbrugd werd door de gezamenlijke strijd tijdens de Brabantse Omwenteling, barstte vlak daarop in de nieuwgeboren Republiek in alle hevigheid los. Van der Noot werd eerste-minister van de konfederatie. De konservatieve kannunnik van Eupen, penitentiaris van de Antwerpse katedraal, werd benoemd tot staatssekretaris van Buitenlandse Zaken. De Vonckisten werden aanvankelijk op een zijspoor gezet en kort daarop reeds vervolgd. Het door de Statisten opgeruide en betaalde grauw van Brussel plunderde op 16 maart 1790 de huizen van de democraten en joeg de Vonckisten uit de stad. Vonck zelf moest naar Namen vluchten en trok later naar Rijsel.

De tegenstelling tussen konservatieven en democraten, de wijze waarop de nieuwe Republiek zich onttreed van de Vonckisten, was niet alleen een der hoofdoorzaken van de ondergang der Verenigde Nederlandse Staten, ze speelde ook nadien nog een rol. Heel wat Vonckisten gingen sterker bij het revolutionaire Frankrijk aanleunen of vluchten tijdelijk naar dat land. Toen de Franse legers kort daarop onze gewesten binnenvielen en annekseerden, konden zij vaak beroep doen op Vonckisten die de Jakobijnenklubs vulden en allerlei ambten op zich namen. Jan Frans Vonck stierf te Rijsel op het ogenblik dat de Franse republikeinen

onze grenzen overschreden. De Vonckist J.B. Verlooy die een tiental jaren voordien zijn verlooy die „Op d'Onmacht der Moederlijke Tael" had geschreven en daardoor de „eerste flamingant" was geworden, werd tijdens het Franse bewind maire van Brussel.

Verder in dit blad brengen we een portret van twee medespelers in de geschiedenis van de Brabantse Omwenteling en de kortstondige Republiek. De hoofdspelers Vonck en Van der Noot zijn al vaker belicht en hebben we hierboven reeds met hun opvattingen gesitueerd. We kozen daarom voor twee belangrijke nevenfiguren: een Vonckistische generaal en een Statistisch abt.

TVO

Wie méér wil weten over de korte, pijnlijke maar boeiende geschiedenis van de Republiek de Verenigde Nederlandse Staten kan tot 31 maart terecht op de tentoonstelling in het Algemeen Rijksarchief, Ruisbroekstraat 2-10 te 1000 Brussel.

Openingsuren: van maandag tot vrijdag van 10u. tot 16u.30. 's Zaterdags van 10u. tot 16u., 's zondags gesloten. Inkom gratis. Voor 100 fr. is een interessante geïllustreerde catalogus te verkrijgen.

„Roem van de Verenigde Brabanders en Vlamingen" (1789). Een Gente-naar begroet een Brabander.

(Illustratie Alg. Rijksarchief)

JAN-FRANS HERMANS DE MILITANTE ABT

Jan Frans Hermans (Vorst, Laakdal 1725 — Alphen 1799) liep kollege te Gent waar hij primus perpetuus was, trad onder de kloosternaam Godfried binnen in de abdij van Tongerlo, studeerde te Leuven en te Rome en werd in 1752 onderpastoor te Alphen in Noord-Brabant. Tien jaar later deed hij ervaring op als heideontginner op een domein van de abdij te Essen-Kalmthout. Mede daardoor werd zijn verkiezing tot abt in 1780 goedgekeurd door de regeringskommissarissen van het Oostenrijks Bewind: ze hoopten dat hij het vruchtbaar maken van de hei ook als abt zou voortzetten, „niet alleen tot nut van de abdij maar van het land".

De kerkelijke politiek van keizer Jozef II dreef abt Hermans in het kamp van de ontvredenen. Het giste trouwens in alle grote Brabantse abdijen die aanvankelijk niet geroerd hadden toen de keizer de kontemplatieve orden ophief, maar die geleidelijk voor hun eigen bestaan begonnen te vrezten.

De Oostenrijkers die in juni 1789 Hermans wilden aanhouden, vingten bot: de

abt had op avontuurlijke wijze de abdij verlaten en sloot zich aan bij het patriottenleger dat te Breda de inval in de Oostenrijkse Nederlanden voorbereidde. Wél wisten de Oostenrijkers uit te vissen dat er tienduizenden gulden cirkuleerden langs verdachte kanalen tussen Antwerpen, abt Hermans, en Breda. Hun vermoeden dat dit geld moest dienen voor de uitrusting van het patriottenleger was nog juist ook.

Abt Hermans en de abdij van Tongerlo stonden zelf in voor de lichte, uitrusting en bewapening van een regiment jagers en een regiment ruitery, beiden met een theoretische getalsterkte van 1.000 man maar met een effectieve getalsterkte op 1 september 1790 tijdens de Republiek der Nederlandse Staten van 460 jagers en 818 ruiters. De abt, inmiddels hoofdaalmoezenier geworden van de strijdkrachten der Republiek, besteedde in het totaal bijna 500.000 gulden aan zijn militaire eenheden. Voor de inzet van dit enorme kapitaal had hij de toestemming van het Konvent gekregen.

Het archief van de abdij van Tongerlo bewaart de details van de transakties: aankoop van sabels te Solingen, van snaphanen of geweren in Noord-Nederland, van fisieken of pistolen te Luik, van uniformen, munitie, paarden en getuig. Luitenant-kolonel Janssens en kolonel baron Vander Gracht die de twee Tongerse regimenten kommandeerden, brachten tijdens de veldtocht van 1790 geregeld verslag uit aan de abt over de gevechten, de deserties en de patrouilles.

Toen de jonge Republiek in de herfst van 1790 ontbindingsverschijnselen begon te vertonen, richtte hoofdaalmoezenier Hermans zich op 23 september met een vermanende herderlijke brief tot de soldaten van het patriottenleger: indien zij zich net als hun vijanden zouden te buiten gaan aan godslasteringen en uitspattingen, dan kon God de patriottische legers niet meer bijstaan.

Bij de eerste Oostenrijkse restauratie vluchtten abt Hermans, Van der Noot en kannunnik Van Eupen naar Noord-Brabant. De abt keerde niet meer terug.

Vuurgevecht tussen de Brabantse vrijwilligers en de Oostenrijkse troepen op de Graanmarkt te Brussel (1789). (Illustratie (zie ook titelpagina) Alg. Rijksarchief)

JAN ANDRE VANDER MERSCH DE VLAAMSE HOUWDEGEN

Jan André vander Mersch (Menen 1734 — Dadizele 1792) houwde zich met de sabel een boeiende loopbaan. Hij werd geboren te Menen als zoon van kleine landeigenaars. School lopen zinde hem niet. Om de lastige knaap te temmen, werd hem een oud-militair als huisleraar toegewezen. Met als gevolg dat hij in 1757 als vrijwilliger optrok in het Franse regiment de la Marck. Hij vocht bij Stromberg, te Rosbach en Hochkirck. In 1761 was hij al luitenant-kolonel bij de dragonders en kreeg hij de zeldzame onderscheiding van Ridder in de Orde van de Heilige Lodewijk.

Het garnizoensleven na de Zevenjarige Oorlog beviel hem en hij vroeg toelating om deel te gaan nemen en aan de Amerikaanse vrijheidsoorlog. Hij kreeg die niet, nam ontslag uit het Franse leger, kwam op het ouderlijk goed te Dadizele wonen en trouwde in 1775 te Brugge een herbiërgiersdochter die hem 4 kinderen zou schenken. Thuis zitten was echter niets voor hem. In 1778 ging hij in Oostenrijkse dienst, onderscheidde zich herhaaldelijk en verliet het Oostenrijks leger in 1779 als kolonel. Ditmaal zou hij het tien jaar te Dadizele uithouden, wrokkig omdat een Oostenrijkse generaalstitel en

Jan André vander Meersch.

de orde van Maria Theresia aan hem voorbijgegaan waren.

In 1789 bood Jan Frans Vonck, leider van de anti-Oostenrijkse democraten, hem het opperbevel van het Patriottenleger en de titel van generaal aan. Vander Mersch zond zijn ontslag naar de Oostenrijkse keizer, trok naar het Patriottenleger te Breda en begon van daaruit op 24 oktober 1789 een invasie in Brabant. Op 12 december verlieten de Oostenrijkers

Brussel, tot in Luxemburg achternagezet door het ongeoeffend vrijwilligerselegte van Vander Mersch.

Na zijn overwinning kwam Vander Mersch tussen de maalstenen van de politiek terecht. Als democratische Vonckist werd hij terzijde geschoven door de conservatieven rond Vander Noot, die het opperbevel over het leger toevertrouwen aan de Pruisische officier Schoenfeldt. Bijna kwam het in april 1790 tot een botsing tussen de troepen van Schoenfeldt en Vander Mersch te Flawinne. Vander Mersch wilde echter geen burgeroorlog. De Vonckisten werden uit het leger gezet en Vonck werd opgesloten in de citadel van Antwerpen en de gevangenis van Leuven.

Hij genoot van amnestie bij de kortstondige Oostenrijkse restauratie. In juni 1792 sloeg hij beslist het aanbod af, in het revolutionaire Franse leger een Belgisch legioen aan te voeren.

Vander Mersch, eerder een houwdegen dan een strateeg Vonckist vanuit zijn volkse afkomst, blijft in de geschiedenis de eerste Vlaamse generaal van een onafhankelijk Zuidnederlands leger.

HET „WILHELMUS”

TOEN de hertog van Alva met zijn troepen naar de Nederlanden kwam om ze te bestraffen in naam van „den coninc van Hispanjen” Filips II wegens hun beeldenstorm en heresie, wist Willem van Oranje-Nassau dat hij op de zwarte lijst stond. Veiligheidshalve verliet hij de Nederlanden. Dat deden toen ook duizenden anderen: ze weken uit naar Engeland of naar Duitsland (uit Vlaanderen naar Engeland vooral, uit Brabant vooral naar Duitsland).

Willem van Oranje nam afscheid van Egmont, de goeverneur van het graafschap Vlaanderen. Egmont zei: „Vaarwel, Prins zonder land”. Waarop Willem antwoordde: „Vaarwel, Prins zonder hoofd”. Egmont, die zich onschuldig waande, zou inderdaad weldra het hoofd verliezen; en dan wel in de letterlijke betekenis van de uitdrukking: hij werd, samen met Horne, onthoofd (Brussel 1568).

Tien jaar later kwam Willem van Oranja terug naar „zijn” Nederlanden en werd er, bij zijn intocht in Brussel, feestelijk onthaald „de goede borghers van Brussels, mitsgaders de ionckvrouwen ende ionghe dochteren al tsamen waren zo verheught, verblijft ende vrolijk dat sy van vreugden niet en wisten wat bedrijven”.

Willem voer de stad binnen per schip, begeleid door andere feestelijk opgesmukte schepen waarop tafels aangericht stonden en waarop muzikanten musiceerden „met menigherleye instrumenten te weten trompetten, schalmeyen, violen, pijpen, cornumusen, duytsche cinken”.

De stadsspeellieden speelden vijstemmig „het liedeken van syn Excellentie”. Zou dat al het „Wilhelmus” geweest zijn? Wij weten dat algemeen gedacht wordt dat Filips van Marnix van Sinte Aldegonde de auteur is van dat lied. De Burgemeester van Antwerpen als dichter van het lied der Nederlanden in 1568 of 1569!?

SPAANS JUK

Er bestaat een verhaal over een Hollands galjoen dat na de val van Antwerpen, dus na 1585 toen Antwerpen onder Spaans bewind was, uitdagend de Schelde tot in Antwerpen kwam opgevaren. Achtduizend van de veertigduizend Antwerpenaren die gebleven waren (40.000 waren naar het Noorden uitgeweken) kwamen samengeschoold op de toen nog verlaten kade om naar dat schip te kijken. Vanop het schip lachten de noorderlingen de Antwerpenaars uit omdat ze bleven zuchten onder het Spaans juk. Maar... plots

werd de bemanning van het schip stijf van ontroering toen, als uit één mond, de door Spanje bezette burgers het Wilhelmuslied aanhieven, nog in de hoop dat het vrije Nederland de zuidelijke broeders zou komen bevrijden. IJdele hoop. Van het Noorden heeft Zuid-Nederland (op enkele uitzonderingen na) maar weinig of geen hulp gekregen.

Dat Wilhelmuslied is intussen uitgegroeid tot het Nationaal Lied der Nederlanden. In de rij van nationale hymnen is het meteen de oudste. Het hele gedicht is een akrostichon: elke strofe begint met de volgende letter van Willem van Nassov.

Het „God Save the King” (eventueel Queen) is honderd jaar jonger en dateert van 1660, toen de koning uit ballingschap terug kwam na een diktatuurperiode van 20 jaar Cromwell. De Marseillaise is nog eens meer dan honderd jaar jonger. Het Deutschlandlied is nog jonger. Maar van dit lied is de muziek wel ouder dan de tekst. De muziek komt uit het keizerskwartet van Jozef Haydn, die in 1804 stierf, de tekst is van Hoffman von Fallersleben die hem omstreeks 1850 schreef (wellicht onder invloed van de gebeurtenissen van 1848). Deze Von Fallersle-

De nationale hymne van Nederland, het Wilhelmus, heeft een boeiende achtergrond. In de rij van nationale liederen is het ook het oudste: ouder dan het God save the King, de Vlaamse Leeuw, de Marseillaise of de Brabanconne.

ben verbleef in Vlaanderen, noteerde als eerste heel wat van onze middeleeuwse volksliederen en dichtte in die trant „Vlaanderen, dag en nacht denk ik aan u”.

VLAAMSE LEEUW

Het stoort geen enkele Nederlander dat in het Wilhelmus gezongen wordt „Mijn schild ende betrouwen zijt gij o God mijn heer”, zoals het geen enkele Engelsman stoort dat er gezongen wordt „God save the King”. (God shave the king, vooral als die koning een baard heeft, is een van de vele parodieën die men eigenlijk ook moet kunnen verdragen).

In Vlaanderen zijn er wel mensen die hard roepen om verdraagzaamheid, tolerantie en pluralisme, maar die bvb. de spreuk AVV-VVK niet verdragen omdat het te kristelijk is, vergetend dat alle teksten uit een historische situatie groeien en dat er een tijd was dat er hier geen enkele vrijzinnige was. Er zijn ook

Wilhelmus van Nassouwe
 by ich bay duytscheys bloot
 dy vaderlant ghehouwe
 blyt ich tot inden doot
 en prince bay orangie
 by ich bay onbewoget
 die coninc bay hertoghe
 die coninc altyt ghehoert
 In godts vreesche te liden
 heb ich altyt ghehoert
 dat om by ich verdragen
 om lant om goet ghebracht
 maer godt sal my vergaen
 als die goet instrument
 dat ich zal weder hien
 in myn vrydom
 Lydt v myn onder liden
 die spreke by van wyl
 godt sal vint vaterlant
 al he goet in be-shaer
 die vroom begaet te liden
 bidt godt nacht ende dach
 dat hy my want wil gheuen
 dat ich v ghepe maer

Het Wilhelmus is een akrostichon: elke strofe begint met de volgende letter van Willem van Nassov.

Hierboven een deel van het manuscript met de eerste strofes van het lied.

katolieken die ten onrechte denken dat de Vlaamse beweging een katolieke beweging is geweest. Godsvrede was een mooi woord. Steer en mentaliteit wijzigt voortdurend.

De Brabanconne is natuurlijk veel jonger. Was die destijds alleen voor franssprekende Brabanders bedoeld?

De Vlaamse Leeuw van Van Peene en Miry, beiden uit Gent, dateert van 1847 en werd o.a. door Gentse straatzangers verspreid en bekend gemaakt. Snellaert, vriend van Willems, was een drijvende kracht achter die verspreiding. In 1860 werd de afschaffing in België van de binnenlandse tolmuren en oktrooien bevestigd met het zingen van de Vlaamse Leeuw.

Een historisch bewustzijn is noodzakelijk om veel dingen van vandaag te begrijpen, want hoe het vandaag is, is uit het verleden gegroeid, gisteren, eergisteren... en heel lan geleden.

Herman Maes

ORANGISME

Het *orangisme* is een bijna vergeten begrip in de Vlaamse Beweging, ofschoon het kan beschouwd worden als het begin van die beweging in het algemeen en van de Groot-Nederlandse Gedachte in het bijzonder, nadat beide verschijnselen vanop een zekere historische afstand geanticipeerd waren door Jan-Baptist Verlooy en diens *Verhandeling op d'Onacht der Moederlyke Taal in de Nederlanden* van 1783.

Dit orangisme was de houding van steun die door een beperkte groep omheen Jan-Frans Willems werd verleend aan de taalpolitiek van Koning Willem I in de Zuidelijke Nederlanden. De beweegredenen voor die steun hielden rechtstreeks verband met het actief nastreven van de verheffing van de volkstaal in het ruimere kulturele verband dat door de Nederlanden werd geboden. Een andere vorm van orangisme lag buiten de sfeer van (latere) Vlaamse beweging en betrof de simpatie vanwege de adel en de hoge burgerij voor de Nederlandse koning. Dit laatste soort orangisme verdween enkele jaren na de Belgische revolutie, waarin de anti-Hollandse gevoelens overheersend waren. Die gevoelens waren tijdens de late twintiger jaren gevoed door de fervent anti-oranjegevoelens vanwege de katholieke klerus en als zodanig uitgegroeid tot een vorm van Belgisch-nationalisme.

Het orangisme van Jan-Frans Willems was in sterke mate beïnvloed door de Verlichting en gesteund op de geest van verdraagzaam-

Jan-Frans Willems, sterk beïnvloed door de Verlichting.

heid, waarbij zowel godsdienstig dogmatisme als het jakobijnse dogmatisme van bepaalde episodes uit de Franse Revolutie werden afgewezen. Dit orangisme werd na 1830 de motor van de jonge Vlaamse beweging, die de bijna uitzichtloze taak aanvatte om de volkstaal te verheffen tot een kultureel instrument in een eentalig Franse staat België, die zowel nationaal als internationaal een succesrijke onderneming werd.

De uit het orangisme gegroeide Gentse tak van de Vlaamse Beweging bleef samen met de Antwerpse tak — die in mindere mate door de Verlichting beïnvloed was en méér Nederduits dan Groot-Nederlands georiënteerd — doorheen de gehele 19de Eeuw zijn motorfunctie vervullen binnen het flamingantisme.

Dit flamingantisme bleef bijna uitsluitend kultureel-ellitair. Want ondanks de ingesteldheid van Emile Moyson, zelf een epigoon van het orangisme, miste het de aansluiting met de eerste golven van de arbeidersbeweging. Ondanks de daensisten omheen H. Plancquaert, via de Snellaertkring en het liberaal-akademische milieu te Gent in feite eveneens een post-orangist, miste het later ook die aansluiting tijdens de fase waaring de arbeidersbeweging haar definitieve weg opging.

Ook weer *ondanks* de betrokkenheid van notoire liberale flaminganten werd het liberalisme niet de motor van het flamingantisme als nationale beweging, zoals op zoveel plaatsen buiten België gebeurde. — Misschien was België zelf de burcht van een geborgenheid biedenden nationale beweging? — Ondanks de aanwezigheid van een uitgebreide klasse van katholieke pleitbezorgers in die milieus waar de voorrangsgelgen werden bepaald tussen godsdienstige belangen en Vlaamse sociaal-kulturele belangen.

Opgegroeid in een door Jan-Frans Willems beïnvloed milieu, haalde Julius Mac Leod tenslotte het hek van de dam door de vernederlandsing van de onder Oranje gestichte Rijksuniversiteit Gent als primordiale doelstelling naar voren te schuiven. Hij kreeg Lodewijk De Raet en Lodewijk Dosfel en eigenlijk het hele flamingantisme in zijn spoor. Want nu konden katholieken, vrijzinnigen, liberalen, socialisten strijden voor iets waarbij zij niet het gevoel hadden de belangen van de andersdenkenden te dienen.

Frans-Jos Verdoordt

ADVERTENTIE

LADY IN WHITE 750ml

SCHÄUMENDER
ENTALKOHOLISIERTER
WEISSWEIN

max. 0,3% Vol.
26 Kalorien pro 100 ml
Kühl servieren

PRODUCED AND BOTTLED
IN WEST GERMANY

Wein Koeng, P.O. Box 2272 D 5400 Kociers

1987er e 0,75l

Mosel-Riesling

ENTALKOHOLISIERTER WEISSWEIN
NON-ALCOHOLIC WINE · VIN SANS ALCOOL

PRODUCED AND BOTTLED IN WEST GERMANY

SEIVE CHILLED - SERVIR FRAIS
KÜHL SERVIEREN

MAX. 0,3% VOL.
26 Kalorien pro 100 ml

FEESTEN ZONDER RISIKO!

KWALITEIT PRIMEERT OP ALKOHOLGEHALTE

2 soorten witte wijn (75 cl)
met minimum aan
alkoholgehalte
(max. 0,3 % vol -
26 kaloriën pro 100 ml)

Proef onze uitstekende
Glühwein
(in flessen van 1 l)

EKSKLUSIEF VERDEELD
DOOR

FIRMA ABTS
TIENSESTWG 63,
KORBEEK-LO
016-46.03.11

Würziger
aromatischer

Glühwein
trinkfertig

9,5% vol

NICHT KÖCHEN - NUR ERHITZEN etc.

TIMMERMANS TERUG

NTUSSEN verscheen reeds de helft van de geplande twaalf delen: *Pallieter, Het Kindeken Jezus in Vlaanderen, Boerenpsalm, Anna-Marie, Bij de Krabbekoker en andere verhalen, Schemeringen van de Dood*. Vanaf het voorjaar 1990 verschijnen *De Familie Hernat, De Pastoor uit den Bloeyende Wijngaerd, Pieter Bruegel, Adriaan Brouwer, De Harp van Sint-Franciscus, De zeer schone uren van Juffrouw Symforosa, Begijntje en Ik zag Cecilia komen*. Najaar 1991 zal de reeks volledig zijn.

Ontbreken er een paar belangrijke werken (o.m. de novelle *Driekoningentripteik* die erg populair werd door de toneelbewerking *En waar de ster bleef stille staan*) en mag men hopen dat de uitgever ook ander werk van Timmermans weet te verkrijgen (o.m. toneel en poëzie), dan is het Timmermansfonds van het Davidsfonds nu reeds een uitgave van formaat. Tussen *Schemeringen van de Dood* (1910) en het postuum gepubliceerde *Adriaan Brouwer* (1948) geeft de reeks een meer dan representatief beeld van het prozawerk van de Fé.

SCHITTEREND

De editie zelf is ronduit schitterend. *Pallieter* werd trouwens als uitgave gelauwerd. Geïllustreerd met de oorspronkelijke tekeningen van Timmermans en in een roodlinnen band oogt de tekst van deze handzame uitgave erg goed.

Belangrijker nog dan de fraaie vormgeving is de tekstverzorging die werd toevertrouwd aan em. prof. dr. August Keersmaekers, lid van de Koninklijke Akademie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde. Over alle, vaak slordige, uitgaven heen gaat de tekst terug op de laatste uitgave die verscheen tijdens het leven van Timmermans. Korrektes en wijzigingen werden aangebracht op basis van de vroegere uitgaven, in het bijzonder van de eerste. Ongetwijfeld wordt deze uitgave een keerpunt in de Timmermanseditie en zullen eventuele latere edities op deze kritische uitgaven gebaseerd zijn. Prof. Keersmaekers staat ook in voor een boek over het werk van Timmermans dat in dezelfde vormgeving zal verschijnen in de loop van dit jaar.

HERKENBAARHEID

Intussen kent de uitgave van de reeks een enorm succes. De voorintekeningen maakten reeds een (nu ook kritisch nagekeken) herdruk van *Pallieter* en *Het Kindeken Jezus in Vlaanderen* nodig.

Het succes heeft ongetwijfeld te maken met de herkenbaarheid van deze Vlaamse auteur die in zijn eigen stijl zijn visie op mens

en wereld heeft uitgeschreven. Slaat men een willekeurig werk op een willekeurige bladzijde open, dan voelt de lezer zich onmiddellijk thuis. Men ruikt Timmermans in zijn werk juist zoals hij zijn zintuigelijke sensaties direkt kon weergeven. De plasticiteit van Timmermans als beeldend kunstenaar heeft ook in zijn literair werk een weerstaanbare charme nagelaten. Niet toevallig heeft hij twee werken gewijd aan Bruegel en Brouwer.

SST...

Naast die herkenbaarheid is er ook de leesbaarheid van zijn werk. De intellektualistische stromingen binnen de moderne letter-

Het Timmermansjaar 1986, honderd jaar na de geboorte van de Lierse auteur, is in Vlaanderen niet onopgemerkt voorbijgegaan. Alleen ontbrak de meest substantiële bijdrage tot deze viering: een degelijke editie van Timmermans' werken die tot dan toe over diverse uitgaven en uitgevers verspreid waren. Duitsland was op dat ogenblik Vlaanderen voor in de viering van de auteur want bij Insel Verlag in Frankfurt verscheen een *Juliläumausgabe in vier Bände. Zum hundersten Geburtstag*.

Na een lang „uitgeversgevecht” wist het Davidsfonds de uitgaverechten te verwerven voor het belangrijkste prozawerk van Felix Timmermans.

kunde, zowel in proza als in poëzie, vormen voor veel lezers een barrière. De ongekompliceerde en directe schrijfstijl van Timmermans betekent voor velen een herademing. Deze simpliciteit leidt evenwel nergens tot simplificatie. Timmermans heeft vanuit het *Neteland* een universum gekreëerd waarin de mens, vanuit zijn beperkingen, steeds verlangend uitkijkt naar een betere wereld. Levensvragen, op alle niveau's, komen er binnen de heel eigen kontekst aan bod en geven een universele draagwijdte aan het werk. Is er een wezenlijk verschil tussen de bezorgdheid van mensen die straks een supersnelle trein langs hun tuin zien razen en Pallieter die de wijde wereld intrekt omdat er een spoorweg over de Nete komt? „Het

Het succes van de heruitgave van Timmermans werk heeft ongetwijfeld te maken met de herkenbaarheid van deze Vlaamse auteur die in zijn eigen stijl zijn visie op de mens en wereld heeft uitgeschreven.

sloeg hem in de benen. „Boem! 't Is nor de maan!” vloekt Pallieter dat het donderde. „Adieu, schoon land!...” (144).

Het enorme respons op deze Timmermansuitgave wijst erop dat zij beantwoordt aan de vraag. De leemte die het Davidsfonds nu opvult is in Vlaanderen een literaire gebeurtenis van de eerste orde.

I.p.

— Inlichtingen: Uitg. Davidsfonds, Blijde Inkomststraat 79-81, 3000 Leuven (016/22.18.01).

TIMMERMANS VOOR U?

De volledige heruitgegeven F. Timmermans kan de uwe worden. Wie een nieuwe WIJ-abonnee aanbrengt ontvangt één kans voor een tombola. Een van deze prachtige prijzen is de volledige Timmermans. Echt de moeite waard.

Waarom zou U het niet eens wagen?

HERSENBREKER

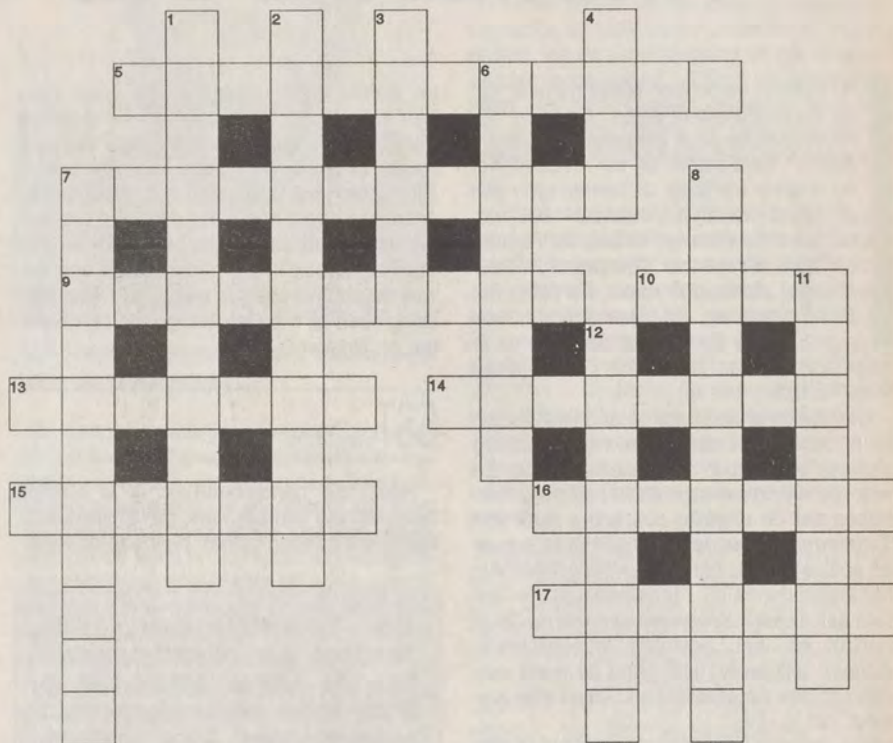
OPGAVE 31

HORIZONTAAL

5. Deze plant kan de oplossing bieden (12)
7. Die kunnen het pijnlijk gevolg zijn van vuurtje stoken (11)
9. Plekjes voor vermoeide personen (10)
10. Eerste rustplaats (4)
13. Steeds maar om een aalmoes vragen (7)
14. Wandelgezel (8)
15. Zulke mensen willen zelf wat te verduren hebben (7)
16. Zo iemand heeft nergens eerbied voor (7)
17. Een muziekinstrument is het eerste waaraan je denkt bij het noemen van deze Antwerpse voorstad (7)

VERTIKAAL

1. Een moeilijke opgave tot een goed einde brengen (11)
2. Wat heeft die kerel een harde stem! (11)
3. Alledaags (6)
4. Daar zie je iemand blozen (4)
6. Gedaan en daardoor ervaren (8)
7. Als je dit doet, bepaal je definitief je job (11)
8. Baas in de kapsalon (11)
11. Dit doet de bakker met een taart (8)
12. Je zou verwachten dat die bloem een stevig geluid maakt (8)

OPLOSSING OPGAVE 30

Horizontaal: 4. knickers; 6. voedingsleer; 7. grapjassen; 9. oké; 10. vals lot; 12. viadukt; 13. altviool; 14. amen; 16. kreukels; 17. landgoed.

Vertikaal: 1. drie spelfouten; 2. uitgeschilderd; 3. deken; 4. klimaat; 5. strop; 6. verslaving; 8. noodzaken; 10. vulling; 11. Stans; 15. Els.

WINNAAR

OPGAVE 29

J. Dupont uit de Groene Wandeling 5 te 2232 Schilde is de gelukkige van deze week? Wie wordt de volgende?

SATERDAG

Rode Duivel wordt...
zwart schaap

Prostitutie wetenschappelijk onderzocht,
Hoera!

Waarbeke:
Pastoor in Beestige Boomgaard
Vlaamse eksekutieve bijt in 't zand:
Groenendijk-duinen niet langer beschermd

Zwijnen blijven lijden onder de pest.
Wie zal dat varkentje wassen?

Nog twintig jaar stormweer?
Maar de Marie-Louise zal nooit vergaan!

Nieuw BRT logo in marmer:
Grafsteen voor Vlaamse zender

Vlaams Blok betoogt te Antwerpen
Het sop is Bob Cools niet waard.

„Het is maar goed dat je op je gedachten geen belasting hoeft te betalen”.

Braziliaans spreekwoord

DE VERWACHTE TERUGKEER

HET was een publiek geheim dat Thijs maar node plaats had gemaakt voor een opvolger. De man met de sigaar en het glas whisky was zeer gehecht aan zijn representatieve functie. Onbegrijpelijk was dat niet. Guy had meer dan tien jaar lang stand gehouden en met zeldzaam brio veel bochten genomen en hindernissen geruimd. Hij bespeelde de pers als geen andere en mocht een molshoop altijd ongestraft als een col van eerste categorie afschilderen. Met het verstrijken van de jaren was Guy sino-niem geworden van de hele en halve successen van de Rode Duivels. Hij genoot internationaal prestige. De job stond hem als het ware op het lijf geschreven. Thijs was gewoon nooit uit balans te brengen. In moeilijke momenten vond hij altijd de gepaste woorden.

MEEUWS

Meeuws zelf hoeft zich zijn avonturen bij de nationale ploeg niet te beklagen. Hij had niets te verliezen want hij had nog niets bewezen. Hij kreeg zijn eervolle opdracht zonder een enkele adelbrief te moeten (of te kunnen) voorleggen. Hij ging eigenlijk de omgekeerde weg. Zijn trainerskarrière begint nu pas. In klubverband — de aanbiedingen zullen niet lang uitblijven — kan hij tot rust komen, zichzelf terugvinden en... zichzelf waar maken. Voor Meeuws moet het volle trainersleven nog beginnen. Hij zal voortaan ook wel dubbel oppassen wanneer hij met „de onbevooroordeelde kenners van onze pers” wordt gekonfronteerd... Meeuws is immers de weg gegaan van Ivic en Krol die ook om „zeer uiteenlopende redenen” de vernieling werden ingeschreven.

Voor Thijs liggen de zaken natuurlijk anders. Hij zit weer op zijn begeerde troon al zal hij toch niet veel meer eer kunnen vergaren dan hem reeds te beurt viel. Guy heeft deze keer meer te verliezen dan te winnen. Dat weet hij zelf ook wel natuurlijk en daarom is hij alvast begonnen zich in te dekken. „Het is geen gemakkelijke opdracht en niemand mag wonderen verwachten”, zegt Guy. Hij had dit zelfs liever allemaal niet meer moeten meemaken. „De grote schuld voor het pijnlijke wedervaren van Meeuws ligt bij de spelers. Walter had dit niet verdiend. Mijn eerste zorg is het klimaat rond de nationale ploeg

Walter Meeuws: geofferd op het altaar van het Belgisch compromis.

zuiveren. Mijn grote ambitie is de Rode Duivels door de eerste ronde van de Mundiale loodsen, dat zou toch schitterend zijn”. Dat laatste zou er inderdaad nog aan ontbreken...

De Belgische voetbalbond heeft op een weinig elegante manier afscheid genomen van Walter Meeuws. Zoals kon worden verwacht, werd de bondscoach ontslagen. De Gierle naar werd geofferd op het altaar van het Belgisch compromis. De Waalse pers was Walter nooit gunstig gezind en in Meeuws' eigen achtertuin zaaide Guy Thijs onopvallend veel onkruid.

WAALS

Heerlijke man toch, die Thijs. Hij kan werkelijk alles uitleggen. Daarop ok is zijn onmiskenbaar charisma gebouwd. De grootste miskleun wordt bij hem als vanzelfspre-

Guy Thijs: de man met de sigaar en het glas whisky zit weer op z'n begeerde troon.

kend aanvaard en de meest onbeduidende overwinning lijkt op een onmogelijk gewaande triomf. Thijs zal binnen de kortste keren de Waalse pers aan zich binden. Scifo wordt zijn lokaas. De vrede zal terugkeren en de „kommerciële partners” van de bond — hun invloed wordt in het hele verhaal maar beter niet onderschat — zullen de serene en positieve sfeer rond hun produkt tenzerste weten te waarderen. Er staan ons bijgevolg nog mooie dagen te wachten.

Blijft natuurlijk de vraag hoe eensgezind de voetbalbond naar de Mundiale opstapt. We kunnen ons maar moeilijk van de indruk ontdoen dat niet iedereen in het Uitvoerend Komitee aan hetzelfde zeel trekt. Er wordt nog wel strijd geleverd tussen ouderen en jongeren, tussen mensen „van voor” en „van na”, voorzitter D'Hooghe en sekretaris-generaal Courtois. Tussen pot en pint kunnen daar klanken van worden opgevangen. De bond mag dan wel in een glazen huis wonen, doorzichtigheid is nog wat anders. Gelukkig zal de aandacht in de komende weken worden afgeleid door de gebeurtenissen op het veld. De competitie en de Europacups zullen de volle aandacht opeisen en intussen kan er veel geregeld worden...

Flandrien

PLANCKAERT VREEST NIETS...

De wielrennerij heeft een ander gezicht gekregen. Dat is tijdens het voorbije week-end duidelijk gebleken. De traditionele openingswedstrijd Gent-Gent heeft een flink stuk van zijn internationaal prestige moeten inleveren. „Het Volk” was een beste koers, daar niet van, maar de buitenlanders kunnen er zich nog maar moeilijk druk om maken. Er vielen elders al te veel FICP-punten te verdienen om zich nog uitermate op te winden over de Belgische openingswedstrijd. Zoveel was zeker.

De koers zelf viel anders best mee. Het hertekende parkoers waarborgde meer strijd. De renners maakten er het beste van. Veel van de favorieten meldten zich korte of lange tijd en de finale was gewoon meeslepend. Dat Capiot won was hooguit een halve verrassing. De Limburger bezat altijd snelle benen en ook in het verleden liet hij zich in het voorjaar al opmerken. De lenteklassiekers hebben wel niet meer dat doorslaggevend belang van voor twintig, dertig jaar toen één overwinning in een eendagskoers van gewicht volstond om een gans seizoen goed te maken, toch blijft geen ploegleider ongevoelig vroeg verdiende publiciteit. Om over

Dat Capiot „Het Volk” won was hooguit een halve verrassing.

de FICP-punten maar te zwijgen die voortaan het ganse jaar door moeten worden gesproken en die niemand wenst cadeau te geven.

Grote hardnekkigheid bleek zondag dan ook in de eindspurt van de Ronde van Limburg. De kleine van Nevele, ons aller Eddy Planckaert, ging gevaarlijk ver in zijn duel met Sean Kelly. De Ier kwam net niet in het ziekenhuis terecht maar veel scheelde dat toch niet. Nu rijdt Planckaert na zijn avonturen met sponsor Lambert vanzelfsprekend met een gekwetste ziel. Hij is een geplaagd man die zich in zijn nieuwe omgeving zo snel mogelijk waar wil maken. We kunnen hem dan ook veel maar toch niet alles vergeven. In het buitenland zullen de heren aan de streep gegarandeerd minder begrip opbrengen voor zijn ongebreidelde zegedrift maar zondag kon het blijkbaar nog net. Redenen genoeg dus om van een beweging Belgisch seizoenbegin te spreken. We kunnen ons dus vergissen maar het zal ons niet verwonderen indien meerdere van onze renners zich in april van hun beste zijde laten zien. Er werd nu al hard gereden en normaliter moet de konditie in de komende weken nog groeien.

FORMULE 1

ADVERTENTIE

Vlak voor de start van het nieuwe seizoen verzamelde Sport 90 acht meningen over Formule 1.

1. Jean-Luc Dehaene, Minister van Verkeer
2. Eddy Merckx, ex-wielrenner
3. André Lesage, invoerder van Honda
4. William Debraeckeeler, pr-man bij Renault
5. Jean-Louis Trintignant, acteur
6. Jean-Pierre Van Rossem, ex-eigenaar van een Formule 1 stal
7. Eddy Den Tandt, verantwoordelijke voor sponsoring van Marlboro
8. Bertrand Gachot, Formule 1 coureur

Sport 90 geeft u de gelegenheid om hun meningen te toetsen aan uw eigen

O P I N I E

Vanaf woensdag te koop

SPORT 90

HORROR, FANTASTIEK EN SF IN BRUSSEL

Brussel van vrijdag 9 maart tot zaterdag 24 maart weer de gastheer(vrouw) van het 8ste Festival van de Fantastische Film. Je zou dit het Festival van de Avant Premières kunnen noemen.

Onder het alziende oog van juryvoorzitter Henri Vernes, de schepper van Bob Moran, en juryleden Tibor Takacs uit Kanada, en de maker van *The Gate* (gepikt van auteur Anthony Horowitz) en *I Madam*, winnaar van de grote prijs van Avoriaz 90, Michele Soavi, Italiaanse regisseur van *La Chiesa*, wat een hommage aan Polanski en Bergmann wordt genoemd en vergeleken met De Naam van de Roos, en Antonio Chavarrias, Catalaans regisseur (zie WIJ vorige week).

GASTEN

Don Bluth komt zelf zijn nieuwste tekenfilm **All dogs go to heaven** voorstellen, nadat hij wereldwijd successen boekte met *An American tail* en *The land before time*. Maar men weze verwittigd, slechte kritiek alom voor deze verwarrende, over niets gaande musical, die dan ook nog eens de verkeerde stemmen meekreeg.

De wereldberoemde *Tobe Hoper* (*The Texas Chainsaw Massacre 1 + 2* en *Poltergeist*) heeft **Spontaneous Combustion** meegebracht. *Brad Dourif* speelt een hoofdrol in deze film over een knaap die in staat is zijn medeburgers als lucifers te laten ontbranden — dit wanneer ze hem in de weg lopen.

BELANGRIJKE FILMS

Brian Yuzna regisseerde **The bride of the re-Animator**, het langverwachte vervolg op *Re-Animator* van zijn vriend en kompaan *Stuart Gordon*. Ook kan men het hier enkele tijd geleden besproken **Earth girls are easy** gaan bekijken.

Spance Avenger van *Richard W. Haines* doet nog het meest denken aan *Alien* en *The Hidden*. Vier buitenaardse gevangenen ontsnappen uit hun gevangenis ergens in de ruimte en landen in de jaren 30 op een plek in het woud, ergens in de VS. Hopend uit handen te blijven van de ruimtepolitie, slagen deze slijmerige hagedissen erin zich meester te maken van twee paartjes, die een ritje maken door het woud. Alhoewel de meeste speciale effecten reeds eerder werden vertoond, heeft deze film een glimlach, die meestal niet erg eigen is aan dit genre.

Santa Sangra van *Alexandra Jodorowsky*, die niet wars is van schandalen, is vol van psychologisch geweld, wat hem wel eens last met censurbazen zou kunnen bezorgen. Wanneer een waanzinnige de armen wordt van zijn verminkte moeder, kan je gerust spreken van het ultieme Oedipuskomplex. Wanneer die handen dan ook nog

gaan moorden wordt deze **Santa Sangra** een der schokkendste B-filmen die ooit werden gemaakt, die overal te ver gaat, wat je Jodorowsky iedere keer opnieuw vergeeft omdat de film zo goed is gemaakt, alhoewel je over de acteurs en actrices nauwelijks een goed woord kwijt kunt. En toch een must voor de echte liefhebbers.

voor zijn vrouw die zich onder de toeschouwers bevindt. De man is echter niet dood en de vrouw is niet erg opgezet met Martha. Maar later die avond wordt de man toch vermoord bij hem thuis. Grote-zaak-ruiken-de-kleinsteedse-joernalist Gary ziet hier een koop en volgt de helderziende Martha naar de volgende stad. Hij bezuipt zich samen

De gereanimeerde Jeffrey Combs in een film van Brian Yuzna.

De belangrijkste film echter wordt **Black Rainbow** van schrijver/regisseur *Mike Hodges*. Joernalist Gary Wallace (*Tom Hulce*) gaat op zoek naar helderziende Martha Travis (een sublieme *Rosanna Arquette*) om achtergrondinformatie te vergaren over een zaak, waarbij hij enkele jaren daarvoor zelf betrokken was. Martha en Walter, haar vader (*Jason Robards*), die steeds bezopen is, hebben een reizende helderziendeshow. Tijdens een van deze voorstellingen ontvangt Martha een bericht van een vermoorde man,

met vader Travis en duikt later die nacht nog in bed met de dochter. Deze voorspelt nog een aantal moorden, die allemaal uitkomen. Dan wordt een moordenaarscontract op het hoofd van Martha gezet, vermits de opdrachtgever van de eerste moord angst heeft dat zij hem zal kunnen ontmaskeren. Gewoon spannend!

Een volledige catalogus over het Brussels festival kan men verkrijgen aan de kassa van het filmfestival. Liefhebbers allen daarheen!

DE JUISTE DOSIS VAN ALLES

Steel Magnolias van *Herbert Ross* (vooral beroemd om zijn *The turning point*, *The goodbye girl*, *Funny Lady*, *Flashdance*, *Footlose*) is een der tederste, ontroerendste films van de laatste jaren, waarbij de lach niet van de lucht is. Met schitterende actricesprestatie van *Sally Field*, *Dolly Parton*, *Olympia Dukakis*, *Darryl Hannah* en vooral *Shirley McLaine*, om *Julia Roberts* niet te vergeten. Deze film heeft de juiste dosering van alles en net wanneer men denkt dat hij over het melostreepje zal belanden, is daar de bevrijdende lach, die deze film tot een der grootste

kassuccessen van de laatste jaren moet maken.

She-devil van *Susan Seidelman* komt jammer genoeg nog niet aan de kuiten van de BBC-TV-serie die ervan werd gemaakt. *Roseanne Barr* is goed voor een half uurtje televisie per week, maar meer kan ze niet aan. Ze heeft te weinig gelaatsuitdrukkingen in petto en *Meryl Streep*, die hier een zogenaamd komische rol vertolkt, was beter thuis gebleven.

Willem Sneer

ZATERDAG 10 MAART

BRT 1

10.00 I.O op zaterdag; 16.00 Aanval op de gepantserde wagen, film; 17.35 Musical celebration, muziek; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Plons; 18.10 Schoolslag, spel; 18.50 Kilimanjaro, jeugdnieuws; 19.20 Lotto- en jokertrekking; 19.30 Nieuws.
20.00 Vrouwenharten, mannendromen, serie
20.25 Geheimen van een getrouwde man, TV-film
22.00 Ongelooflijk, maar Bardi, mentalist Peters Pop show
22.30 Nieuws
22.45 Sport op zaterdag
23.15 Vrouwenmoordenaar, film

BRT 2

18.40 Nieuwskrant; 18.45 Spiegel-ei, toer. magazine; 19.30 Nieuws.
20.00 Panorama, aktualiteiten
20.55 Lava, humor
21.25 Binnenskamers, concert

VTM

16.00 Ducktales, serie; 16.30 Transformers, serie; 17.05 VTM-Super 50, hitparade; 18.00 Nieuws; 18.05 Flying doctors, serie; 19.00 Nieuws.
19.30 Dierenplezier, kwis
20.00 Kommissaris Roos, serie
21.00 Dallas, serie
21.50 Dear John, serie
22.15 Nieuws
22.45 Rearview Mirror, film
00.20 Nieuws

Ned 1

13.00 Nieuws; 15.10 S.O.S. Paulus Potter, dok.; 16.10 James Herriot, serie; 17.00 Passage, info. 17.30 Nieuws; 17.40 Passage; 18.26 Weg van de Snelweg, bezienswaardigheden; 19.00 Nieuws; 19.20 De Cosby show, serie; 19.50 Holiday show, showprogramma
21.26 A different world, serie
21.57 Welles, nietes, discussieprog.
22.43 Solo, meditatief progr.
23.00 Nieuws
23.11 Drieliuk, kunstprog.
23.57 Huizen van Oranje

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.00 Transformers, serie; 16.20 Take 5, info-amusement; 17.25 Family Ties, serie; 17.50 Club Veronica compleet, jongerenprog.; 18.15 Top 40; 19.00 Sledge Hammer, serie; 20.00 Nieuws.
20.29 Empty nest, serie
21.00 Tour of duty, serie
21.50 Veronica sport
22.25 The man with the one red shoe, film
00.00 Nieuws
00.05 Le beau mariage, film

Ned. 3

09.00 Nieuws; 14.00 Studio sport; 18.00 21 maart 1990 - Paspoort Marokkanen; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjoernaal ekstra; 19.10 Noordpool tragedie dok.; 20.00 Nieuws.
20.20 Songfestival, selectie
22.06 Studio sport
23.30 Nieuws

ZONDAG 11 MAART

BRT 1

09.00 Yakari, serie; 09.05 Tom en Tina, tekenfilm; 09.15 Ovide, serie; 09.35 Dommel, serie; 10.00 Eucharistieviering; 11.00 De zevende dag, praatkoffie; 13.00 Sunday proms, concert; 14.00 Over mijn lijf, gezondheid; 14.30 3 uur Jessie, gevarieerd progr.; 17.30 Van Pool tot Evenaar, dok.; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Van Pool tot Evenaar, kwis; 18.45 Sportweekend I; 19.30 Nieuws.
19.45 Sportweekend II
20.15 Alfa-papa-tango, serie
20.55 Matlock, serie
21.45 Blikvanger - ekstra, mode
22.00 I.Q., kwis
22.30 Nieuws
22.50 De verovering van het luchtruim, dok. serie

BRT 2

21.50 Grote Prijs F1-USA, autorennen

VTM

14.00 All the rivers run, serie; 15.00 Spot marks the X, film; 17.00 De kinderakademie; 18.00 Nieuws; 18.05 De zoektocht van de Calypso naar Atlantis, dok.; 19.00 Nieuws.
19.30 VTM-Sport
20.00 Walters verjaardagsshow, spelprog.
21.40 Sanseveria, merkwaardige verhalen
22.05 Nieuws
22.25 The Shunshine Boys, film
00.25 Nieuws

Ned. 1

11.00 Omroeparchie; 13.00 Nieuws; 15.16 Vara matinee; 16.16 Howard's way, serie; 17.06 Brainstorm, kwis; 17.30 Nieuws; 17.36 Vroege vogels, natuurprog.; 18.10 Vara's kindermenu; 19.00 Nieuws.
19.07 Flying doctors, serie
19.53 Per seconde wijzer, spelprog.
20.23 Sonja op zondag, praatprog.
21.18 De belastingsshow, vrolijk progr.
22.48 Achter het nieuws, aktualiteiten
23.18 De kleinste show, met Bart Peeters
23.58 Museumschatten
00.08 Nieuws

Ned. 2

09.00 Joe weet het beter; 09.05 Een boterham met honing, animatiefilm; 09.15 Mimi, jeugdreeks; 09.45 De toren van pizza's, jeugdmag.; 10.05 Wie was je opa's opa, opa?, geschiedenis; 10.30 Gophers, serie; 11.00 Reiziger in muziek; 13.00 Nieuws; 19.00 Onrust, subkultureel mag.; 20.00 Nieuws.
20.10 Van Kooten en de Bie, satire
20.32 Belevissen, praatprog.
20.58 Van Dis in de Ijsbreker, praatshow
21.58 Das Kaninchen bin ich, film
23.49 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 11.00 Eredienst; 11.30 Omroep Fryslân; 12.00 Het Capitool, nieuwsanalyse; 12.45 Reuma, de stille pijn, dok.; 12.55 Samen doen bindt samen, dok. serie; 13.25 Open Universiteit; 13.30 Studio sport; 18.00 Computers in de klas, cursus; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Studio sport; 20.00 Nieuws.
20.10 Sjappoo, praatprogramma
20.40 Het oordeel, dok.
21.20 De toekomst is begonnen, arbeidsverhoudingen

MAANDAG 12 MAART

BRT 1

14.00 Schooltelevisie; 17.30 Sinja Mosa, serie; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.10 Draaimolen, kinderprog.; 18.15 Liegebeest, serie; 18.30 Kinderen van de hondster, serie; 18.55 De ruimte in..., dok.; 19.30 Nieuws.
20.00 Buren, serie
20.20 De drie wijzen, kwis
21.00 Arm klein rijk meisje, serie
21.50 TOFSport, vrijetijdssporten
22.30 Nieuws
22.50 Ballet in wit, ballet

BRT 2

18.40 Nieuwskrant; 18.45 Rin, serie; 19.00 Zonen en dochters, serie; 19.30 Nieuws.
20.00 Labyrint: De teurgkeer, dok.
20.50 De gele ster, dok.
22.15 Korte film
22.25 Bowlingtoernooi, reportage

VTM

17.00 VTM-Kinderklub; 17.30 Lassie, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en letters; 18.30 Santa Barbara, serie; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van fortuin.
20.00 Wie ben ik?, spel
20.30 MacGyver, serie
21.30 Family Ties, serie
22.00 Nieuws
22.30 Vroemtuigen, info
23.00 Murphy's law, serie
23.50 Nieuws

Ned. 1

13.00 Nieuws; 15.20 Angel on my shoulder, film; 17.05 Neighbours, serie; 17.30 Nieuws; 17.40 Kro Kresj; 18.25 Opperuimd staat netjes, jeugdserie; 19.00 Nieuws; 19.20 Maandagavond met van Willigenburg, praatprog.; 20.15 Ook dat nog, humor. konsumentenprog.
21.05 De Brug, serie
21.55 Honderd dagen zonder auto, reportage
22.15 Brandpunt, aktualiteiten
22.50 Bertus Aafjes, sprookje
23.00 Nieuws
23.10 Street Legal, serie

Ned. 2

13.00 Nieuws; 15.30 Avro Service Salon; 17.00 Post; 17.03 Thundercats, serie; 17.30 Toppop gold; 18.05 Growing pains, serie; 18.30 Wordt vervolgd, tekenfilms en strips; 19.00 Avro sport-panorama; 19.25 Ciao Italia, sportkwis; 20.00 Nieuws.
20.27 De muzikale wereld van René Froger, special
21.25 Avro's televisier
22.15 L.A. Law, serie
23.05 Ontdek je plekje, Antwerpen
23.20 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 10.00 Schooltelevisie; 15.00 Deutsch direkt, cursus; 18.00 21 maart 1990, dok.; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjoernaal; 18.55 Het klokhuis, kinderinfo; 19.10 Teleac; 20.00 Nieuws.
20.20 RVU/Milieubericht
20.25 Weerwerk, De zaak Honkie Ponkie
20.50 Gemengde gevoelens, Rushdie-affaire
21.23 Muziek in de Nederlanden, cursus
22.00 NOS-laait, achtergrondinfo
22.45 De filozofen, dok.
23.25 Nieuws

DINSDAG 13 MAART

BRT 1

14.00 Schooltelevisie; 17.30 Sinja Mosa, serie; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Het station, kindermag.; 18.30 De Edison tweeling, serie; 18.55 Meesters van de aniamtiefilm, dok.; 19.30 Nieuws.
20.00 Buren, serie
20.20 Zeker weten?, praatprogr.
21.25 Lava, humor
21.55 Oogappel, info
22.30 Nieuws
22.45 De draad van Ariadne, praatprogr.

BRT 2

18.40 Nieuwskrant; 18.45 Rin, serie; 19.00 Zonen en dochters, serie; 19.30 Nieuws.
20.00 Vrouwen van de eeuw, dok.
20.30 Wie slim is, sorteert, dok.
21.00 Spreken Sie Deutsch, cursus
21.30 Uitzending door derden
22.30 Jazz Middelheim '89

VTM

17.00 VTM-Kinderklub; 17.30 Lassie, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en letters; 18.30 The power, the passion, serie; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van fortuin.
20.00 Island Son, serie
21.00 Klasgenoten, John Terra
22.00 Nieuws
22.30 The New Mike Hammer, serie
23.20 VTM-Sport
23.35 Nieuws

Ned. 1

13.00 Nieuws; 15.55 Welles, nieties, discussieprogr.; 16.41 Ja natuurlijk ekstra, natuurdok.; 17.05 Kissy Fur, serie; 17.30 Nieuws; 17.40 NCRV sport op 1; 18.04 Disney Parade; 18.44 Op de groei, geloofszaken; 19.00 Nieuws; 19.20 Bull's eye, spelprogr.; 19.51 Roseanne, serie.
20.15 Een tijd van oorlog, serie
21.12 Bol is de naam, praatshow
22.12 Hier en nu, aktualiteiten
23.00 Nieuws
23.10 Weerklank, koorzang
23.36 Huizen van Oranje

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.00 Bellefleur, vrouwenmag.; 17.02 Het erfgoed Guldenburg, serie; 17.53 Het luchtruim overwonnen, dok. serie; 18.52 Tik tak; 18.57 De DD show, jeugdspelshow; 19.25 De familie Oudenrijn, serie; 20.00 Nieuws.
20.27 Te land, ter zee en in de lucht, aktie
21.14 De TV-dokter, advies
21.15 De Tros-TV-show
22.19 De TV-dokter, advies
22.20 Tros-aktua, aktualiteiten
22.55 Te kunst en te keur, dok.
23.55 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 10.30 Teleac; 18.00 21 maart 1990? dok.; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjoernaal; 18.55 Het klokhuis, jeugdinfo; 19.10 De weg naar Xanadu, dok. serie; 20.00 Nieuws.
20.25 Studio sport
21.03 Markant, praatprogr.
22.00 NOS-laet, achtergrondinfo
22.45 Nieuws

WOENSDAG 14 MAART

BRT 1

15.45 Tsjaman, jeugdfilm; 17.15 Tekenfilms; 17.30 Sinja Mosa, serie; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Plons; 18.10 Kameleon; 18.35 Bassie en Adriaan, serie; 19.00 Uitzending door derden; 19.30 Nieuws.
20.00 Baraka, spelprogr.
21.30 Wikken en wegen, konsumenteninfo
22.30 Nieuws
22.45 Even diep ademhalen, serie

BRT 2

18.40 Nieuwskrant; 18.45 Rin, serie; 19.00 Zonen en dochters, serie; 19.30 Nieuws.
20.00 Sportavond

VTM

16.00 Schulf af, kinderprogr.; 17.00 The real Ghostbusters, serie; 17.30 Cijfers en letters; 18.00 Nieuws; 18.05 VTM-Super 50; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van fortuin.
20.00 Fortress, triller
21.35 Star, filmnieuws
22.00 Nieuws
22.30 Star
23.10 Wolf, serie
00.00 Nieuws

Ned. 1

10.00 Vrouw zijn, mag.; 10.45 De muzikale fruitmand; 13.00 Nieuws; 15.00 Arthur Blessit, portret; 15.30 Keukenhof, dok.; 16.00 Jong geleerd, muziek; 16.30 Tom Sawyer, tekenfilmserie; 16.56 De avonturen van..., kinderserie; 17.30 Nieuws; 17.40 Tijdsein 1, aktualiteiten; 18.28 Avonturenbaai, serie; 19.00 Nieuws; 19.20 Jij of niks, jongerenmag.
19.56 The Campbells, serie
20.25 Bunker, alternatieve kijk
20.35 Aaron Miller, serie
21.25 Zeeland zingt, koorzang
22.05 Tijdsein 2, aktualiteiten
22.40 De solutie voor Brazilië, info-progr.
23.00 Nieuws
23.10 Arrividerci Roma, dok.

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.00 Angel and the badman, film; 17.40 Starcom, tekenfilmserie; 18.05 B.O.O.S, kinderprogr.; 18.35 Countdown, pop; 19.25 Die 2, serie; 20.00 Nieuws.
20.27 Crime story, serie;
21.20 Nieuwslijn, aktualiteiten
21.50 Veronica IJgala, ijsfestijn
22.35 Married with children, serie
23.05 Tweede lijn, aktualiteiten
23.30 Pin Up Club, erotiek
23.50 Cash, beleggingsspel
00.15 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 09.00 Schooltelevisie; 18.00 21 maart 1990, dok. reeks; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjoernaal; 18.55 Het klokhuis, jeugdinfo; 19.10 Van gewest tot gewest; 19.49 Zendtijd pol. partijen; 20.00 Nieuws.
20.20 Reuma... de stille pijn, info
20.25 25 jaar Van Gewest tot Gewest, jubileumprogr.
22.00 NOS-laet, aktualiteiten
22.50 Studio sport
23.20 Nieuws

DONDERDAG 15 MAART

BRT 1

14.00 Schooltelevisie; 16.30 De draad van Ariadne, praatprogr.; 17.20 Puur natuur; 17.30 Sinja Mosa, serie; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Plons, serie; 18.10 Draaimolen, kinderprogr.; 18.20 Carolientje, serie; 18.35 De tovenaer van Oz, serie; 19.05 Uitzending door derden; 19.30 Nieuws.
20.00 Het Capitool, pilootfilm
20.50 Felice!, spelprogr.
21.30 Panorama, aktualiteiten
22.30 Nieuws
22.45 Première, nieuwe films

BRT 2

18.40 Nieuwskrant; 18.45 Babel, voor migranten; 19.00 Zonen en dochters, serie; 19.30 Nieuws.
20.00 Eiland, kunstmag.
21.00 Dames en heren, Jan Fabré, opera

VTM

17.00 VTM-Kinderklub; 17.05 Thundercats, serie; 17.30 Lassie, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en letters; 18.30 Santa Barbara, serie; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van fortuin.
20.00 Tien om te zien, show
21.00 Flamingo Road, serie
22.00 Nieuws
22.30 Tele-facts, aktualiteiten
23.05 Soap, serie
23.30 Nieuws

Ned. 1

13.00 Nieuws; 16.30 Museumschatten; 16.41 Neighbours, serie; 17.05 Pugwall, jeugdserie; 17.30 Nieuws; 17.40 Jules Unlimited, serie; 18.08 Vara's kindermenu; 19.00 Nieuws; 19.22 De baas in huis, serie; 19.46 Lingo, woordspel.
20.19 Zeg 'ns aaa, serie
20.47 Doet ie't of doet ie't niet, spel
22.06 Achter het nieuws, aktualiteiten
22.30 Golden girls, serie
23.00 Nieuws
23.10 Roots in Rotterdam, dok.
23.55 Natuurmonument

Ned. 2

13.00 Nieuws; 15.30 Avro service salon; 17.00 Post, voor de jeugd; 17.03 The real Ghostbusters, serie; 17.30 Toppop gogo; 18.00 Ontdek je plekje, Antwerpen; 18.10 Van huisschaker tot klubschaker, TV-kursus; 18.30 David de kabouter, serie; 19.00 Pauze TV, jongerenmag.; 19.25 Preferenties, spelprogr.; 20.00 Nieuws.
20.27 Frances, film
22.45 Tussen kunst en kitch, mag.
23.30 Karel, praatprogr.
00.10 Voorheen van de rug af gezien, taal
00.45 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 09.30 Schooltelevisie; 18.00 21 maart 1990, dok. serie; 18.15 Islamitische omroepstichting; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjoernaal; 18.55 Het klokhuis, jeugdinfo; 19.10 Press gang, serie; 19.34 Vogels kijken, dok.; 20.00 Nieuws.
20.20 Lopend vuur, mediarubriek
21.03 De bezetting, dok.
22.00 NOS-laet, aktualiteiten
22.45 Gemeentewijzer, info
23.15 Nieuws

VRIJDAG 16 MAART

BRT 1

14.00 Schooltelevisie; 17.30 Sinja Mosa, serie; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Postbus X, serie; 18.35 David de kabouter, serie; 19.00 De Vlaams-Nationale Omroepstichting; 19.30 Nieuws. 20.00 Het Capitool, serie 20.20 De droomfabriek, hartewensen 21.55 Het kapsalon, serie 22.30 Nieuws 22.50 Tijd is geld, ekon. mag. 23.00 Fabian, film

BRT 2

18.40 Nieuwskrant; 18.45 Babel, voor migranten; 19.00 Zonen en dochters, serie; 19.30 Nieuws. 20.00 Filmspot, achtergrondinfo 20.25 WO II, Cultuur in oorlogstijd 21.25 Desktop publishing, lessenreeks 21.55 Europese kulturen, Byzantium

VTM

17.05 Thundercats, serie; 17.30 Lassie, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en letters; 18.30 Santa Barbara, serie; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van fortuin. 20.00 Bompa II, serie 20.30 Three Amigos, film 22.15 Nieuws 22.45 Sister Kate, serie 23.19 Crime story, serie 00.003 Nieuws

Ned. 1

13.00 Nieuws; 15.30 Tao tao, serie; 15.55 De vrijdag is anders; 17.30 Nieuws; 17.40 Lekker weg, toer. mag.; 18.10 Kruispunt TV, info; 19.00 Nieuws; 19.20 Spoorloos, introductie; 19.25 Hints, spelprogr. 20.05 Spoorloos, show 21.25 Brandpunt, aktualiteiten 22.05 Het geheim van de Sahara, serie 23.00 Nieuws 23.10 Sol Madrid, film

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.00 Gloss, serie; 16.48 Dieren van de Middellandse Zee, dok.; 17.19 Tros jeugdstation; 17.24 Alf op Melmac, serie; 17.45 Bessie en Adriaan, serie; 17.52 Tros aktua junior; 18.22 Tros popformule; 18.57 Tik tak; 19.02 Linda, life-style; 20.00 Nieuws. 20.27 Bananasplit, verborgen kamera 21.13 Allo, allo!, serie 21.44 De TV-dokter, advies 21.45 Jongbloed en Joosten, mag. 22.25 Tros sport 22.50 Onze ouwe, serie 23.55 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 10.00 Schooltelevisie; 18.00 21 maart 1990, dok. serie; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjoernaal; 18.55 Het klokhuis, jeugdinfo; 19.10 Graaf Duckula, serie; 19.35 Alan B'Stard, serie; 20.00 Nieuws. 20.20 Jimmy's, serie 20.50 Cinema 3, info 21.00 De schilderijtentoonstelling, dok. 22.00 NOS-laait, aktualiteiten 22.45 Studio Sport 23.15 Nieuws

George Burns en Walter Matthau ontmoeten elkaar na 11 jaar opnieuw in de dolle komedie „The Sunshine Boys”, zondag 11 maart, om 22u.25 op VTM.

ZATERDAG 10 MAART
THE MAN WITH THE
ONE RED SHOE

Amerik. komische film uit 1985 met Carrie Fisher, Tom Hanks en Jim Belushi. Concertviolist Richard Drew arriveert op het vliegveld met slechts een rode schoen. Dat is voor hem het begin van een hele reeks vreemde gebeurtenissen... (Ned. 2, om 22u.25)

ZONDAG 11 MAART
THE SUNSHINE BOYS

Willy Clark was ooit een beroemde variété-ster, maar zijn neef Ben heeft nu heel wat moeite om hem te laten opdraven in doodgevone publiciteitsspot. Op een dag ontmoet Willy zijn vroegere partner Al. Amerik. komische film uit 1975 met Walter Matthau, George Burns en Richard Benjamin. (VTM, om 22u.25)

MAANDAG 12 MAART
LES SOUS-DOUES

De leerlingen van een Parijse school zijn tegen alle verwachtingen in geslaagd voor hu baccalaureaat. Tien jaar later ontmoeten zij elkaar op een groot banket...4Franse komische film uit 1980 met Daniel Auteuil, Maria Pacôme, Michel Galabru en Françoise Michaud. (RTBf 1, om 20u.05)

DINSDAG 13 MAART
MANON 70

Franse film uit 1967 gebaseerd op het boek „Manon Lescaut” van abbé Prévost. De jonge Manon verkiest onder

invloed van haar broer steeds rijke minnaars boven de radioreporter op wie zij echt verliefd is. Met Cathérine Deneuve, Sami Frey en Jean-Claude Brialy. (Télé 21, om 20u.)

WOENSDAG 14 MAART
ANGEL AND
THE BADMAN

Amerik. western uit 1947 met John Wayne, Gail Russell en Harry Carey. Quirt Evans wordt door een woeste bende achterna gezeten en vindt een schuilplaats in de ranch van de familie Worth. Hij is licht gewond en wordt verzorgd door Prudence... (Ned. 2, om 16u.)

DONDERDAG 15 MAART
FRANCES

De 16-jarige Frances Farmer begint in New York een carrière als actrice. Dankzij een glansrol in een succesfilm breekt ze door in Hollywood waar ze trouwt met Dwyne Steele. Van dan af beginnen ook de problemen. Jessica Lange speelt de titelrol in deze biografische film uit 1982. (Ned. 2, om 20u.27)

VRIJDAG 16 MAART
FABIAN

Duitse film uit 1979 met Hans Peter Hallwachs, Hermann Lause en Mijanou van Baarzel. Fabian werkt in de dertiger jaren in Berlijn als copywriter voor een sigarettenfabrikant. Hij leidt een onbekommerd leven en gaat vaak op stap met zijn boezemvriend Labuda, tot wanneer hij kennis maakt met Cornelia... (TV 1, om 23u.)

OP DE BARRIKADE

27 februari — Een eivolle dag! Eerst naar Bokrijk, dan naar Genk om tenslotte over Meerhout naar onze Gemeenteraad te Herent te „snellen”.

Tijdens die raad beluisterde ik met groeiende bewondering William Vanhorenbeeks stevig-gedokumenteerde tussenkomst inza-

ke thuiszorg. Hij toonde aan hoe er nu in Vlaanderen tegenover elke 100 aktieven 48 gepensioneerden leven. Binnen een halve eeuw, bij gelijke omstandigheden, zou het aantal gepensioneerden aangroeien tot 95 t.a.v. 100 aktieven. 45.000 personen van deze 14,7 % van ons Volk, leeft in 682 rustoorden. Deze groep Vlamingen, waarvoor het Vlaams Verbond van Gepensioneerden, het VVVG, speciaal zorg wil dragen, wordt veelal „geparkeerd” buiten het dorpsleven maar dikwijls ook buiten het VU-afdelingsleven. Onze Afrikaanse vrienden kunnen dit parkeren van „onze wijzen” niet begrijpen. Zij horen immers onverbreekelijk thuis in hun levenskring... De Vereniging van Vlaamse Mandatarissen propageert met zijn ± 1.000 mandatarissen in de 308 gemeenten van Vlaanderen de betoelaging van de thuiszorg voor bejaarden. Dit voorstel houdt een herwaardering in van „de thuis”, het eerste sociale weefsel, de kleinste levenskring. De grote zuilen zijn nog niet „klaar” met deze gedachte. Zij aarzelen tussen hun macht in en over de verzorgingsinstellingen en de (beterkope!) thuiszorg. In de 18 bestuurlijke VU-arrondissementen werd het „welzijnsankermoment” op gang gebracht.

Dragen onze VU-afdelingen voldoende zorg rond „onze wijzen”? Verschillenden schrijven ons, geven ons goeie raad, getuigen vanuit 't verleden voor de toekomst. Zo doet Jan de Dier uit Erembodegem, die mij onderstaand gedicht zond. Ik mag het jou, beste lezers, niet onthouden:

*„Gelukkig is ons Volk z'n geardheid aan 't herwinnen
en gaat de scheiding der macht beginnen;
wanneer de volledige zelfstandigheid van m'n volk is in 't zicht,
keer ik terug naar het nieuwe Licht.”*

„Politieke cultuur”, hanteren we graag als kroonjuweel van ons Volksnationaal streven. Beleven we die heerlijke gedachte ook voldoende? Bestaat er een VVVG-afdeling in ons gebied? „Werken” we met gepensioneerden in onze voelkring, die onze afdeling moet zijn? Zoveel wijsheid onbenut laten heet bij mij een aanfluiting van gezond verstand en gevoelen.

Willy Kuijpers,
algemeen sekretaris

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEE

Na afloop van het Volksunie-Partijbestuur van maandag 5 maart j.l. heeft algemeen voorzitter Jaak Gabriëls volgende mededelingen verspreid ten behoeve van de pers.

Het partijbestuur van de Volksunie besprak tijdens haar vergadering de begrotingskontrolle, de derde Noordzee-ministerkonferentie en de invoering van een nieuwe logo bij de openbare omroep.

BEGROTINGSKONTROLE

Vice-eerste minister Hugo Schiltz bracht verslag uit over de begrotingskontrolle '90. Dat de begrotingsnorm werd gehaald, is op zich verheugend. In dat verband wil het partijbestuur de VU-minister prijzen voor het technisch korrekt verloop van de kontrolle, en het strak in de hand houden van de bijkredieten.

Toch betreurt de VU dat niet geijverd werd om een strengere norm na te streven. De onzekerheid m.b.t. de rentevoeten blijft immers als een spook boven de begrotingsevolutie hangen, en zal zonder twijfel opnieuw ten volle opduiken bij het opstellen van de begroting '91.

De Volksunie wil dan ook dat de regering op dat moment getuigt van politieke moed. Dit kan o.m. door radikaal te snijden in alle oneigenlijk gebruik,

zowel in de sociale sektor als op het vlak van de fiskaliteit. Alle misbruiken dienen aangepakt. Zoals momenteel de poorten in de fiskaliteit en het sociaal beleid openstaan, kan niet langer. Zonder een kordaat politiek optreden wordt de begroting '91 een „mission impossible”.

Tegelijkertijd wil de Volksunie erop wijzen dat „wat zwaarst is, zwaarst moet wegen”. Overeenkomstig het regeerakkoord wil de VU in geen geval aan Ontwikkelingssamenwerking laten raken. Er dient intengedeel gestreefd te worden naar de afgesproken 0,7 % van het BNP.

De nieuwe evoluties moeten het ook mogelijk maken meer op landsverdediging te besparen.

Naar aanleiding van de derde Noordzee-ministerkonferentie van Den Haag wijst de VU op de resolutie die VU-Europarlementslid Jaak Vandemeulebroucke namens de Regenboogfraktie samen met andere frakties zal indienen in het Europees Parlement. De Regenboogfraktie stelt daarin dat alles moet gedaan worden om de zero 2000-doelstelling, de terugbrenging tot nul van alle lozingen in de Noordzee tegen 2000 te realiseren. De VU staat immers zeer kritisch tegenover de resultaten van de twee Noordzee-konferenties inzake het behalen van de 50 % norm vervuiling tegen 1995. Vele besluiten van deze konferentie werden door de ondertekenende landen niet uitgevoerd.

De VU is dan ook van oordeel dat het zero-2000-doel alleen gehaald kan worden wanneer de problemen aan de bron worden aangepakt, en wanneer een beleid wordt gekoncipieerd dat gericht is op het voorkomen van verontreiniging. De VU wijst ook op de noodzakelijke sanering van de rivieren die in de Noordzee uitmonden. Zo moet vastgesteld worden dat er wat betreft de Schelde geen beleidsaanpak is, terwijl dat met de Rijn wel het geval is. De drie betrokken landen (Frankrijk, België en Nederland) pakken de sanering ongekoördineerd aan. Dit is een schoolvoorbeeld van een falende Europese aanpak, waarbij België optreedt als blokerende faktor.

RECHTZETTING

Nationaal Ontmoetingsmoment voor VU-gemeenteraadsleden op zaterdag 17 maart a.s.

Op de uitnodigingen staat dat Bulo best bereikbaar is via de E19 afrit nr. 8 richting Duffel.

Bulo deelde ons mee dat ze UITSLUITEND bereikbaar zijn via de uitrit nr. 9, Mechelen-Noord, zowel vanuit richting Antwerpen als vanuit de richting Brussel.

Momenteel is de brug op de baan N1, Mechelen-Antwerpen, ter hoogte van Walem, opgebroken.

Vanaf de uitrit nr. 9 volgt men de pijlen Industriezone NOORD. Eens in de industriezone volg je de pijlen NOORD II en BULO.

BIJEENKOMST VU-VROUWEN

Zaterdag 24 maart treffen de VU-vrouwen elkaar voor hun jaarlijkse ontmoetingsdag. Plaats van afspraak: Parochiehuis St. Jacobs, Goudstraat 35 te Gent.

De ontmoeting start om 10u. met een toelichting van senator Walter Peeters bij de recente wijzigingen aan het stelsel van de sociale zekerheid. Na de middag volgt een gelegenheidstoespraak door algemeen sekretaris Willy Kuijpers én een gesprek met Annemie Van Winckel, BRT-medewerkster en raadslid te Herent over haar boek „Lotgenotes”. De slottoespraak is van VU-ondervoorzitter Annemie Van De Castele.

Inschrijven kan, graag voor 19 maart, op het Algemeen Sekretariaat (02/219.49.30).

ABONNEMENTEN-SLAG '89-'90

Het bleef vrij rustig op het abonnementsfront de voorbije dagen.

Rob Geeraerts en vooral Luk Van Biesen maakten nochtans een goede beurt.

Hierdoor herovertuigt Halle-Vilvoorde zijn tweede plaats en heeft nu meer dan 40 % van de streefnorm bereikt. Nationaal werd de kaap van de 30 % overschreden.

WERVERS

1. Ward Herbosch, Wommelgem	27
2. Pierre Vos, Riemst	23
3. Luk Van Biesen, Halle-Vilvoorde	22
4. Wim Duys, Broechem	19
5. Rob Geeraerts, Laakdal	17
6. Bert Anciaux, Brussel	12
7. Liske Vanhorenbeek, Hofstade	11
8. Walter Storms, Lovendegem	9
9. Anny Lenaerts, Wilrijk	8
Jan Strynckx	8
11. Willy Kuijpers, Herent	7
Patrick Minnaert, Gent	7
13. VU-Haacht	6
14. Georges Raes, Ledegem	5
Bert Verleysen, Munsterbilzen	5
16. Rita Borremans, Geraardsbergen	4
Maurits Passchyn, Meise	4
Willy Putzeijs, Lummen	4
Nieke Stradiot, Sint-Lievens-Esse	4
Jacques Vander Haeghen, Oudenaarde	4

ARRONDISSEMENTEEL	Nieuwe	% t.o.v. streefnorm
1. Tongeren-Maaseik (1)	46	48,9
2. Halle-Vilvoorde (3)	84	41,2
3. Dendermonde (2)	24	39,3
4. Turnhout (5)	34	38,2
5. Roeselare-Tielt (4)	33	37,9
6. Sint-Niklaas (6)	22	32,8
7. Brussel (7)	22	31,9
8. Antwerpen (8)	99	31,5
9. Mechelen (9)	30	28,8
10. Oostende-Veurne-Diksmuide (10)	26	28
11. Gent-Eeklo (11)	52	27,4
12. Leuven (12)	41	25,6
13. Hasselt (14)	20	22,2
14. Brugge (13)	19	22,1
15. Kortrijk (15)	17	20,5
16. Oudenaarde (16)	6	17,6
17. Aalst (17)	23	16,4
17. Leper (18)	5	14,3
Totaal	603	30,2

Streefnorm: tegen pasen 1990 wil WIJ met 2000 eenheden sterker worden. Elk arr. kreeg daarvan een % toegewezen. Van week tot week brengen wij een overzicht van deze ruk voorwaarts.

(*): plaats vorige week.

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING

VAN DER CRUYS

Assesteenweg 240, TERNAT
Tel. 582.29.15

Toonzaal alle dagen open van 9-19 u. Zondag gesloten.

MAART

- 10 LATEM-DEURLE:** Jaarlijks VU-Lentefeest.
- 10 SLEIDING:** Wim Claes geeft orgelconcert in Sleidingse parochiekerk. Kaarten 150 fr. te verkrijgen in De Boemeltrein, Weststraat 131, en op de dag zelf in de kerk.
- 10 SINT-NIKLAAS:** Kaas- en Wijnavond in zaal Nectar, Driekoningenstraat 156, vanaf 20u. Ere-gast: Vic Anciaux. Prijs p.p.: 400 fr. Kaarten vóór 4/3 bij bestuursleden. Org.: A. Verbruggenkring St-Niklaas.
- 10 GENT-EEKLO:** Zeep voor Roemenië. VUJO-Gent-Eeklo zamelt vanaf 11u. zeep in voor Roemenië met een deur aan deur actie in Gentbrugge en Sint-Amandsberg.
- 14 DESTELBERGEN:** dia- en klankvoordracht over oude muziek en muziekinstrumenten, door Herman Van Cauwenberghe. Om 20u. in gemeenteraadszaal (jongensschool). Toegang gratis. Org.: Dr. Goossenaertskring i.s.m. DF en VTB-VAB.
- 15 GERAARDSBERGEN:** Praatkafeë. Geert Kentane spreekt over acties van het Rode Kruis in Roemenië. Om 20u. in het Vlaams Sociaal Centrum. Org.: VU-Geraardsbergen.
- 16 MOERZEKE:** Om 20u. in zaal Het Moleke, Molenstraat: Walter Luyten met eigen reisverhaal over gebeurtenissen in de Sovjetunie. Met dia-projectie.
- 16 LEDE:** Debatavond „De evolutie in de Oost-bloklanden”, met Willy Kuijpers en kannunik Van de Vreken. Plaats: zolder Kultureel Centrum Lede, om 20u. Inkom 50 fr. Org.: Vlaamse Klub Lede.
- 17 NINOVE:** 14e Eelfestijn van VU-Appelsterre-Outer-Voorde. Zaal De Paling, Geraardsbergsesteenweg 27 te Aspelare. Vanaf 18u. Ook op 18/3 van 11u.30 tot 15u.
- 17 SINT-NIKLAAS:** Een dagje Brussel. Inschrijven en inlichtingen bij Bruno Alderweiereldt (777.54.93 — 772.50.20).
- 17 SINT-NIKLAAS:** Bezoek met FVV de tentoonstelling Tussen heks en heilige. Samenkomst in-gang Museum (Zamanstraat) om 3 uur. Inkom leden 50 fr., niet-leden 70 fr.

18 ERPE-MERE: Lentewandeling o.l.v. Hector Van der Elst. 5 à 6 km. Na wandeling gezellig samenzijn met etentje (50 fr.). Vertrek 14u. hoeve H. Van der Elst. Inschrijven bij bestuursleden VU-Erpe-Mere.

19 DENDERMONDE: Debat repressie, amnesie... 45 jaar later. Panel: Louis De Lentdecker en Toon Van Overstraeten. Moderator: Pol Van Den Driessche. Om 20u. in de Grote Schepenzaal, stadhuis, Dendermonde. Inkom gratis. Org.: VNS.

19 SINT-NIKLAAS: Danslessen in de balletklas van kompleks Edelweiss, Nijverheidsstraat, van 20 tot 21u.30. Info en inschrijving: FVV-Sint-Niklaas, Agnes Stas (777.03.99) en Miet Van Wichelen (776.75.63).

24 AALST: Deens lenterecital in de Stadsfeestzaal te Aalst om 20u. Org.: FVV-Aalst.

24 VURSTE-GENT: begeleide wandeling langs Borgwalroute. Aanvang 14u. aan kasteel Borgwal. Om 18u. Breugelmaal bij Denise Goethyn, Akkerlos 3 te Vurse. Info en inschrijven: 091/84.21.61. Org.: Dr. Goossenaertskring Gent.

25 SINT-GILLIS-WAAS: Naar Zangfeest. Kaarten aan 225 fr.p.p., vervoer gratis. Inschrijven bij Romain De Grave (770.70.62) of Lucie De Munck (770.57.87). Org.: VU-Sint-Gillis-Waas.

30 ERTVELDE-EVERGEM: VU(JO) Evergem geeft een reisverslag met dia's van Roemenie. Om 20u. in de Rieme-kring.

31 DE PINTE: Zaal Mierregood. Om 18u. Etentje en gezellig samenzijn. Tafelrede door Peter De Roover (VVB). 250 fr. p.p., inschrijven bij A. Van Efferterre (091.82.27.79). Org.: IJzerbedevaart-werkgroep-VOS.

31 AALST: Kaas- en wijnavond in St. Annakring, Roklijf te Aalst. Vanaf 19u.30. Volw. 280 fr., kind. 150 fr. Org.: FVV-Aalst.

APRIL

1 GENT: Aperitiefdebat „Heeft het communisme nog een kans in Europa” met profs J. Kruihof (RUG) en Y. Vanden Berghe (UIA). Moderatoe dr. F.J. Verdoodt (ADVN). Om 10u. in VTB-VAB-zaal, Paddenhoek 1 te Gent. Info: 091/23.77.42. Org.: FVK-Rodennbachfonds Gent-Eeklo.

SINT-GILLIS-WAAS KULTUURMINNEND

Ondanks het feit dat de VU van Sint-Gillis-Waas een oppositiepartij is, zijn onze gemeenteraadsleden Luci De Munck en Erik Maes er toch in geslaagd enkele belangrijke verwezenlijken en de meerderheid aan de tand te voelen. Dat onze raadsleden kultuurminnend zijn blijkt uit het feit dat ze aandrongen op de aansluiting bij de Archeologische Dienst Waasland, ze stelden zich ook de vraag waarom onze gemeente niet deelnam aan de monumentendag...

Nogmaals bleek hoe anti-Vlaams de meerderheid is, maar dit geldt ook voor de andere oppositie-

partijen! Het neerleggen van een krans op de IJzerbedevaart namens de gemeente werd weggestemd, een gemeentelijke subsidie aan de vzw Bedevaart naar de Graven van de IJzer werd naar later verschoven...

Er was ook een tussenkomst vanwege Erik Maes i.v.m. milieuhinder veroorzaakt door een houtzagerij in St.-Pauwels. De eigenaar zwichte voor deze druk en besloot tien miljoen te investeren om deze milieuhinder weg te werken.

Gunther Van Acker

Houtzagerij DE ROOSE N.V.

Algemene hout- en platenhandel Schaverij

AFD. NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86

AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

HS

N.V. ZAKENKANTOOR HERMAN STEENHOUDT

1 STATIONSPLEIN,
9500 GERAARDSBERGEN
Tel. (054) 41 30 44

**Woonkrediet
steeds iets beter!**

BRABANT

MAART

- 9 LENNIK:** Peuters en kleuters: goed en slecht gedrag bij kinderen. Om 13u.30 in Huize Zwartebroek. Toegang gratis. Org.: VIAC.
- 10 HULDENBERG:** VU-papierstag voor Loonbeek, Neerijse en Huldenberg. Org.: VU-Huldenberg.
- 10 LEMBEEK:** 14de Haantjeskermis in zaal De Kring te Lembeek. Vanaf 17u.30. Ook op 11/3 vanaf 11u.30. Org.: VU-Lembeek.
- 10 WATERMAAL-BOSVOORDE:** Baskisch eten-tje t.v.v. Anai Artea (Vlaams Baskisch Solidariteitskomitee). Aanvang: 19u.30 in Trefcentrum De Jachthoorn, Delleurlaan 39. Inschrijven bij Derk Tegeler (02/230.14.38).
- 12 LEUVEN:** Daan Vervaeet over de „Ruimtelijke Ordening in Vlaams Brabant“. Om 20u. in MSI 02.15, Ravenstraat (gebouw achter UV-biblioteek). Org.: VUJO-KUL. Vrije toegang.
- 12 BRUSSEL:** Armoedezorg en kansarmoede. Om 19u.30, Ninoofsesteenweg 288, 1000 Brussel. Org.: Vlanajo.
- 13 LENNIK:** Bali... fascinerend. Deel 1. Om 13u.30 in huize Zwartebroek. Gratis toegang. Org.: Welzijnszorg Brabant.
- 15 LENNIK:** Grondwettelijke rechten en plichten. Gespreksnamiddag in Huize Zwartebroek, om 13u.30. Org.: Vorming en Gemeenschap. Inkom gratis.
- 16 TIELT-WINGE:** Vlaams Bal in Tilt-City. Aanvang: 20u.30. Org.: VU-Tielt-Winge.
- 16 LENNIK:** Peuters en Kleuters: de taal opvoeding van het kind. Om 13u.30 in huize Zwartebroek. Toegang gratis. Org.: VIAC.
- 17 KEERBERGEN:** Kaas- en Bieravond. In zaal Berkenbrem. 250 fr. p.p. Org.: VU-Keerbergen.
- 18 MACHELEN:** VU-restaurant in de Hulpkerk, Jan Veltmansstraat te Machelen. Vanaf 12u.30.
- 18 ELEWIJT:** Groot Pannekoekenfeest, in zaal „In den Prins“, V. Servranckxstraat 5. Org.: VU-Elewijk.
- 20 LENNIK:** Bali... fascinerend. Deel 2. Om 13u.30 in huize Zwartebroek. Toegang gratis. Org.: Welzijnszorg Brabant.
- 22 LENNIK:** Recht op vergaderen en vereniging. Gespreksnamiddag in Huize Zwartebroek, om

- 13u.30. Org.: Vorming en Gemeenschap. Inkom gratis.
- 23 LENNIK:** Kinderen en veiligheid. Om 13u.30 in Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127. Org.: VIAC-Lennik.
- 23 GROOT-BIJGAARDEN:** Breugelfeest in restaurant De Merlo, Brusselstraat 330, om 20u. Org.: VU-Groot-Bijgaarden.
- 24 OPWIJK:** VU-Opwijk-Mazenzele organiseert haar 9de groot Kaas- en Wijnfeest, vanaf 18u. in St.Pauluszaal te Opwijk.
- 24 ZELLIK:** Vlaamse kaasavond in de Zilverdistel, Kloosterstraat, vanaf 18u. Org.: VU-Asse, afd. Zellik.
- 24 BRUSSEL:** Geleide wandeling door Paleis der Natie o.l.v. Water Luyten. Spreekbeurt, film, en rondleiding door parlement. Om 9u.45 binnenplein, Leuvenseweg, tegenover Parlementstraat. Einde: 12u.15. Gratis deelname. Mogelijk ter plaatse middagmaal (550 fr. op rek. 001-1850091-86 van BK2000).
- 25 LEUVEN:** Kringen of personen die naar Zangfeest willen kunnen inschrijven voor bus en/of inkomkaarten in Parijsstraat 75 (22.09.66). IJzerbedevaartwinkel en Sekretariaat Vlaams Organisaties.
- 27 LOCKEN:** om 20u. Rusland-avond in zaal Nekkersdal, Gustaaf Schildknechtstraat 26. Spreker: Walter Luyten over gebeurtenissen in USSR.
- 27 LENNIK:** Om 13u.30 in Huize Zwartebroek: Bali... fascinerend. Org.: Welzijnszorg Brabant.
- 28 BRUSSEL:** FVV-vormingscyclus rond Vrouw en Vorming. In zaal 't Schuurke, Oude Graanmarkt 25, 1000 Brussel om 20u. Panelleden: mevr. A. De Man, mevr. I. Schreyers, dhr. L. Van Waas.
- 29 LENNIK:** Rol van het verenigingsleven in onze samenleving. Om 13u.30 in Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127. Org.: Vorming en Gemeenschap.
- 30 LENNIK:** Om 13u.30 in Huize Zwartebroek: Kinderen en veiligheid. Org.: Brab. Dienstverlening.
- 30 BRUSSEL:** DF-avond „De Basken en hun volksnationale strijd. Om 20u. Baskisch avondmaal, 21u.: spreekbeurt door Walter Luyten. Inkom vrij. Zaal Ten Nude, J.W. Wilsonstraat 21 (St.Joostplein). Inschrijven op nr. 02/482.11.93.
- 31 BRUSSEL:** Eten-tje in zaal Familia, Frans Vekemansstraat 131, 1210 Brussel van 11u.30 tot 21u.30. Org.: VU-hoofdstad.

LIMBURG

MAART

- 11 SCHAFFEN:** FVV wandelt onder kundige leiding. Vertrek 13u.45 Sporthal Masano, Waterstraat (grote parking). Aankomst: ong. 17u. Gezinswandeling 8 km. Na wandeling koffietafel. 140 fr.p.p. Info bij Jeannine Theys (013/33.71.99) en Magda Cresens (013/33.31.62).
- 14 TESSENDERLO:** De juridische implicaties van het ongehuwd samenwonen, door dr. jur. Thérèse Gobert, in 't Goor te Engsbergen om 20u. Org.: FVV-Tessenderlo.
- 18 LUMMEN:** Gezellig eten-tje in de Parochiezaal van Tiewinkel, vanaf 16u. Inschrijven: 013/52.18.97. Org.: lijst Ruim-VU-Lummen.
- 24 KWAADMECHELEN-HAM:** 3de VU-al in zaal Gemeenschapshuis, Dorpsstraat 15a. Aanvang: 20u.30. Inkom 60 fr. Iedereen van harte welkom.
- 24 BREE:** Zaal El Toro: Groot Vlaams Eetfeest vanaf 19u. VVK: 300 fr., kassa 400 fr. Keuze uit twee heerlijke schotels. Iedereen welkom. Org.: VU-Bree.

PEER MOET BEGROTINGS-HUISWERK OVERDOEN

Peer heeft het nooit erg nauw genomen met de kredieten voor de kansarmen. Ook vorig jaar toen dit bijzonder krediet Van den Bossche voor het eerst aan de gemeenten werd toegewezen heeft het stadsbestuur dit niet op een ernstige wijze in de begroting opgenomen. Toen konden evenwel nog verzachtende omstandigheden ingeroepen worden, omwille van de spoed waarmee dit moest gebeuren. maar wat evenwel geen enkel begrip verdient en zelfs schandelijk te noemen is, is het feit dat het homogeen CVP-bestuur deze kredieten grotendeels aanwendt voor projecten die met kansarmen niets te maken hebben. Zo gebruikte het stadsbestuur 4,5 miljoen kansarmengeld voor het verfraaien van het Kerkplein, gelegen in het moderne spiksplinternieuwe residentiële centrum van Peer.

Ook het resterende geld van 1989 kreeg nauwelijks een verantwoorde bestemming. Er werd zelfs sportmateriaal voor de sporthal aangekocht met deze kredieten. Dit alles is natuurlijk handelen tegen het dekreet betreffende deze bijzondere kredieten. Gemeenteraadslid Raymond Eerlingen bracht de bevoegde overheden dan ook op de hoogte van de gang van zaken te Peer. Minister Van den Bossche liet reeds weten dat indien dit zo is, de kredieten voor Peer niet zullen toegekend worden.

BEGROTING 1990

Voor het jaar 1990 krijgt Peer eveneens 7,3 miljoen toegestopt van de Vlaamse Eksekutieve om het gemeentebeleid ten aanzien van de kansarmen te stimuleren. Om zekerheid van goede besteding te hebben vraagt de overheid een lijst op te stellen van hun kansarmen-projecten. Die lijst moet aan de raadsleden overgemaakt worden samen met de begroting, zodanig dat de raadsleden hun controle-rende taak kunnen uitvoeren. In Peer kregen de raadsleden helemaal geen lijst! Dit is niet alleen verdacht, maar het is tevens in strijd met de gemeentewet (art. 96).

Bij de stemming van de Begroting '90 heeft raadslid Eerlingen de ganse raad en vooral het stadsbestuur gewezen op de ongeoorloofde en onwettige handelswijze. Maar het mocht niet baten. De 7,3 miljoen verdwenen in de duistere begrotingspot. Geen spoor te vinden van kansarmen-projecten. Maar de CVP-raadsleden vonden dat alles zo in orde was en keurden deze handelswijze goed! De fractie Nieuw stemde tegen.

Eerlingen heeft de Provinciale overheid en gemeenschapsminister Van Den Bossche opnieuw ingelicht over de duistere praktijken. Van Den Bossche ging dadelijk akkoord om te zeggen dat het onwettig is wat het stadsbestuur doet.

Ook de Provinciale Overheid gaf Eerlingen gelijk. Zij volgde zijn zienswijze, keurde de Begroting af en vraagt het stadsbestuur haar huiswerk over te doen en dit, gelukkig, tot het profijt van de zwakke, want daar gaat het tenslotte om.

Het is jammer dat het stadsbestuur nooit naar de oppositie wil luisteren. Men wil nochtans graag helpen en een ganse waslijst bezorgen van kansarmen-projecten voor Peer.

STUDIEDAG — VLAAMS-BRABANT

De Vormingsinstelling Autonome Centra van Lennik organiseert op 17 maart a.s. een studiedag over Vlaams-Brabant.

Het programma ziet er als volgt uit:

9u.: Vlaams Brabant en de groene gordel, door Filip Martens, kabinetschef van minister van Openbare Werken en Verkeer Johan Sauwens.

10u.30: koffiepauze

11u.: Openbare werken en verkeer in Vlaams-Brabant door Filip Martens.

12u.30: Lunchpauze

13u.30: De relatie Vlaams-Brabant — Brussel, door Guido Fonteyn, joernalist van De Standaard/Het Nieuwsblad.

15u.: panelgesprek.

Inschrijven kan door 300 fr. te storten op rek. nr. 979-4644691-45 op naam van VIAC, met vermelding „Vlaams-Brabant“.

WEST-VLAANDEREN

MAART

9 IZEGEM: Vlaams Huis, vanaf 20u: Kaaring. Ook op 11/3 vanaf 10u. Org.: Kaartersklub De Vlaamse Vrienden.

10 BLANKENBERGE: Voordracht over Noord-lerland door W. Kuijpers. Zaal C.M. om 20u. Wie vooraf inschrijft krijgt een schoteltje Ierse visproevortjes. Inschrijven tot 5/3 bij Cecile Vergauwen (050/41.34.19). Org.: DF-Blankenberghe.

10 IZEGEM: Kaas- en Wijnavond. Zaal Ter Mael, om 20u. Deelname: 300 fr., gratis aperitief. Org.: VUJO-Izegem.

12 ROESELARE: Om 14u. in 't Leeuwke: Diana-middag over Venetië. Org.: VVVG-Roeselare.

14 IEPER: FVV-Vormingscyclus rond Vrouw en Vorming. Om 20u. in Eethuis De Keerle, Menenstraat 16.

14 OOSTDUINKERKE: Aerobic in de Witte Brug, Oostduinkerke, om 20u.30. Org.: FVV-Duneblomme vzw.

16 KORTEMARK: Videofilm over China; een reisverhaal door Aime Desimpel-David. In Zaal Hansam, Handzamestraat, Handzame. Om 19u.30. Org.: Vlaamse Kult. Kring Kortemark.

17 HARELBEKE: Ledenfeest in zaal Torengalm te Bavikhove. Eregast: Johan Sauwens. Mossel-festijn of Vlaamse karbonaden. Inschrijven bij H. Vandenberghe, Acacialaan 51, 8730 Harelbeke vóór 14/3. 500 fr. p.p. Welkom vanaf 19u.30. Org.: VU-Harelbeke.

19 ROESELARE: om 20u. in 't Leeuwke: Vormingsavond met L. Dosefelinstituut over „Het Nieuwe Vlaanderen.” Org.: VU-Roeselare i.s.m. Vlana-jo.

19 IZEGEM: Oud Stadhuis om 15u.: uiteenzetting over Openbare Bibliotheek te Izegem, en haar werking door Jan Vandommele. Aansluitend plaatsbezoek. Org.: VVVG-Izegem.

21 OOSTENDE: FVV-vormingscyclus rond Vrouw en Vorming. In zaal Benny, hoek Vlaanderenstraat-Langestraat, om 20u. Panelleden: Dhr. Debruyne en mevr. A. Parmentier.

22 IZEGEM: Bar auditorium om 20u.: minister Johan Sauwens met een nieuwe visie op openbare werken en verkeer in Vlaanderen. Org.: Vlaamse studie- en vormingskring.

25 BLANKENBERGE: Naar Zangfeest met bus. Vertrek 8u.30 aan stadhuis. Terug rond 20u. Inkom + bus: 680 fr. Inschrijven bij Miel Duysters (050/41.36.54). Vrij bezoek aan Antwerpen tussen 10u.45 en 13u.30.

26 IZEGEM: Om 20u. in de bar van de Stedelijke Muziekakademie, Kruisstraat 15: Prof. Paul Van de Meersche over De Japanse Maatschappij. Org.: VSVK-Izegem.

27 IZEGEM: FVV-Vormingscyclus rond Vrouw en Vorming. Om 20u. in 't Spiegelaarke, Brugstraat 47. Panelleden: mevr. A. Roels en dhr. Corteel.

28 OOSTDUINKERKE: Aerobic in de Witte Brug, Oostduinkerke om 20u.30. Org.: FVV-Duneblomme.

29 ROESELARE: Om 20u. in 't Leeuwke: Een „eksellente” avond met gemeenschapsminister Johan Sauwens. Org.: VU-Roeselare.

31 ROESELARE: Vanaf 16u. in 't Leeuwke: Reuze groentenkaarting. Ook op 1/4 van 10 tot 17u. Org.: VU-Roeselare.

31 IZEGEM: Terrein 4 Stadion om 16u.: voetbalmatch Vlaams Huis-Tyrol. Org.: Voetbalklub Vlaams Huis.

VUJO-IZEGEM OVER 1 JAAR BELEID

Het lag in onze bedoeling om als jongeren van de VU één jaar na de gemeenteraadsverkiezingen en de opnieuw zetelende coalitie eens te kijken wat er van de belofte van de Volksunie, onze moederpartij, reeds gerealiseerd werd. We haalden daarom de nieuwe voorstellen uit het VU-verkiezingsprogramma van oktober '88 en trokken hiermee naar Eerste Schepenen Geert Bourgeois.

Tot onze eigen verbazing stelden we vast dat — op 2 punten na — met de verwezenlijking van alle beleidsvoorstellen reeds werd begonnen!

De twee nog niet aangevatte beleidspunten zijn de info-dienst ook open op zaterdagvoormiddag en de invoering van de komputer als beleids- en controle-element.

POLITIEK FATSOEN

Bij de reeds aangevatte beleidspunten zijn ondermeer de uitbouw van de OCMW-diensten; de uitbouw van het regionaal karakter van de POB; het opstarten project Kultureel Centrum; de verdere opvang van de huurwoningnood; de coördinatie van de verschillende diensten i.v.m. bestrijding vandalisme; het blijven ijveren voor het bekomen van een gemeentelijk bos (momenteel in onderhandelingsfase); de stapsgewijze uitvoering van het Jeugdbeleidsplan; de uitbreiding van het waterleidingsnet over heel Izegem; de oplossing voor de verkeersopstopping in het centrum tijdens de piekuren; de regelmatige snelheidscontroles (zij het nog te weinig) en de systematische uitvoering van het fietspadenplan, met paden gescheiden van de weg.

Sommige van deze punten staan nog maar in het beginstadium van verwezenlijking. We blijven de evolutie dan ook volgen.

De zoveelste aanvraag vanwege de SP, recent onder de deknaam „de Sossen”, bewees eens te

meer de huidige verziekte toestand op dit vlak. We waren verwonderd dat wij, VUJO, de enigen waren die reageerden. Nochtans hebben alle politieke partijen de laatste tijd de mond vol over „politiek fatsoen”, en zitten zij met een vertegenwoordiger in de Jeugdraad.

De reaktie vanwege de SP op onze kritiek, waarbij zodanig een uitleg werd gegeven om toch maar in aanmerking te kunnen komen voor nog maar eens 9000 fr. bewijst dat we een drastischer lijn moeten trekken.

Daarom stellen we voor dat iedere politiekgebonden vereniging uit de subsidiepot van Jeugd- en Kultuurraad zou worden geweerd. Zo wordt meteen komaf gemaakt met een aantal nep-verenigingen die feitelijk geen werking kennen, maar toch jaarlijks subsidies ontvangen. Tevens verdwijnen op deze wijze een aantal afgevaardigden die momenteel zonder de minste interesse naar de Jeugd- en Kultuurraad komen, alleen maar omwille van die jaarlijkse subsidie voor de eigen vereniging. Uiteraard blijven alle afgevaardigden welkom in beide raden, maar zouden sommigen nu geen subsidie meer ontvangen. We denken dat die politiekgebonden verenigingen die feitelijk wél een bloeiende werking kennen, het ook zonder die bescheiden subsidie zullen kunnen stellen. Want het ligt natuurlijk niet in onze bedoeling om de werking van deze verenigingen af te remmen.

De aanpassing van het subsidiereglement die wij voorstellen zou financieel ten goede komen aan voornamelijk de erkende jeugdbewegingen in de Jeugdraad, en in de Kultuurraad voornamelijk aan de koren, harmonieën en toneelverenigingen die een a-politiek karakter hebben en op deze wijze een verhoging van de subsidiegelden zouden bekomen.

Peter Ameel,
VUJO-Izegem

ADVERTENTIE

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN WERVIK

De raad brengt ter kennis dat een wervingsreserve wordt aangelegd (geldig tot en met 31.12.1992) voor **maatschappelijk werker (m/vr.)**.

Het verplicht inschrijfformulier, de voorwaarden en inlichtingen kunnen worden bekomen op het secretariaat van het O.C.M.W., kantoor nr. 1 — Steenakker nr. 30, 8670 Wervik, ma t/m vr tussen 9 en 11 uur of telefonisch: 056/31.16.57 — 31.16.18.

Kandidaturen, met curriculum vitae en eensluidend afschrift van diploma, dienen per aangetekend schrijven gericht aan de Heer Voorzitter van het O.C.M.W., Steenakker 30, 8670 Wervik en toe te komen uiterlijk op vrijdag 23 maart 1990.

Wervik, 27.02.1990.

Diependaels

- BINNENHUISINRICHTING
- SIERSCHOUWEN
- MEUBELN — STOFFEN
- BEHANG

Kazernestraat 39
9620 ZOTTEGEM

091/60.13.37

Kostuums naar maat.

HERENKLEDING

Vermees

Steenhouwersvest, 52
ANTWERPEN

VU-DEERLIJK SMEEDT NAUWERE BANDEN TUSSEN OOST EN WEST

Zowat 45 West- en Oost Duitsers waren het voorbije weekeinde te gast in West-Vlaanderen. De gasten uit Grossburschla (DDR) en Altenburschla (BRD) kwamen kennis maken met een stukje Vlaanderen op uitnodiging van de Deerlijkse VU-afdeling.

Tijdens de verschillende toespraken was het vredevol samenleven in een verenigd Europa de kerngedachte.

Enkele gasten kregen het wel even benauwd bij hun bezoek aan de IJzertoren in Diksmuide. Na de verwelkoming door Jean-Pierre Dewijngaert van het IJzerbedevaartkomitee wilde men wel eens van helemaal boven op de Toren van een prachtig uitzicht over de IJzervlakte genieten, doch tussen de eerste en tweede verdieping weigerde de lift plots alle dienst. Pas drie kwartier later kon men „de gevangenen“ uit de liftkooi bevrijden. Ook dat zal hen heel zeker lang bijblijven...

Hierlangs wil VU-Deerlijk allen danken die op één of andere manier mee hielpen aan het welslagen van dit verbroederingsweekeinde.

v.l.n.r.: burgemeester Montag (BRD), burgemeester Terryn (Deerlijk), Dirk Demeurie (plaatselijk VU-voorzitter) en burgemeester Schein (DDR) bij de overhandiging van authentieke stukjes IJzeren Gordijn.

ZOEKERTJES

— **GEZOCHT** — 24-jarige medische secretaresse, vlot 3-talig met noties informatika en tekstverwerking, zoekt na beëindiging van tijdelijk kontrakt in laboratorium, betrekking in Brusselse of omgeving. Onmiddellijk beschikbaar. Voor inlichtingen zich wenden tot senator dr. J. Valkeniers, tel. 02/569.16.04.

— **GEZOCHT** — Voor gehandikapte in Roemenië: tweedehands loophulp of rollator (loophulp met 2 wieljes); contact: Frank Seberechts 02/219.49.30 of 03/238.48.44.

— **GEZOCHT** — Licentiaat in de Biologische Wetenschappen, richting dierkunde-biotechnologie, zoekt passende betrekking. Aanbiedingen aan erezinator O. Van Ooteghem, tel. 091/30.72.87.

HERNIEUWDE VU-FRAKTIE TE LIER

Wegens het onverwachte overlijden van Jan Andries moesten er wijzigingen doorgevoerd worden in de VU-fractie in de Lierse gemeenteraad.

Als eerste opvolger op de VU-lijst nam Roger Vanden Eynde de vrijgekomen plaats in als gemeenteraadslid. Roger is geboren in 1940, gehuwd, en vader van vier kinderen: Dries, Wim, Nele en Katrien. Al vijftien jaar is hij leraar aan het Sint Gummaruskollege. Roger heeft er al een jarenlange VU-activiteit opzitten en zetelde ook in de gemeenteraad in 1988.

De VU moest ook een nieuwe schepen aanduiden. De politieke raad Lier-Koningshooikt besliste hiervoor Jos Goris voor te stellen.

Nadat de gemeenteraadzitting van 20 november een minuut stilte in acht had genomen ter nagedachtenis van Jan Andries werd Jos verkozen tot Schepen van landbouw, burgerlijke stand en militie.

Jos Goris werd op 21 oktober 1925 in Koningshooikt geboren. Hij zette zijn eerste stappen in de

Volksunie als propagandist aan de zijde van Walter Luyten. In 1963 stond hij samen met Frans en Wilfried van Bouwen en Jan Andries aan de doopvont van de Hooiktse VU-afdeling, die toen 25 leden telde. In 1982 werd hij verkozen tot raadslid wat zich vorig jaar herhaalde.

We wensen beiden, samen met onze schepen Jan Hauwaert, nog een vruchtbaar mandaat toe ten bate van de Lierse VU en de ganse bevolking.

Frank Boogaerts.

GEMEENTE NIJLEN MOTIE VOOR AMNESTIE

De Gemeenteraad van Nijlen, in zitting vergaderd zijnde op 22 januari 1990,

— stelt vast dat, 45 jaar na de feiten, de sociale en menselijke gevolgen van de oorlog in ons land blijven aanslepen;

— betreurt dat ons land aldus het enige is in West-Europa waar men niet tot bezinning en verzoening kwam;

— meent dat enkel grondige afkeuring en medelijden kan opgebracht worden voor hen die, om welke reden ook, de mensenrechten in verdrukking brengen;

— beseft dat verzoeningsgezindheid de bouwsteen moet zijn van een nieuwe en betere samenleving, en niet wrok en haat;

Herhaalt derhalve de plechtige oproep aan parlement en Vlaamse Raad om op grond van bovenvermelde overwegingen in 1990 eindelijk de nodige maatregelen te nemen om de naweën van de oorlog weg te nemen.

Vraagt bij het begin van een nieuw jaar in een geest van vrede en verzoening aan alle landgenoten te helpen een einde te maken aan alle menselijk en sociaal onaanvaardbare gevolgen van de oorlog.

ADVERTENTIE

U wenst dat uw inspanningen u meer voldoening zouden schenken?

Dat kan bij het Vlaams ziekenfonds **IC DIEN**, ook indien het ziekenfondswezen voor u volledig nieuw is.

Wij zoeken immers

MEDEWERKERS

voor de klantendienst (m/v)

Door een grondige opleiding, afgestemd op uw mogelijkheden, kan ook u medewerker worden.

U mag van ons verwachten: een degelijk aanvullend inkomen; een uitgebreide ondersteuning; een voortdurende gelegenheid tot bijscholing.

Wij verwachten: een man/vrouw minimum 18 jaar, woonachtig in het arrondissement Turnhout, met bereidheid om zelfstandig te werken (eventueel in bijberoep).

Als u zich hierin herkent, stuur dan uw sollicitatie met C.V. naar: **IC DIEN**

Turnhoutsebaan 15, 2400 Mol, t.a.v. Rik Gezyen

38987

ANTWERPS STUDENTENZANGFEEST

Vorig weekend was KVHV gastheer voor de 3de Europese Studentendagen van het Europees Verbond van Katholieke Studentenverenigingen (EKV). Hierin zitten studentenverenigingen uit voornamelijk duitstalige landen (Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Liechtenstein) naast Vlaamse, franstalige en Nederlandse verenigingen. Sinds kort zijn er ook contacten in Oost-Europa (Hongarije, DDR, Roemenië, Tsjechoslowakije).

Het 11de Antwerps Studenzangfeest betekende de start van dit lange weekend. Ook dit jaar liep de Antwerpse stadsfeestzaal weer vol met studenten en simpatisanten. Hieronder vermelden we graag minister Johan Sauwens en senator Walter Luyten, naast tal van andere mandatarissen.

Nadat de praesides werden verwelkomd met het Jo Vivat en het Gaudeamus Igitur nam praeses Joris Giebens het woord om kort de politieke actualiteit te belichten. De huidige staatshervorming gaat niet ver genoeg. Ook worden vragen gesteld bij de uitvoering van de derde fase. Joris Giebens besloot zijn rede met een oproep tot alle activiteiten van het Actiecomité Vlaanderen '90 en vooral tot een massale deelname aan de manifestatie in Brussel op 6 mei e.k.

Voor de pauze wordt normaal een meer ernstig gedeelte afgewerkt, dat dit jaar toch ook reeds licht verteerbaar was gemaakt. De Vlaamse strijdlieiders komen hier vooral aan bod, naast meer plechtige volksliederen, maar toch liederen met wat meer schwing in.

COMMILITIO HONORIS CAUSA

Zoals in het begin reeds gemeld was dit studentenzangfeest de start van de Europese studentendagen. Een plechtig en indrukwekkend moment was dan ook de intrede van de buitenlandse gasten. In de duitstalige gebieden draagt het praesidium van de studentenverenigingen een traditioneel meestal militair uitzienend kostuum waarbij dikwijls één der leden een standaard draagt. Deze traditionele kledij noemt men „Volurichs“, de plechtige intrede van deze praesidia is „chargieren“.

Telkenjare opnieuw wordt op het Antwerps studentenzangfeest iemand geëerd als Commilitio Honoris Causa voor zijn verdiensten voor de Vlaamse Beweging. Dit jaar viel de keuze (toch wel opmerkelijk voor het KVHV) op de Joodse Vlaming Louis Davids. Als hoofdredakteur van het Belgisch-Israëlitisch weekblad ijvert hij al jaren voor het Nederlands taalgebruik in de Joodse gemeenschap. Ook ijvert hij voor meer begrip voor de Vlaamse beweging in die Joodse gemeenschap. En alhoewel hij zelf als 14-jarige knaap kennis heeft gemaakt met de concentratiekampen, is hij ook een pleitbezorger voor amnestie. Louis Davids staat de laatste tijd wel meer in de belangstelling: onlangs ontving hij de Visser-Neerlandprijs, en op het

Vlaams Nationaal Zangfeest van 25 maart e.k. wordt hij ook aangekondigd als één der eregasten.

Het eerste deel werd, op enkele liederen na, besloten met een optreden van de Frivole Framboos. Voor enkele jaren waren ze door het Antwerps studentenpubliek reeds onthaald op een staande ovatie. Ook dit jaar kregen ze het publiek op hun hand door de speelse manier waarop ze klassieke muziek brengen, maar ook aandacht hebben voor Vlaamse volksliederen.

Sinds enige jaren poogt KVHV Antwerpen ook aandacht te schenken aan de uitbreiding van de nederdaltalige liederenschat, en dit als signaal naar grotere organisaties toe die op dit gebied nog veel meer impact hebben. Het KVHV zoekt het hierbij vooral in de kleinkunst. Zo stonden dit jaar met wisselend succes op het programma: „Land van Maas en Waal“ van Boudewijn de Groot, „Jan Klaassen was trompetter“ van Rob De Nijs, „Daar is de lente“ van Jan De Wilde en „Wij zullen doorgaan“ van Ramses Shaffy.

Het tweede deel is het meer studentikoze gedeelte. Maar toch werd met enige ernst begonnen door een herdenking te wijden aan de 25 jaar geleden

overleden Vlaamse komponist en verspreider van het Vlaamse lied Emiel Hullebroeck.

Als men genoeg inspiratie heeft wordt er ook een stunt gebracht op het Antwerps studentenzangfeest. Dit jaar werd een alternatieve versie op „De Poppenstoet“ geschreven waarin op een ludieke manier het politieke wereldje werd opgevoerd. Orgelpunt was de regen van ballonnen met als slogan: „Vlaanderen écht vrij“. Eigenlijk dus nogmaals een oproep voor 6 mei.

Alhoewel bier nog altijd de drank bij uitstek is voor studenten, is jenever de laatste tijd ook wel in opmars. Om dit nog meer kracht bij te zetten kwam uit Hasselt de Sociëteit Ter Ondersteuning Onzer Plaatselijke Kroegen en Stammees, ofte De Stoepkes met jeneverdrinkliederen.

Traditioneel hoogtepunt van het studentenzangfeest is het optreden van de studentenfanfares, dit jaar uit Leuven en Gent. De massa is dan niet te houden. Welhaast iedereen komt van zijn stoel om te dansen op het middenplein.

Maar even snel als de hel losbreekt is het publiek terug rustig en beheerst voor de plechtige apoteose. „Gebed voor het Vaderland“, „Oude Rolderklacht“, EKV-hymne“, „Alle Menschen werden Brüder“, „Die Stern van Suid-Afrika“, „Wilhelmus“ en „De Vlaamse Leeuw“.

W. Van Gramberen

ANTWERPEN

MAART

8 MOL: Uitgebreide tema-arr. raad; Willy Kuijpers; afd.-werking. Zaal Malpertuus om 20u.30.

8 WIJNEGEM: Hugo Coveliers over Securitas Belgica in de Kapeltheater, Turnhoutsebaan 199 om 20u. Org.: Reinaert, VU-Wijnegem.

9 HERENTALS: Rodenbachfondskwis in Boskantien om 20u. Info: 015/51.59.40.

10 NIJLEN: Volleybalklub Kempenland organiseert jaarlijkse Pensenvond. Eveneens frikadellen met frieten. In lokaal Kempenland om 16u.

10 BERLAAR-HEIKANT: Senator Walter Luyten en 3 VU-gemeenteraadsleden nodigen uit op hun Vlaamse Nacht in zaal Familia. Vanaf 21u.

10 KAPELLEN: Geleid bezoek aan tentoonstelling Felix De Boeck, gemeentehuis van Drogenbos. Om 14u. bezoek met gid het kasteel van Gaasbeek. Vertrek: 9u. stp parking GB Kapellen (eigen vervoer). Onkosten: 100 fr.p.p. Org.: FVV-Kapellen.

14 EDEGEM: Dia-avond over De Vlaamse Eilanden = Azoren, door Alfons De Belder. Om 20u. in Drie Eiken, Drie Eikenstraat 128. Org.: Kulturele Kring.

14 BERCHEM: FVV-Vormingscyclus rond Vrouw en Vorming. Om 20u. in Kultureel Centrum, Driekoningestraat 126. Panelleden: M. Troch, R. Ruys en D. Daems.

15 BERCHEM: Bruno De Wever spreekt over Staf De Clercq. Om 20u.30 in Kultureel Centrum, Driekoningestraat 126. Inkom 50 fr. Org.: Vlaamse Kring Berchem.

16 WOMMELGEM: Voordracht over heksen, spoken en bijgeloof, gevolgd door Breugelmaaltijd. Voorinschrijving 450 fr. verplicht vóór 6/3 bij Kult. Kring Jan Puimege (03/322.27.75 of 03/353.07.73).

17 HOVE: Lentebal van VU-Hove, in zaal Urania, J. Mattheessensstraat. Deuren 20u.30. Dans 21u. Bodega 22u. Inkom vvk 100 fr., kassa 150 fr. Kaartenverkoop Willem Nolle (03/455.65.46).

17 EDEGEM: Om 20u. in Drie Eiken: Kaartavond. inschrijven op voorhand. org.: VNSE.

17 NIJLEN: Nacht der Kameradschap. Feestavond van alle Vlaamse volksnationalisten. Vanaf 19u.30 in zaal Nilania. Org.: SMF-Kempen/Limburg.

18 HERENTHOUT: Om 19u.30 Zaal Lux, Markt: Toneelvoorstelling De tuinman van de koning, met Luc Philips. Org.: Rodenbachfonds.

21 BERCHEM: Kwisavond in het CC-Berchem om 20u. Org. en info: FVV-Berchem.

22 MERKSEM: Vlaamse Kring Groeninghe. Poëzieavond rond Anton Van Wilderode. Om 20u. in zaal De Kring, De Boeckstraat 73. Met Katelijne Van der Hallen en gitaarbegeleiding.

22 TURNHOUT: FVV-Vormingscyclus rond Vrouw en Vorming. Om 20u. in De Warande, lokaal 4 (kelderverdieping), Warandestraat 42. Panelleden: Chiara Van Leuven en Hilde Van Laer.

22 EDEGEM: om 20u. in Drie Eiken. Voordracht dr. Walter Boers over Godsdienst Literatuur en macht. Org.: Kult. Kring Edegem.

23 SCHOTEN: Voordracht door Elisabeth Marain over Rosalie Niemand en Kameraad Diktator. Om 20u. in Kasteel van Schoten. Inkom leden-FVV-CMB-CC 100 fr., niet-leden 150 fr. Org.: FVV-Schoten.

23 RIJMENAM: Arrondissementale VU-kwis in lokaal St.-Maartensberg. Inschrijven per 4 of 5 deelnemers via 03/482.11.93. Org.: Arr. Mechelen. Aanvang: 20u.

24 BRASSCHAAT: Wakkere Bal, dans- en babelpartij. Feestzaal Melkerij Peersbos, Bredabaan 93. Org.: VU-Brasschaat.

27 BERCHEM: Naar tentoonstelling De Paaseilanden. Vertrek berchemstatie met trein van ong.8u.20. Gids voorzien. Mogelijke combinatie bezoek katedraal. Org.: FVV-Berchem.

31 WILRIJK: Fiesta Andina, Hof ter Lo te Bergerhout. Opbrengst voor verzending van tweedehandskledij e.d. voor de Andes. Info: 03/827.24.08. Org.: Centro-Andino.

31 GEEL: Naar KNS-voorstelling „Het proces Xhenceval“. Vertrek om 19u. lokaal Presto, Markt. Reis + inkom: 250 fr. Inschrijven door storting op nr. 850-8808850-84 t.n.v.V.A.G. vóór 23/3, of tel. bij K. Geens (014/58.04.42) J. Sels (014/58.20.89) en H. Verachtert (014/58.23.51). Org.: Vlaamse Actiegroep Geel.

**WILLY
MICHIELS**

MAKELAAR IN VERZEKERINGEN

Torleylaan 51 • 1511 HUIZINGEN
tel. 02/360.20.40

Kantooruren: 9-12 - 15-18 (zaterdag: 10-12)

Waar Vlamingen méér dan thuis zijn

ABORTUS

Ik wil geen commentaar geven op uw stukje „De papegaaien van Grammens” in WIJ van 23 febr. j.l., maar graag toch zou ik een misverstand willen voorkomen, of, indien het reeds geschapen werd, opruimen.

U schrijft dat ik „voorhoud dat abortus best een regeringskrisis waard is”. In Journaal nr. 46 (25 jan. '90), waar uw commentaar op slaat, publiceerde ik een stuk over „Beginselloze partijen”, zoals de titel ervan luidt. Eén van de voorbeelden van beginselloosheid die ik gaf, had betrekking op het abortus-standpunt van de CVP. Ik heb dus niet geschreven dat ik abortus best een regeringskrisis waard vind, maar wel (en daar blijf ik bij) dat de CVP (van de VU was in dit verband geen sprake), als ze een beginselvaste partij was, de feitelijke liberalisering van abortus een regeringskrisis waard diende te achten. Door dit niet te doen, handelt de CVP in strijd met haar kongresbesluiten en in strijd met de verwachtingen van zeer vele van haar kiezers. Dit klaagde ik aan als een voorbeeld van de beginselloosheid die ons politieke leven kenmerkt.

Mark Grammens, Brussel

PENSIOENEN

Ik kan het plan voor pensioenstelsel van de Volksunie alleen maar goedkeuren. De hoge pensioenen moeten omlaag. Dit is een onrecht aan de oude dag: 12.000 fr. per maand tegen 80.000 tot 150.000 fr. en meer — dit is het patrimonium van die bevoorrechte families nog vergroten. Wie heeft er 100.000 fr. nodig om te leven? En het zijn dan nog diegene die altijd nog hoge lonen hebben getrokken, om van alles te komen waar niemand aan kan.

De Volksunie op zich is niet zo sociaal in het algemeen, maar wat de pensioenen betreft geef ik U een pluim, en zal ik steeds op de VU stemmen.

Naam en adres
op de redactie bekend

DE ROOVER

Dhr. Meulepas kan nooit bestuurslid van Berchem geweest zijn want hij zou dan betreffende De Roover de woorden actief en gewaardeerd nooit gebruikt hebben.

In de periode dat dhr. De Roover bestuurslid in Berchem was heeft dat bestuur zich meer moeten bezig houden met interne conflicten en veten waarvan dhr. De Roover m.i. duidelijk de aanstoker was, daarbij geholpen door kompanen welke voordien één voor één door enkele slimme zetten en het misleiden van voorzitter en bestuursleden waren geïnfilteerd.

Dhr. De Roover gedroeg zich toen manifest onverdraagzaam en wrong daar waar kon tegen zodat een normale werking in het bestuur onmogelijk was. Een ware opluchting was het toen dhr. De Roover en zijn kornuiten één voor één afvielen. Mensen die ooit aan arrondissementel vergaderingen deelnamen zullen zich de figuur van De Roover ook wel op dezelfde manier herinneren. Onfrisse praktijken, nietwaar mr. De Roover!

Drh. De Roover is m.i. het prototype van de Vlaming die nooit wat goed kan vinden in wat hij tenslotte zelf mee bewerkstelligde, zie het toevallig op 2 maart verschenen o zo toepasselijke „Pleinvrees”.

Ik hoop dat dhr. De Roover snel zijn ware aard zal tonen aan de vrienden van de VVB, het is dan misschien nog niet te laat om een andere voorzitter te kiezen.

Jan Vandervliet,
Bestuurslid VU-Berchem
Distriktsraadslid.

De redactie ontvangt graag brieven voor de lezersrubriek **Wederwoord**. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceert zij, naarglang er plaats beschikbaar is. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. Brieven worden ondertekend met de naam en de plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt slechts de initialen te gebruiken. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van de redactie.

BRUSSEL

Graag vestig ik betreffende WIJ van 23 feb. j.l. de aandacht op het volgende:

— aangaande het stukje over de Rand en Carrefour (blz. 6) kan ik U melden dat wij ons reeds ettelijke weken met dit dossier bezighouden. Thans komt er geen reclame meer in voor. Alle klachten zijn welkom op het VKB-sekretariaat (Rijckeklaarenstraat 45, 1000 Brussel).

— hierbij wensen we ook staatssekretaris Anciaux geluk te wensen (Anciaux onthaalt in Brussel, blz. 38) voor zijn initiatief.

Kan er in uw weekblad een oproep geplaatst worden opdat de gemeenten ook de adressen van Vlaamse inwijkelingen in Brussel aan onze vereniging sturen? De helft van de Vlaamse gemeenten doen dit reeds.

— tenslotte bedanken we gemeenteraadslid Dehandschutter en het schepenkollege van Sint-Niklaas voor hun initiatieven ten bate van de Brusselse Vlamingen (St.-Niklaas laat Brussel niet los, blz. 17).

E. Wieme,
ANV-Vlaams Komitee voor Brussel

PLEINVREES

Uw hoofdartikel over „Pleinvrees” geeft me de kans om de aandacht van de Vlaamse Bewegings te vestigen op de volgende mogelijkheid om met hun Vlaamsgezindheid op onze Vlaamse pleinen te komen.

Al snel na WO II kwam in Oostende weer een Guldensporenkomitee tot stand. Elk jaar bracht vrijwilligerswerk in de Koningin der Badsteden een steeds indrukwekkender manifestatie van Vlaamse fierheid.

Het mooie werk van het Oostendse komitee en van al de komitees die elders in Vlaanderen zo gewerkt hebben om de „pleinvrees” te overwinnen, moet nu eens in al onze Vlaamse gemeenten worden aangevuld met officiële steun. In 1990 is het de „plicht” van alle Vlaamse officiële overheden om van de politieke Vlaams-nationalistische Elf-julivieringen een normale officiële opdracht te maken.

Niet alleen in Oostende, in Brussel, maar in alle Vlaamse gemeenten moet er vanwege de Vlaamse regering „Gaston Geens” een officieel schrijven toekomen. Met daarin de opdracht aan 11 juli ten minsten zoveel aandacht, geld en middelen te besteden als aan 21 juli vroeger.

De opdracht nu, niet alleen van VVB-voorzitter Peter De Roover, maar van al de deelnemers aan de 6 mei-manifestatie is, zo ze werkelijk terwille van Vlaanderen boven en buiten politiek staan, de Vlaamse pleinvrees te helpen overwinnen door te ijveren voor een plechtige, officiële viering van ons nationaal feest.

Uit de brieven gericht aan WIJ blijkt dat er beweging komt in Vlaanderen.

Floere Smit, Oostende
(ingekort)

FIETSPAD

In antwoord op de lezersbrief van A. Huyghe uit Veurne (WIJ, 22 dec. '89) kan ik bevestigen dat in de loop van 1990 een eerste stuk fietspad zal worden aanbesteed langs de Lovaart tussen de sluis van Veurne en de Kortewildebrug.

De budgettaire middelen laten niet toe meteen ook reeds het stuk tot de sluis van Fintele uit te voeren.

Johan Sauwens,
Gemeenschapsminister van
Openbare Werken en Verkeer

DUIDELIJKHEID

Volksunieparlementsleden, Hugo Cove-liers vooral en ook Willy Kuijpers, hebben de laatste tijd een aantal gerechtsdossiers aan-gebracht of weer aktueel gemaakt en dat wordt hen door politieke tegenstanders en een bepaalde pers kwalijk genomen.

Werklust, moed en durf wekken blijkbaar een jaloersheid op. Zeer ten onrechte: berei-ken deze misaaddossiers immers de VU niet vaak via gerechtsmensen zelf, die niet meer kunnen aanzien hoe misdaad, fraude en korruptie in de doofpot worden gestopt, en onderzoek wordt bemoeilijkt, afgeremd en zelfs opzettelijk verkeerd geleid? Zij komen er mee naar de VU omdat ze weten dat men er daar nog durft tegen ingaan ook zonder veel hoop op resultaat. Zij kloppen aan bij de VU omdat anderen met meer macht en middelen niet bereid zijn ook maar te pogen deze vuile stal op te ruimen. De steeds weerkerende vraag in de media of de VU-parlementsleden wel voor onderzoeksrech-ter moeten spelen is dan ook gemakkelijk en duidelijk te beantwoorden. Maar bij het be-antwoorden van vaak met opzet venijnig gestelde vragen op radio en TV blijven zij tekortschieten. Het volstaat niet hard te wer-ken, moed en durf op te brengen. Het waar-om ervan dient in een „voor de massa” duidelijke taal beantwoord. Dat heeft met demagogie niets te maken en kan het soms terecht, maar veelal onterecht, aangetast imago van de partij zeker verbeteren.

Herman Van Den Abbeele, Schoonaarde

MARC PLATEL

Onze „Marc National” heeft weer eens in zijn „Belangskes” zijn gal kunnen spuwen op de Vlaamse Eksekutieve n.a.v. de veroorde-ling van het knoeiwerk van Coens door de Raad van State. Laat ons lachen „Marc National”.

Dit is een blunder van de gewezen Natio-nale Coens. De Raad van State had hem beter onmiddellijk laten aanhouden. Mijn familie heeft voor minder last gehad.

Wat denkt „Marc National” van wat volgt?

Nemen we als wedde voor augustus 1989 het getal x.

Dan heb ik tot heden de volgende weddes mogen ontvangen:

sept. '89: x + 925; okt. '89: x + 925; nov. '89: x + 2306; dec. '89: x - 512; jan. '90: x - 695; feb. '90: x - 20358.

Had Marc National van een gewezen na-tionale minister, die zijn mammoetwet voor het onderwijs niet tijdig klaar had, iets beters

verwacht? Geachte Coens, gelieve niet op te stappen!

Als nationale minister van Onderwijs — in dit apenland weet men maar nooit — kunt u volgens „Marc National” en met de steun van de Volksmacht aan het toekomstige nieuwe Belgische nog veel dienst bewijzen.

Naam en adres op de redactie gekend

FRANSE BIJSLUITER

Op 12 februari kocht ik een doos Bioform SKP 600 (knoflook + selenium) met de bedoeling deze capsules te gebruiken.

Wat stelde ik tot mijn niet geringe verba-zing vast?

Op de buitenzijde van de doos stond de samenstelling van het produkt vermeld in het Nederlands en het Frans. Binnenin echter bevond zich een bijsluiter met uitvoerige uitleg over de voordelen van het gebruik van deze capsules, *jawel, ééntalig in het Frans!*

Acht Boodts Naturals het werkelijk in zijn handelsbelang om de taal van ong. 20 mil-joen Europeanen (Vlamingen en Nederlanders) op een dergelijke manier te verwaarlo-zen?

Zelfs indien de firma enkel eng-Belgisch denkt, dan nog moest deze bijsluiter drietalig zijn, want België is een officieel drietalig land (Nederlands, Frans en Duits).

Urbain Franco, Oostende

AMNESTIE

De eerste minister van de federale staat België heeft ter gelegenheid van het 40-jarig koningsschap en de 60ste verjaardag van koning Boudewijn heel wat festiviteiten aan-gekondigd. Een groot deel van de Vlaamse bevolking zal hiervoor weinig entoesiasme voelen. Eén van de redenen is zeker omdat er nog niet in het minst sprake is van amnestie: het wegwerken van de gevolgen van een meedogenloze epuratie en onzinnige repressie. De huidige minister van Buiten-landse Zaken (we hopen dat Vlaanderen een eigen minister krijgt voor deze materie) was

scherp bij zijn veroordeling van de situatie in Roemenië. „Een staatsman die op zijn volk laat schieten verdient niet de minste ach-ting”, zei hij.

Welnu, dit is hier gebeurd na de tweede wereldoorlog. Onschuldige, edele mensen werden vermoord zoals L. Vindevogel, Th. Brouns, I. Laplasse, Dr. Borms, dom. M. Van Assche, Past. J. Spitz...!

We hopen dat ter gelegenheid van de komende koninklijke verjaardagen er amnes-tie verleend wordt. Wanneer we in een nor-maal, kristelijk en/of humaan land zouden leven, dan zou dit ook hier gebeuren, de vroegere oproep van de bisschoppen in-dachtig.

IJzerbedevaartkomitee, gewest Maaseik

SEINPALEN

Naar aanleiding van de kontroverse ont-staan rond de seinpalen in Vlaanderen graag het volgende. De kleuren geel en zwart zijn toevallig, volgens het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming, de kleurcodes die een hindernis of een gevaarlijke toestand aanduiden. Verder zie ik ook niet in waarom minister Sauwens zou moeten inbinden in een land waar andere autoriteiten op alle niveau's hun budgetten mogen overschrij-den en waar de laatste tijd alles schijnt te kunnen.

Vanwaar komt inderdaad die angst voor alles wat te „Vlaams” zou kunnen overko-men. Dat men eens een voorbeeld neemt aan Katalonië. Tijdens mijn laatste verblijf daar is me opgevallen dat de geelrood ge-streepte vlag daar overal vrolijk wappert, zowel aan officiële gebouwen als banken, hotels of pleziervartaalgen, soms geflan-keerd door de Spaanse vlag, soms helemaal niet. Ook wordt het Katalaans er nu zonder schroom gebruik in algemene aankondigin-gen, sportverslaggeving e.d. De Katalanen ijveren o.m. om hun taal te doen erkennen als officiële EG-taal.

Mijn vraag dan: ik ben Vlaming, maar moet ik er fier op zijn?

A. Van Bambost, Sint-Truiden

BLOEMEN ROUWKRANSEN
BRUIDSTUILEN
ZAALVERSIERING

PETRA P.V.B.A.

HEIHOEFSEWEG 1
2520 EDEGEM
Tel.: 03/457.23.89

AANBEVOLEN HUIZEN

NV BERT Cars en Trucks

Assesteenweg 101-103
TERNAT

Tel.: 02/582.13.12
02/582.04.10

Verdeler

VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 924-944

Diensten: verhuring lange termijn: D'IETEREN LEASE
korte termijn: AVIS

Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

TE HUUR VOOR UW VAKANTIE
AAN ZEE:
moderne app. en villa's
in alle prijsklassen
Gratis catalogus op aanvraag

058 - 51.26.29
Leopold II laan 205
8458 OOSTDUINKERKE

DE PRIJSBREKER

van het goede meubel

Groenstraat 84, 2000 Antwerpen tel. 03/236.45.31

Open van 10 tot 19 u.

Maandag gesloten

Alle trofeeën, wimpels, bekers,
speldjes, badges, enz.

ESOX -
STAN PHILIPS

Panorama 36
1810 WEMMEL
Tel. 02/460.68.93

Guido NUYTTENS

Longtinstraat 126
1090 Brussel

SANITAIR - ZINK
ROOFING
LOODGIETERIJ
GASERWARMING

Tel. 426.19.39

PROMO PUZZLE

Kies zelf het onderwerp
van uw puzzel

Daniël Cortier
02/428.69.84

FRANSSSENS OPTIEK:

Silhouette
Marwitz
Rodenstock

Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 03-321.08.96

Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

nv de winne-fabrisac

migrostraat 128
B 9328 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16

drukkerij

typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk - direct mail

GELD

Onmiddellijk te bekomen bij

FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe

Nieuw telefoonnummer:

053/80.10.09

PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN

Algemene Bouwondernemingen

Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89

Wij bouwen voor u
sleutel op de deur

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesens

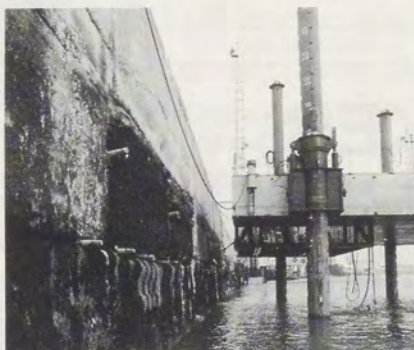
Sint-Aarnoutstraat 12
8260 Aartrijke-Zedelgem
☎ 050/20.08.50

algemene decoratiewerken —
schilderen — behangen —
vloerbekledingen — parket —
louverdrape — luxaflex — ...

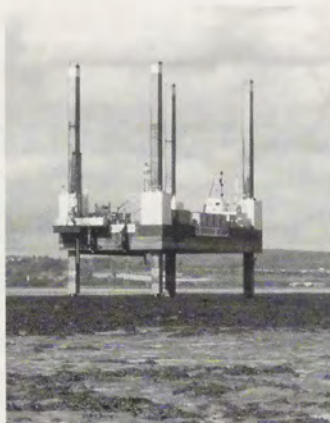

HYDRO SOIL SERVICES

Met het wettelijk statuut van innovatiemaatschappij is het Belgische aannemingsbedrijf Hydro Soil Services actief in de volgende domeinen in binnen- en buitenland:

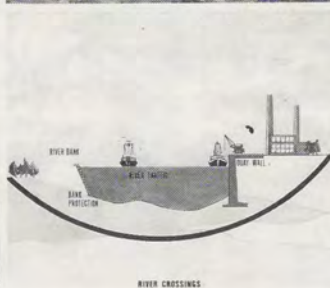
Grout injecties

Grondonderzoek

Boorbathyscaaf

Directional drilling

- geologisch en geotechnisch grondonderzoek op het water o.a. voor havenwerken evenals het uitvoeren van milieugericht en chemisch bodemonderzoek;
- renovatie en versteviging van oude havenkonstrukties (kademuren, steigers, enz.);
- telegeleide ondergrondse boortechnieken o.a. voor het plaatsen van kabels, leidingen, optische vezels, zinkers onder kanalen, rivieren, hindernissen;
- het uitvoeren van boringen onder water o.a. vanuit een boorbathyscaaf ten behoeve van verankeringswerken, draineringen en injecties;
- het toepassen van springstoffen onder water bij natte afbraakwerken, grondverdichtingswerken, rock blasting.

HYDRO SOIL SERVICES N.V.

Oude Markt 1 - B-2480 Dessel - Tel: 014/37.76.84
Fax: 014/37.15.22 - Telex: 33189 Smeth B
